

ORTODOKSI

6/20 *viesti*

*Helena Kupari tutkii
ortodokseja*

Aikamatkalla Kotkassa

"Me tarvitsemme toisiamme
opetellessamme
elämisen taitoa."

31

13

Santahaminan saarella on ortodoksinen
menneisyys.

10

Uskontotieteen tutkija Helena Kupari
suhtautuu ortodoksisuuteen nöyrästi.

20

Kotkan kirkon kerrotaan pelastuneen Maria Purpurin sinnikkyiden
ansioista.

Sisällys

3 Päätoimittajalta

4 Kirkkoherralta

5 Ajankohtaista

8 Kolumni Torsti Lehtinen

9 Arkena Ristinmerkki, sanaton rukous

ARKENA

10 Henkilö Helena Kupari

13 Historia Santahaminan ortodoksiset vaiheet

16 Henkilö Marianna Stolbow

19 Tikkurilan kirkon maalaukset valmistuvat

Kannessa

20 Historia Aikamatka Pyhän Nikolaoksen kirkossa

23 РУССКОЯЗЫЧНЫЕ СТРАНИЦЫ

24 Meikäläisiä Veikko Koivunen

25 Pyhänä Dimitrin suovattuna muistellaan

PYHÄNÄ

26 Teologinen Rakasta vihollistasi – mahdotonta?

28 Pahat ajatukset Kun työ tympii

30 Svensk sida Ilomants, landets mest ortodoxa kommun

31 Esipaimenelta Elämisen taito

33 Kulttuuri Loimolan voima pajattaa karjalaksi

34 Kulttuuri Kirja-arviot

35 Pyhät esirukoilijamme Pyhittäjä-äiti

Pelagia Antiokialainen

36 Huomenna

HUOMENNA

37 Lapset ja nuoret

38 Jumalanpalvelukset ja menot

48 Diakonia tiedottaa

49 Perheutisia

50 Lainatut

51 Ristisanatehtävä

ORTODOKSI

6/20 viesti

Helsingin, Haminan, Hämeenlinnan, Kotkan, Lahden, Lappeenrannan ja Tampereen ortodoksisten seurakuntien lehti

Aikakauslehtien Liiton jäsenlehti

Lehti ilmestyy 8 kertaa vuodessa

JULKAISIJA:

Helsingin ortodoksinen seurakunta

TOIMITUS:

Liisankatu 29 A 2, 00170 Helsinki

SÄHKÖPOSTI:

ortodoksiviesti@ort.fi

MA. PÄÄTOIMITTAJA:

Anne Kärkkäinen, p. (09) 8564 6115

TOIMITUSSEKRETEERI:

Saara Kallio, p. (09) 8564 6116

LEHDEN ULKOASU: Leena Toivola

LEHDEN TAITTO:

Markku Laitinen / Aste Helsinki Oy

TOIMITUSNEUVOSTO:

Markku Salminen, Aila Koivisto, Eugenio Colaneri, Ville Kiiveri, Anna Syrjänen-Filppu, Outi Ylinen, Jonas Bergenstad, Markku Pelkonen, Timo Tynkkynen, Kirsi Rovio, Aleksej Sjöberg, Eeva Manni, Erja Wessman

TILAUSHINTA: 40 € / vuosi. Lehti on seurakuntien jäsenille ilmainen.

TILAUKSET, OSOITTEENMUUTOKSET

JA PERUUTUKSET:

asiakaspalvelu.helsinki@ort.fi
p. (09) 8564 6100.
(Huom! Seurakuntalaisten ei tarvitse ilmoittaa osoitteenmuutoksista).

PAINOPAikka:

ISSN 0788-9194

ORTODOKSIVIEСТИ JULKAISEE TILAAMATTA LÄHETETTYJÄ AINEISTOJA TAPAUSKOHTAISESTI HARKITEN.

KANSIKUVA: JESSE VEIJALAINEN.

Tikkurilan kirkon keskeneräisessä seinämaalauksessa P. Johannes Valamolainen. Seinämaalauksen Juri Mitroshin

Muistaminen – rakkaudenteko

DIMITRIN lauantai, syksyinen vainajien muistelupäivä, kummuttaa mieleen muisteluun ja muistamiseen liittyviä ajatuksia.

Kirkossamme on kauniita tapoja ja muotoja, jotka auttavat säilyttämään läheisten muistoa vahvemmin kuin ehkä vain silloin tällöin mieleen tuikahtavat ajatukset, muistivälähdykset tai haalistuneet tunnemuistot.

Tavat tukevat mahdollisuutta kääntyä muistoissa niiden puoleen, jotka ovat poistuneet tästä ajasta ikuisuuteen. Voi sytyttää tuohuksen muistelupöydälle ja rukoilla edesmenneiden puolesta. Tuonilmaisiin siirtyneelle voi pyytää muistopalveluksia. Kirkossa on kaunis tapa rukoilla myös tuntemattomien puolesta.

Miten ihana ajatus, että minuakin muistettaisiin aikanaan tällaisilla teoilla! Ikään kuin nähtäisiin taas, saateltaisiin ja tuettaisiin käsikynkästä.

Ja mikäpä vielä estäisi elvyttämästä tapaa tulla joukolla haudalle muistelemaan. Ollisipa imartelevaa, jos jälkeenjääneet näkisivät sen vaivan, että pyytäisivät pappia toimittamaan haudallani lyhyen muistopalveluksen. Tulisivat pilkkijakkaroin, istuskelisivat, söisivät parhailla resepteilläni laittamaansa ruokaa. Muistelisivat niiden maussa menneitä. Tipauttaisivat murenan maahan varpuselle tai oravalle. Kertaisivat kanssani sattuneita toillailuja, lausahduksia ja sananväänteitä. Rukoilisivat lyhyesti. Nauraisivat, kun eivät toivottavasti enää surisi.

Samalla ehkä muistin uumenista välähtäisi itseoivalluksen tuikahduksia: Olen tässä ihan samanlainen kuin äitini. Käyttäydyn ihan samalla tavalla kuin hän.

Jäisi muistelijan harkittavaksi, onko se hyvä, vai olisiko hänen syytä jotenkin muuttaa lapsuudenkodista imemäänsä käyttäytymistä. Tämän lehden jutussa kirjailija ja kouluttaja **Marianna Stolbow** toteaa, että oman taustansa ymmärtäminen on tärkeää, jotta oppii ymmärtämään itseään ja muuttamaan haitallisia toimintamallejaan. Olemme ketjussa menneisiin, nyt ja tulevaisuudessa.

Nyt täällä tämänpuoleisessa voisi myös harkita, että keräisi vanhempien ja iäkkäiden sukulaisten muistoja, kun vielä voi. Moni on harmitellut, ettei aikanaan tehnyt sitä. Jos ei jaksa kirjoittaa, voi näpyttää päälle kännykän äänittimen, hujauttaa tiedoston vaikka pilveen, jossa se odottaa tallessa sitä aikaa, kun on aika palata muistoihin.

Anne Kärkkäinen

Elämä kirkon yhteydessä

KORONA-AIKA on tuonut kirkon elämään erilaisia muutoksia sekä rajoituksia, jotka ovat muokanneet seurakuntien toimintaa kuluvan vuoden aikana. Alussa olimme varmasti kaikki hämmentyneitä, ja nyt on esitetty myös kriittisiä äänenpainoja rajoituksen merkityksestä ja tarpeellisuudesta.

Olen varsin vakuuttunut, että toimet ovat olleet oikeat. Niiden tarkoituksena on turvata ja suojella elämää. Surullinen esimerkki on naapurimaamme Venäjän ortodoksisesta kirkosta, jossa koronavirukseen kuolleita papiston jäseniä ja piispoja on jo yli sata, puhumatta kaan seurakuntalaisista, monista rajoitustoimista huolimatta.

Virus on vaarallinen, mutta Suomessa olemme selvinneet vähällä moniin muihin maihin verrattuna.

Ihomme on se, että kaikissa seurakunnissamme on toiminto- ja käynnistynyt, ja jumalanpalveluksiin pääsevät kaikki halukkaat mukaan. Se mahdollisuus on olemassa jokaiselle. Sitä tulisi kaikkien käyttää hyväksi. Yhteys Kristukseen toteutuu syvällisimmällä tavalla erityisesti eukaristiassa. Ehtoollinen on olemassa sielun ja ruumiin parannukseksi.

Merkittävä virstanpylväs on marraskuussa järjestettävät seurakuntien valtuustojen vaalit. Hiippakunnassamme valitaan uudet valtuustot niihin seurakuntiin, jotka vuoden 2021 alusta muodostavat uusia kokonaisuuksia. Kaakkois-Suomen seurakunta syntyy ja Helsingin seurakunta laajenee huomattavasti.

Jokaisen seurakuntalaisen tulisi olla aktiivinen ja käydä äänestämässä. Nyt valittavat valtuustot rakentavat tulevaisuudelle pohjaa ja luovat uusia käytänteitä laajoihin seurakuntiin. Luottamushenkilöt edustavat seurakuntalaisia päätöksentekokoelmissä. On hyvin tärkeää, että huolehdimme oikeudesta äänestää ja käyttää vaikutusmahdollisuuksiamme.

Virus on vielä kauan keskuudessamme, mutta myös hengellisessä mielessä meidän tulee kukistaa se. Koronavirus ei saa olla se, joka vierottaa meidät Kristuksesta ja Hänen pyhästä kirkostaan. Salakavalasti korona-aika voi viedä meitä kauas elävästä seurakuntayhteydestä. Tähän on hyvä kiinnittää huomiota.

Tule kirkkoon, osallistu seurakunnan elämään ja käy äänestämässä!

Timo Tynkkynen

Kirkkoherra

Lappeenrannan ortodoksinen seurakunta

ОТ НАСТОЯТЕЛЯ

Жизнь в единстве с Церковью

«ВРЕМЯ короны» привнесло в жизнь Церкви множество перемен и ограничений, изменивших деятельность приходов в текущем году. Наверняка в начале все мы были растеряны, теперь уже звучат голоса критики в адрес необходимости и смысла ограничений.

Я сам, совершенно уверен, что меры были приняты правильные. Их цель – в гарантии и защите жизни. Печальный пример можно найти у наших соседей, в Русской Православной церкви, где несмотря на множественные ограничительные меры, от коронавируса скончались уже более ста клириков и архиереев, не говоря уже о прихожанах.

Вирус опасен, однако по сравнению со многими странами у нас, в Финляндии, мы обошлись малым.

Мы радуемся, что во всех приходах активизировалась деятельность, и все желающие могут посещать богослужения. Этот шанс даётся каждому, и им стоит воспользоваться. Единство со Христом самым глубинным образом реализуется в Евхаристии. Для исцеления души и тела необходимо Причастие.

Важным верстовым столбом станут выборы в собрания уполномоченных приходов в ноябре. В нашей епархии

будут избраны новые составы Собраний уполномоченных в приходах, которые с начала 2021 года примут новые формы: будет создан приход Юго-Востока Финляндии, а приход Хельсинки значительно расширится.

Каждый прихожанин должен проявить активность и принять участие в выборах. Избираемые собрания уполномоченных заложат фундамент будущего и выработают новые практики для расширенных приходов. Уполномоченные участвуют в принятии решений в приходских органах от имени прихожан. Очень важно, чтобы мы заботились о праве голоса и возможности самим влиять на принятие решений.

Вирус ещё долго будет с нами, но нам необходимо одолеть его и в духовном смысле. Корonavirus не должен стать тем, что отлучает нас от Христа и Его святой Церкви. Коварным образом coronavirus может оторвать нас от единства с приходом. Это необходимо иметь в виду.

Идите в храм, участвуйте в приходской жизни и голосуйте на выборах!

прот. Тимо Тюнккюнен

Настоятель

Православный приход Лаппеенранта

Järvenpäässä juhlitaan

JÄRVENPÄÄSSÄ juhlitaan lokakuussa kaksinkertaisesti. Kirkon 40-vuotisjuhlit pidetään palveluksineen ja päiväjuhlineen lauantaina ja sunnuntaina 17.–18.10. Viikon puolivälissä keskiviikkona ja torstaina 21.–22.10. on vuorossa praasniekka palveluksineen.

– Tavallisesti kirkossa vietetään vuosittain hengellistä juhlaa, praasniekkaa. Tasavuosina taas on hyvä juhlaa temppelin vihkimisen muistoa, pyhäkön piirissä vaikuttaneita ja vaikuttavia ihmisiä ja kirkon seurakuntayhteisön toimintaa, kertoo Järvenpään kirkon pappi isä **Kimmo Kallinen**.

Järvenpään terijokelaistaustainen kirkkoyhteisö on aktiivinen. Terijoelta sodan vuoksi muuttaneet rakensivat ensin rukoushuoneen, ja sittemmin rakennettiin nykyinen kirkko. Rajan taakse jääneen esikuvan mukaisesti kirkko omistettiin Jumalan äidin kanzanilaiselle ihmiselle tekevälle ikonille.

Merkipäiväjuhlissa kirkossa toimitetaan vigilia lauantai-iltana 17.10. ja sunnuntaina 18.10. liturgia, ja kirkon viereisellä Kartanon koululla on päiväjuhla. Helsingin ja koko Suomen arkkipiispa **Leo** on läsnä kaikissa tilaisuuksissa. Liturgia radioidaan Ylen radio 1:llä kello 11:stä alkaen.

Pienen kirkon jumalanpalveluksiin osallistujia mahtuu vain hyvin rajoitetusti, siksi palveluksiin pitää ilmoittautua. Yhteystiedot ovat tämän jutun lopussa.

Sen sijaan Kartanon koululle (Kaskitie 10) saa tulla vapaasti. Kaikki ovat tervetulleita klo 14 alkavaan päiväjuhlaan. Juhlapuheen pitää professori, pappismunkki **Serafim Seppälä**. Juhlassa esiintyy karjalankielinen yhtye Loimolan voima (ks. yhtyeen haastattelu tämän lehden sivulta 33).

Ilmoittautuminen Järvenpään kirkossa pidettäviin palveluksiin: kimmo.kallinen@ort.fi, puh. 040 707 9609 tai Helsingin ortodoksisen seurakunnan jumalanpalveluskalenteri: <https://bit.ly/3iNOK7e>

TEKSTI: ANNE KÄRKÄINEN KUVA: MIRVA BROLA

Järvenpään kirkko täyttää 40 vuotta. Sitä juhlitaan 17.–18.10.

Marraskuun seurakuntavaalit lähestyvät

MARRASKUUSSA järjestetään seurakuntavaalit, joissa valitaan uudet, suuret ortodoksiset seurakunnat. Seurakuntalaiset pääsevät valitsemaan edustajansa seurakuntien valtuustoihin 1.–15.11.

Vaaleissa seurakuntalaiset äänestävät valtuutetut Helsingin seurakuntaan, johon kuuluvat ensi vuoden alusta nykyiset Hämeenlinnan ja Lahden seurakunnat. Uuteen Kaakkois-Suomen seurakunnan valtuustoon tulevat edustajat Lappeenrannasta, Kotkasta ja Haminasta.

Äänioikeutettuja ovat 16 vuotta täyttäneet seurakuntien jäsenet.

Tampereen seurakunnan valtuustoon tulee valtuutettuja nykyisestä Vaasan seurakunnasta. Tampere kuuluu Oulun hiippakuntaan.

Ehdokkaiden asettaminen päättyi 17.9., ja seurakuntien vaalilautakunnat julkaisevat ehdokasluettelon viimeistään perjantaina 2.10. Samalla julkaistaan myös tiedot äänestyspaikoista ja -ajoista.

Ortodoksiviesti esittelee levikkialueensa seurakuntien valtuustovaaliehdokkaat seuraavassa, 23. lokakuuta ilmestyvässä numerossa.

ANNE KÄRKÄINEN

Kirkkojen peruskorjauksiin 175 000 euroa

ORTODOKSIVIESTIN ilmestymisalueen eri paikkakuntien kirkkojen peruskorjauksiin tai korjausten suunnitteluun on tulossa kirkollishallituksen avustusta yhteensä 100 000 euroa kaikkiaan 175 000 euron korjausavustussummasta.

Eniten tukea saavat vesikaton remontit: Kouvolan kirkon vesikaton kunnostus, 55 000 euroa ja Kotkan Pyhän Nikolaoksen kirkon vesikaton korjaus, 30 000 euroa. Muita peruskorjausavustuksia saavat Helsingin Uspenskin katedraalin sähkösaneeraus, 5 000 euroa, Uspenskin tukimuurin suunnittelu, 2 500 euroa ja Helsingin Pyhän Kolminaisuuden kirkon rakennushistoriallinen selvitys, 5 000 euroa.

Lappeenrannan Pappilan peruskorjauksen suunnittelua kirkollishallitus tukee 2500 eurolla.

Mualla maassa tuetaan Vaasan, Saimaan ja Kuopion seurakuntien kirkkojen erilaisia peruskorjaushankkeita yhteensä 75 000 eurolla.

Diakoniaruokailua taas Helsingissä

HELSINGIN ortodoksisen seurakunnan diakoniaruokailu järjestetään pitkän kevät- ja kesätuon jälkeen taas seurakuntasalilla (Unionikatu 39, sisäpiha). Ruokailu järjestetään kerran viikossa tiistaisin kello 12. Ateria maksaa yhden euron.

Koronaepidemian vuoksi tilaisuudessa on poikkeusjärjestelyjä. Ruokailussa noudatetaan kahden metrin turvavälejä ja tehostettua hygieniää. Saliin otetaan sisään rajoitettu määrä henkilöitä kerrallaan.

Ruokailuun ilmoittaudutaan seurakuntasalin ovelta. Salissa ja jonotettaessa noudatetaan kahden metrin turvavälejä. Ruokailijan onkin hyvä varautua aiempaa pidempään jonotusaikaan.

– On tärkeää, että voimme näiden turvajärjestelyjen ansiosta aloittaa diakoniaruokailun uudelleen. Tilaisuus on ollut monelle tärkeä kohtaamispaikka edullisen aterian merkeissä. Uskomme, että poikkeusolojen vuoksi, seurakunnan järjestämälle ruokavulle on entistä enemmän kysyntää, kertoo diakoniatyöntekijä **Sarianne Karulinna**.

Diakoniaruokailua järjestetään taas joka tiistai Helsingin seurakuntasalilla. Aikaa kannattaa varata, koska koronan leviämisen estämiseksi saliin otetaan vähemmän ruokailijoita kerrallaan. Kuva: Vlada Wahlstén

**Muista seurakuntavaalit
1.11–15.11.**

Kansainvälistä diakoniaa 20 vuotta

ORTODOKSISTA kansainvälistä diakoniaa on tehty jo kaksi vuosikymmentä. Maailma, johon Ortodoksisen kirkon ulkomaanapu Ortaid ry perustettiin on muuttunut, mutta työn tarve ei ole hävinnyt. Neuvostoliiton romahtamisen jälkeen esimerkiksi tavarapuhut välitettiin Venäjän Karjalaan ja Viroon. Yhteistyötä oli myös Balkanille Jugoslavian hajoamisotien jälkeen. Työtä tehtiin paljon vapaaehtoisvoimin.

Myöhemmin järjestön työ on ammattimaistunut, mikä on auttanut ulkopuolisen rahoituksen hankkimisessa. Suomen ulkoministeriö on rahoittanut Etiopiassa Ortaidin hankkeita, joista ensimmäinen keskittyi maanviljelyn kehittämiseen ja toinen naisten työllistämiseen. Euroopassa tukea on saatu moldovalaisten naisten työllistämiseen. Itä-Afrikassa naistyyö sai vastaavaa rahoitusta Ugandaan. Hankkeille on saatu tukea myös EU:lta.

Vuonna 2013 Ortaid ja Ortodoksinen Lähetys yhdistyivät Filantropiaksi, joka jatkaa kummankin järjestön aloittamaa työtä kansainvälisen diakonian parissa. Filantropia aloittaa ensi vuonna kaksi uutta kehitysyhteistyöhanketta pääosin ulkoministeriön rahoituksella. Nelivuotinen Syyrian hanke Damaskoksessa on suunniteltu nuorten äitien tukemiseen sodan aiheuttamien seksuaalisten traumojen jäljiltä. Psykososiaalisen tuen lisäksi hankkeeseen kuuluu toimeentuloa varmistavaa ammatillista koulutusta ja starttiraha. Etiopiassa hanke keskittyy kahden vammautuvan trooppisen taudin, trakooman ja podokoniosin, ennaltaehkäisyyn ja hoitoon.

20 vuotta Ortaidin perustamisesta juhlistettiin Jyväskylässä 1.9.2020

MINNA RASKU, FILANTROPIA RY.

Uspenskin ja Haminan kirkon ikonostaasien konservointiin tukea

KIRKKO tukee Uspenskin katedraalin kansallisesti arvokkaan ikonostaasin konservointia tukee 40 000 eurolla ja Haminan Pieterin ja Paavalin kirkon kuninkaan ovien restaurointia 13 200 eurolla.

Kirkko antaa konservointi- ja kiiltokultausavustuksia seurakuntien tärkeimpiin rakennuksiin tai konservointikohteisiin.

Tänä vuonna kirkollishallituksen koko avustusmääräraha seurakunnille on 70 000 euroa. Sillä tuetaan Helsingin ja Haminan lisäksi ikonien ja seinämaalauksen konservointia tai kunnostusta myös Taipaleen, Ilomantsin, Kuopion ja Joensuun seurakunnissa.

Helsingin vanhimman kirkon välikatto korjataan

Remonttia on suunniteltu jo pitkään vuonna 1827 käyttöön vihittyyn kirkkoon. Kuva: Ortodoksiviestin kuva-arkisto

HELSINGIN Pyhän Kolminaisuuden kirkon vintin välikatto korjataan 28.9.–9.10. Remontti alkaa asbestirakenteiden purkamisella.

Kirkko suljetaan koko remontin ajaksi. Tänä aikana pyhäkössä ei toimiteta jumalanpalveluksia, muita toimituksia eikä siellä voi vierailla.

Remonttia on suunniteltu pyhäkköön jo pitkään. Pyhän Kolminaisuuden kirkko on Helsingin ortodoksisen seurakunnan vanhin pyhäkkö. Helsingin ortodoksisen seurakunnan katsotaan syntyneen kirkon rakentamisen ja vihkimisen myötä vuonna 1827. Nykyään kirkko toimii seurakunnan venäjänkielisen työn keskuksena, ja pyhäkössä toimitetaan säännöllisesti kirkkoslaavinkielisiä jumalanpalveluksia.

NÄIN KORONA TORJUTAAN KIRKON TILAISUUKSISSA

- Tule kirkkoon tai seurakunnan tilaisuuksiin vain täysin terveenä.
- Pese tai desinfioi kätesi tilaisuuteen tullessasi.
- Ilmoittaudu tilaisuuksiin seurakuntasi ohjeiden mukaan. Kirkkoihin on määritelty enimmäisosallistujamäärät, jotta jokaisella osallistujalla on turvaetäisyys toisiin. Ilmoittautumisilla pyritään myös auttamaan tarvittaessa koronajäljitystyötä.
- Maskia suositellaan käyttämään aina, kun kahden metrin turvavälin pitäminen ei ole mahdollista.
- Pidä turvavälit muihin seurakuntalaisiin ja työntekijöihin ehtoollisjonoissa ja ehtoollisen jälkeenkin. Poikkeuksena ovat omat perheenjäsenet tai saman ruokakunnan jäsenet.
- Ehtoollinen jaetaan kertakäyttölusikoilla. Älä suutele ehtoollisastiaa.
- Älä suutele ikoneja tai ristiä.
- Jos sinulla ei ole maskia, ja yskittää ja aivastuttaa, peitä suusi ja nenäsi hihalla tai nenäliinalla.
- Seuraa seurakuntasi ajantasaista tiedotusta tilaisuuksista, koska koronatilanne paikkakunnallasi voi muuttua nopeasti.

Ajantasaisimpia tilannetiedotuksia ja tilaisuuksien ilmoittautumisohjeita löydät seurakuntien nettisivuilta ja muista sähköisistä kanavista. Voit myös ottaa yhteyttä seurakuntasi toimistoon tai työntekijöihin sähköpostitse tai soittamalla. Yhteystietoja löydät tämän lehden kalenterista alkaen sivulta 38.

Eteläsuomalaisten venäjänkielisten perheiden leiri kokosi väkeä Keski-Suomeen

JOUKKO venäjänkielisiä perheitä Lahdesta, Kotkasta ja Kouvolasta osallistui elokuussa Jyväskylän seurakunnan järjestämälle perheleirille Pyhäkankaan leirikeskuksessa Keski-Suomessa.

Uuraisten leiristä tuli hiippakuntarajat ylittänyt kokemusten-vaihtofoorumi. Kolmena aikaisempana vuonna venäjänkieliset perheet Etelä-Suomen seurakunnista ovat järjestäneet ja osallistuneet perheleireille Markkulan leirikeskuksessa Haminassa.

Perheet suunnittelivat ja järjestivät aktiivisesti leiriohjelmaa. Syntyi ihana ja runsastapahtumainen viikonloppu. Yhdessä rukoiltiin, laulettiin nuotion äärellä, uitiin järvessä ja etsittiin ratkaisuja seikkailuhaasteisiin. Lapset olivat mukana laulamassa ja lukemassa aamu- ja iltarukouksia, ja he osallistuivat aktiivisesti leirillä toimitettuihin jumalanpalveluksiin.

Leirin pappina toimi monissa Etelä-Suomen seurakunnissa tuttu rovasti **Pavel Pugovkin** ja kanttorina matushka **Ekaterina Pugovkina**.

Kaikin puolin perheleiri oli mahtava tapahtuma. Erityisesti ilonaiheena oli se, että lapset viihtyivät leirillä erittäin hyvin. Sen näki heidän silmiensä säihkyistä ja iloisista ilmeistä.

Leirin osallistujat kiittävät suuresti Jyväskylän seurakuntaa ja erityisesti kirkkoherraa rovasti **Timo Mäkirintaa** leirin järjestämisestä. Erityiset kiitokset hienosta leiristä ja hengellisestä johdattamisesta isä Pavelille ja matushka Ekaterinalle.

Tällaiset tapahtumat kokoavat lapsiperheitä ja jäävät lasten sydämiin vahvistaen heitä elämäntiellä.

TEKSTI: ANATOLI LAPPALAINEN
KUVA: ELENA SHOROKHOVA

Paha hyvän palveluksessa

IHMINEN on ristiriitainen olento, pyhä ja syntinen, Jumalan kuva ja irvikuva. Hänen tilansa ilmaisee kärjistetyksi englantilainen 1700- ja 1800-luvun vaihteen runoilija ja kuvataiteilija William Blake: ”Ihminen on taivaan ja helvetin avioliitto.”

Luomisen ja tuhoamisen, hyvän ja pahan ristiriita kuuluu todellisuuden syvärakenteisiin. Voidakseen elää ihmisen on tuhottava, käytettävä ravinnokseen eläin- tai kasvikunnan solukkoa.

Friedrich Nietzsche pitää hyvän ja pahan kategorioita ihmismielen keinotekoisina keksintöinä ja haluaa vapauttaa yksilöt niiden orjuudesta ”hyvän ja pahan tuolle puolen”. Hänestä tosiasiat tulisi kohdata sellaisinaan kiinnittämättä niihin hyvän tai pahan etikettiä.

Nietzschen hyvän ja pahan tuolle puolen kurkottava yli-ihmismoraali johtaa omia tekoja arvioitaessa mielettömyyksiin, mutta toisaalta näkemystä voi arvostaa viisaana. Näinä koettelemusten aikoina kohtalon kolhut tulisi ottaa vastaan klassisen Tyyneysrukouksen hengessä:

*Jumala suokoon
minulle tyyneyttä
hyväksyä asiat,
joita en voi muuttaa,
rohkeutta muuttaa,
mitkä voin
ja viisautta erottaa
nämä toisistaan.*

Vanhassa testamentissa Jumala sallii Saatanan tuottaa Jobille kauhistuttavia kärsimyksiä. Kiusaaja tahtoo saada Jobin luopumaan uskostaan Jumalaan, mutta pahansuopa suunnitelma kääntyy vastakohdaksi. Piinattu Job kiroaa syntymänsä päivän, mutta uskoaan hän ei hylkää vaan ylistää Jumalaa. ”Herra antoi, Herra otti, kiitetty olkoon Herran nimi.”

Job kiittää, ei kiroa. Paha kääntyy hyväksi. Kaaoksen ja tuhon tuoja Saatanan palvelee tahtomattaan Jumalaa. Goethen Faustissa Saatanan alter ego Mefistofeles puhuu totta, kun hän esittäytyy: ”Olen osa voimaa syvää mi tahtoo paha vain ja aikaan saa vain hyvää.”

Rakkauteenkin sisältyy kaiken läpäisevä vastakohtaisuuksien ristiriita.

Sekä naisten- että miestenlehdissä soi erilaisuudessaan samanlainen eroottisen rakkauden korkea veisu. Syvällisem-

mällä tavalla Erosta kunnioitti 1600-luvun yleisnero Blaise Pascal: ”Sydämellä on syynsä, joita järki ei ymmärrä.”

Ruotsalainen teologi Anders Nygren nosti 1960-luvulla teoksessaan *Eros och agape* ihanteeksi agapen, pyyteettömän rakkauden, joka on vajavaisella tavalla Jumalan rakkauden kaltaista. Päinvastoin kuin eroottinen rakkaus agape ei etsi omaansa vaan antaa kaiken. Jumala rakastaa ihmistä kuin isä tai äiti lastaan. Lapsen ei tarvitse ansaita vanhempiensa rakkautta eikä ihmisen Jumalan rakkautta.

Eroksen ja agapen ristiriita on yritetty ratkaista joko kieltämällä jompikumpi rakkauden vastakkaisista puolista tai yhdistämällä ne. Tunnetuin yhteensovittaja lienee amerikkalainen baptistipastori, humoristinakin tunnettu Grady Lee Nutt. Teoksessaan *Agaperos* hän puolustaa kumpaakin rakkauden ilmenemää.

”Ihminen on ruumiillistunut kaipaus”, kirjoittaa amerikkalainen ortodoksiteologi Alexander Schmemmann (1921–1983). Kreikkalainen ajattelija **Kristos Jannaras** (s. 1935) taas katsoo, että ihmisen aidoimmat teot syntyvät intohimosta.

Kaipaus on luova ja tuhoava voima. Kaipuun voimin on kirjoitettu suurta runoutta ja monta klassista romaania. Tuhoavaksi se yltty, jos se suuntautuu väärin kohteisiin. Addiktiot ovat monet.

Hyvän ja pahan ristiriidan voi sovittaa kantamalla sen nöyrästi. Englantilainen 1600-luvun kirjailija Richard Baxter näki seuralaisineen kadulla vankkurit, jotka kuljettivat kuolemaantuomittua mestauslavalle. Hän ei yhtynyt seuralaistensa halveksuun päännökytyksiin vaan loi katseensa maahan: ”On pelkäättään Jumalan armoa, että tuossa ei viedä minua.”

Jana Lehtonen

TORSTI LEHTINEN

Kirjoittaja on kirjailija, filosofi ja kääntäjä.

Kristillinen rakkaus opettaa meitä antamaan lähimmäisillemme sekä aineellisia että hengellisiä lahjoja. – *Pyhä Maria Pariisilainen*

”Telttakirkossa on mukavan rahoittava tunnelma.”

*Veikko Koivunen
sivu 24*

Ristinmerkin voi tehdä monenlaisissa tilanteissa. Kuva Valamon luostarin kirkosta.

RISTINMERKKI, SANATON RUKOUS

TEKSTI ISÄ RAIMO SISSONEN **KUVA** ORTODOKSIVIESTIN KUVA-ARKISTO

■ Kaikista jokapäiväiseen uskonnonharjoitukseen liittyvistä asioista yleisin on ehdottomasti pyhä ristinmerkki. Ristinmerkki on sanatön rukous, siunaus ja uskontunnustus. Ortodoksinen ns. Lavea Katekismus neuvoo: ”...ristinmerkillä, jota uskolla tehdään käden liikuttamisella, on se sama voima, joka on ristiinnaulitun Jeesuksen Kristuksen nimellä, kun sitä huulia liikuttaen lausutaan.”

Kirkkoisä Tertullianus toisella vuosisadalla puhuu ristinmerkin käytöstä: ”Lähtiessämme ja kulkiessamme, tullessamme ja mennessämme, pukeutuessamme ja pannessamme kengät jalkaamme, syödessämme, sytyttäessämme lampun, mennessämme nukkumaan tai istuutuessamme, kaikissa jokapäiväisissä asioissa me painamme ottaessamme ristin merkin.”

Kirkkoisä Johannes Krysostomos neljännellä vuosisadalla sanoo: ”Me piirrämmme ristin koteihimme, seiiniin ja ikkunoihin, otsalle ja sydämiin...”, ja Pyhä Kyrillos Jerusalemlainen kirjoittaa myös neljännellä vuosisadalla: ”Älkäämme hävetkö tunnustaa Ristiinnaulitua. Rohkeasti tehkäämme sormillamme ristinmerkki otsallemme sekä kaiken muun päälle: leivän päälle, jota syömme, astian päälle, josta juomme, tehkäämme se sisään tullessamme ja ulos mennessämme; yhtä hyvin maata käydessämme kuin makuulta noustuamme matkalla ollessamme tai levätessämme. Se on suuri suojeluksen

välikappale, joka on annettu köyhille lahjaksi ja heikoille ilman vai-vaa, sillä se on armo Jumalassa, uskoille tunnusmerkki ja pahoille hengille pelko.” Mainitut sitaatit selvittävät erinomaisesti ristinmerkin tärkeyttä.

Tämän päivän ortodoksit käyttävät pyhää ristinmerkkiä sillä it-sensä siunaten: vanhemmat siunaavat sillä lapsensa näiden mennessä nukkumaan, ystävät siunaavat toisensa hyvästellessään, äiti tai isä vie ensi kertaa kouluun lähtevän pienokaisensa ikonin eteen ja siunaa hänet ristinmerkillä, ja vainajan hauta siunataan samalla merkillä. Sitä käytetään, kuten kirkon isätkin todistavat, mitä moninaisimmissa arkielämän tilanteissa.

Jumalanpalveluksesta siunaamisen tapa välittyy kaikkeen elämäämme. Herättyämme aamulla siunaamme itsemme ristinmerkillä. Näin teemme myös käydessämme syömään Jumalan lahjoittamaa ateriaa niin kuin aterialta noustessammekin lausumme asiaankuuluvat rukoussanat.

Illalla siunaamme rukoillessamme itsemme, ja rukouskirja neuvoo siunaamaan vuoteemme. Ristinmerkillä siunasi entisajan eläjä talonsa ulko-oven, kun hän matkalle lähtiessään laittoi sen salpaan. Ristinmerkillä hän niin ikään siunasi oven iltaisin sulkiessaan sen levolle käydessään.

”Suhtaudun nöyrästi
ortodoksisen perinteen
rikkauteen”

Uskontotieteilijä Helena Kupari tutkii kulttuurialan ihmisten ortodoksiseen kirkkoon liittymisiä. Hänen oma suhteensa uskontoon on arvostava, mutta ammatillinen.

TEKSTI JA KUVAT SAARA KALLIO

Lukioikäisenä **Helena Kupari** ei tiennyt, että oppiaine nimeltä uskontotiede on olemassa. Hän oli kiinnostunut historiasta, erityisesti antiikin uskonnoista ja Euroopan esikristillisistä uskonnoista. Aluksi hän päätyi kuitenkin lukemaan luonnontieteitä, fysiikkaa ja matematiikkaa yliopistoon.

– Olin myös kiinnostunut tähtitieteestä. Sitten löysin opinto-oppaasta uskontotieteen, joka alkoi kiehtoa. Se johtui varmasti kiinnostuksestani menneisyyteen, sanoo Kupari kotisohvallaan Keravalla.

Kupari tutki viisi vuotta sitten valmis-tuneessa väitöskirjassaan siirtokarjalaisen naisortodoksien elämänmittaista uskonnollisuutta. Ortodoksisuus valikoitui kiinnostuksen kohteeksi Venäjän tutkimuksen myötä. Itä-Eurooppa tuntui Kuparista kiehtovalta alueelta, ja hän luki pitkän sivuaineen Venäjän ja Itä-Euroopan tutkimuksesta.

Kun Kupari valitsi graduaihettaan, hän päätyi siihen, että ortodoksisuutta voi tutkia Suomenkin kontekstissa.

– Sille tielle jäin. En ole ortodoksi, eikä suvussa ole ortodoksisuutta. Täällä Keravallakaan ortodoksisuus ei juuri ole läsnä. Suhteeni ortodoksisuuteen on arvostava, mutta ammatillinen.

OMAA TUNNETTA VASTAAN EI VOI MENNÄ

Kuparin mukaan ortodoksisuudessa on paljon hienoja piirteitä, ja tutkimuksen

– Ortodoksisuudessa vaikuttavaa on se, että palveluksissa ja rituaaleissa on mahdollista tavoittaa kokemus jostakin hyvin vanhasta, mutta elävästä perinteestä. On nykypäivänä todella harvinaista, että sellaisia kokemuksia voi konkreettisesti saada.

myötä hän on pystynyt eläytymään moniin haastateltavien esille tuomiin asioihin. Kuparin henkilökohtaisessa elämässä ortodoksisuus tai mikään muukaan uskonto ei ole läsnä. Hän on aikoinaan eronnut luterilaisesta kirkosta ja määrittelee itsensä uskonnottomaksi.

Samalla Kupari sanoo, ettei uskonnollinen vakaumus ole vähemmän oikea kuin tieteellinen tai maallinen maailmankuva. Hän ajattelee henkilökohtaisesti niin, että ihmisen on seurattava omaa kokemustaan ja omaa totuuttaan. Sen takia Kupari ei kuulu kirkkoon.

– Oma tunnetta vastaan ei voi mennä ja koska minulla on tunne, ettei ole mitään korkeampaa todellisuutta, se toimii asemoitumiseni taustalla. Tilanteesta riippuu, milloin koen, että nykytila on riittävä, ja milloin koen haikeutta omasta tarkkailijan asemastani, siitä, ettei ole yhteisöä, johon voisi kiinnittyä.

Tutkijalle mikään asemoituminen ei ole ongelmaton. Kupari toteaa, että ainut mitä voi tehdä, on pyrkiä tunnistamaan ja tiedostamaan, mitä oma maailmankuva ja tausta ohjaa näkemään, ja mille taas voi sokeutua ja mitkä asiat voivat jäädä varjoon.

Nykyajan uskonnollisuus on aiempaa monimuotoisempaa. Ihmisille annetaan tilaa tehdä valintoja itse. Yleinen kehityskulku Pohjois-Euroopassa on, että sitoutuminen uskonnollisiin instituutioihin heikkenee, ja se näkyy myös eroti-lastoissa. Kupari huomauttaa, että Suomesta puhuttaessa asiassa on kuitenkin suurta maantieteellistä vaihtelua.

– Ehkä lähtökohtana on, että uskonnollisuus ei ole enää jotain itsestään selvästi suvulta perintönä saatua, vaan se valitaan ja rakennetaan itse. Uskonnollisuus voi toteutua myös instituutioiden

ulkopuolella tänä päivänä. Kirkoilla on aiempaa vähemmän sananvaltaa siihen, mitä ihmiset ajattelevat ja tekevät.

TUTKIMUKSEN KOHTEENA ORTODOKSIT

Vaikka Kupari on pitkään tutkinut ortodokseja, hän ei pidä itseään ortodoksisuuden asiantuntijana. Hänen mukaansa hänen antinsa uskontotieteilijänä on tarkastella sitä, millä tavalla uskonnollisuus ja erityisesti ortodoksisuus nykysuomalaisessa yhteiskunnassa ja kulttuurissa asettuvat osaksi ihmisten elämää.

”Ortodoksisuus tarjoaa vaihtoehdon ja kokemuksen siitä, että voidaan olla vähän irti tästä ajasta.”

– Suhtaudun nöyrästi ortodoksisen perinteen rikkauteen. Ensisijaisesti tutkin ihmisiä, jotka ovat vakaumukseltaan ortodokseja, en niinkään ortodoksisuutta tai ortodoksista kirkkoa. Minua kiinnostaa se, miten ihmiset omassa elämässään tulkitsevat ortodoksisuutta ja mitä he siitä ammentavat.

Nyt Kupari tutkii kulttuurialojen ihmisten ortodoksiseen kirkkoon liittymisiä. Hän haastatteli viime talvena 29 ihmistä ja valtaosa viime keväästä kului litterointiin ja aineiston työstämiseen. Kaikki haastellut olivat aikuisiällä ortodoksiseen kirkkoon liittyneitä. Kupari on juuri aloitta-

– Haastateltavat halusivat korostaa sitä, että he ovat hyvin sitoutuneita kirkkoon, sanoo Helena Kupari. Hän tutkii ortodoksiseen kirkkoon liittyneitä kulttuurialan ihmisiä.

Helena Kupari

IKÄ: 42

ASUU: Keravalla

PERHE: miesystävä ja koira

AMMATTI: tutkija

HARRASTUKSET: tanssillinen voimistelu, lukeminen ja pianonsoitto

.....
massa systemaattisempaa analyysia ja päättämässä analyysin fokusta.

Kupari toivoo, että kolmen tai neljän vuoden kuluttua hän on saanut keskeisimmät tulokset julki. Hän pitää tärkeänä, että tulokset julkaistaan myös suomeksi ja yleistajuisesti. Kupari toivoo, että pääsee käsittelemään ja ymmärtämään kysymyksiä siitä, mitä ortodoksisuus voi nykyihmiselle antaa elämään ja minkä vuoksi se näyttäytyy mielekkäänä valintana.

Häntä kiinnostaa myös se, mitä ortodoksisuuteen kohdistuva kiinnostus kertoo suomalaisesta uskonnollisesta kentästä laajemmin.

– Selkeästi kiinnostusta on ollut ja jotenkin se on yhteydessä siihen, miten kulttuuri ja uskonnollisuus ylipäänsä on muuttunut ja monipuolistunut, ja miten sieltä haetaan eri asioita kuin ennen.

Liittyjiä puhuttelevat ortodoksisuudessa monenlaiset asiat. Kupari nostaa esille jumalanpalveluselämän ja sen rukouksellisuuden. Tärkeäksi koettiin

myös kirkon pysyvyys, joka tuo kokemuksen jatkuvuudesta ja maailmanlaajisuudesta. Puhuttelevaa oli myös se, että ortodoksisuus on vahvasti kytköksissä arkielämään ja sitä on helppo tuoda osaksi arkea.

Vaikka liittyjät pitivät pysyvyyttä tärkeänä, he kokivat toisaalta, ettei omia arvoja tarvitse ahtaa raameihin, vaan ortodoksisuudessa on tilaa myös omille pohdinnoille.

– Ei ole mitään valmista, lopullista sabluunaa. Liittyjiä puhutteli myös mysteerilulottuvuus, se, ettei kaikkia asioita yritetä rationalisoida ja hyväksytään se, että on paljon asioita, joita ei voi ymmärtää.

Ortodoksiseen kirkkoon liittyy kaikenlaisia ihmisiä eri ammattikunnista. Kupari ei usko, että kulttuuriväki on joukossa erityisen yliedustettuna. Hän arvelee ortodoksisuuden puhuttelevan joitakin kulttuurialojen ihmisiä sen takia, että se asettuu sopivan etäisyyden päähän valtakulttuurista ja valtauskonnosta.

Hän nostaa esiin historiallisen perspektiivin ja jatkuvuuden kokemuksen. Aikailaishistoria on kiinni maallisen maailman realiteeteissa ja rakenteissa koko ajan eläen ja muuttuen. Kulttuurialojen ihmiset ovat ammattinsa puolesta tottuneet suhtautumaan kriittisesti, tulkitsemaan ja kyseenalaistamaan.

– Ortodoksisuus tarjoaa vaihtoehtoja ja kokemuksen siitä, että voidaan olla vähän irti tästä ajasta. Haastatelluilla ei kuitenkaan ollut harhaluuloja, että ortodoksinen kulttuuri olisi täysin monoliittinen. Kyllähän sekin jollain lailla elää ajan mukana.

Kupari kertoo, että haastatteluista kävi ilmi myös sellaisia ortodoksiseen kirkkoon liittyviä asioita, jotka aiheuttivat riskitietoisia tuntemuksia haastatelluissa. Moni murehti kirkon riitaisuutta ja oikeudenkäyntejä. Esille nousi myös naisten ja seksuaalivähemmistöjen asema. Haastatellut pitivät tärkeänä, että ihmiset kohdataan kirkossa rakkaudellisesti ja pastoraalisesti, eikä tuomitse.

– Kaikkein eniten nousi esille kirkon hallinto. Aika moni epäili, että kansankirkot saattavat menettää erityisasemansa tulevaisuudessa. Toisaalta jotkut pitivät sitä tervehdyttävänä asiana kirkolle, sillä

silloin jouduttaisiin esittämään kysymyksiä siitä, mikä on olennaista kirkkoinstituutiossa.

VAELTAMASSA PYHIIN

Muutama vuosi sitten Helena Kupari oli mukana professori **Elina Vuolan** tutkimushankkeessa, jossa yhtenä tutkimuksen kohteena olivat pyhiinvaellukset ja ristisaatot. Hankkeen ja **Hanna Hentisen** valokuvien pohjalta Vuola ja ristisaattoja pitkään kuvannut Hentinen ideoivat *Vaelus pyhiin* -kirjan, joka ilmestyi vuonna 2018. Kupari oli yksi kirjan kirjoittajista.

– Kirjaan kirjoittaminen oli luontevaa, koska olen tutkinut karjalaista ortodoksisuutta. Se oli harvinaisen ja tärkeä kokemus, koska pääsin kirjoittamaan jotakin yleistajuista ja suurelle yleisölle kohdistettua tekstiä.

Hankkeen myötä Kupari osallistui ristisaatoille ja pyhiinvaelluksiin. Yhteisöllisyys ja historian läsnäolo tekivät tutkijaan vaikutuksen, ja kalmistoissa toimitetut litaniat olivat koskettavia. Mieleen on jäänyt erityisesti Pyhän Trifonin pyhiinvaelluksen yhteydessä Norjan Neidenissä vanhalla kolttien hautausmaalla toimitettu panihida.

”Uskonnollisuus ei ole enää jotain itsestään selvästi suvulta perintönä saatua.”

Hautausmaalta kaivettiin 1900-luvun alussa kolttien luita, jotka vietiin Osloon tutkittavaksi. Luut palautettiin vasta muutama vuosi sitten.

– Se oli koskettavaa silläkin tavalla, että siihen kytkeytyivät tiedemaailman kolttakansalle tekemät vääryydet. Siinä huomasi sen, kuinka tärkeää on se työ, jota kirkko tekee kolttien parissa. Erityisesti se, että voidaan tarjota rituaalin kehys, voidaan muistaa ja kunnioittaa, ja korjata vanhoja vääryyksiä. ●

Kirkko purettiin 1970-luvulla. Jäljelle jäi vain kivijalan osia.

Santahaminan ortodoksiset vaiheet

Sinne, mihin tsaarin sotaväki pitemmäksi aikaa asettui, rakennettiin ennen pitkää myös sotilaskirkko. Tämä oli myös Santahaminan ortodoksisen kirkon syntyhistoria. Vain osia kivijalasta on enää jäljellä.

TEKSTI SEPPO SIMOLA KUVAT PUOLUSTUSVOIMAT

Tärkeänä varuskuntapaikkana nykyään tunnettu Santahaminan saari Helsingin kupeessa palveli Suomenlinnaan sekä muualle Helsinkiin sijoitetun venäläisen sotaväen ampumaharjoitusalueena autonomian ajalla lähes vuosisadan ennen kuin sinne rakennettiin ortodoksinen sotilaskirkko.

Vakinaisen väen määrä Santahaminassa oli tuolloin kasvanut niin, että omaa

kirkkoa alettiin kaivata. Santahaminan asukkaiden ei enää tarvitsisi käyttää merimatkan takana olevaa Suomenlinnan kirkkoa. Kirkon rakentaminen symboloi myös leirin muuttumista pysyväksi varuskunnaksi.

Santahaminassa asui 1900-luvun koit-
taessa noin 700 henkeä, lähinnä tsaarin
sotaväkeä ja sotilaiden perheitä. Leiriai-
koina väkimäärä kaksinkertaistui. Varus-

kunnan päällikön aloitteesta sekä Suomen
ja Viipurin arkkipiispa Sergein siunauk-
sella Santahaminan kirkon suunnittelu
aloitettiin vuoden 1906 loppupuolella.

RAKENNUSTYÖT KÄYNTIIN 1907

Insinöörikomennuskunnan arkkitehti,
insinöörikapteeni Ivanov laati kahdet
vaihtoehtoiset suunnitelmat, joista edul-
lisempaa lähdettiin toteuttamaan.

Rakennustyöt alkoivat keväällä 1907, ja heinäkuun 19. päivä (vanhaa lukua) oltiin valmiita laskemaan peruskivi. Vuotta aiemmin samana päivänä sattui Viaporin kapinan kukistumiseen ratkaisevasti vaikuttanut Kuninkaansaaren ruutikellarin räjähdys, johon johtaneet tykinlaukaukset ammuttiin Santahaminasta. Päivä on myös Pyhittäjäisiä Ihmeidentekijä Serafim Sarovilaisen (1759–1833) muistopäivä.

Arkkipiispa Sergei vihki Serafim Sarovilaiselle pyhitetyn kirkon 7. tammikuuta 1908 eli runsaan vuoden kuluttua suunnittelun aloittamisesta. Varsinainen rakennusvaihe kesti selvästi alle vuoden.

Kirkko oli hirsirakenteinen, laudoilla sisältä ja ulkoa vuorattu nikkarityylinen keskeisristikirkko. Vuonna 1912 kirkkoa kunnostettiin ja sinne hankittiin lisää kirkollista esineistöä.

Santahaminan leirisaaren kirkko oli Viaporin kirkon alainen sivukirkko, ja Viaporin papisto kävi toimittamassa palvelukset. Saaren asukkaat eivät siis muodostaneet omaa seurakuntaa.

KIRKON TUHO SUOMEN ITSENÄISTYTTYÄ

Joulukuussa 1917 Suomi julistautui itsenäiseksi, ja venäläisen sotaväen oli aika väistyä maasta. Niinpä kirkkokin jäi sanankuulijoitaan vaille. Sen kohtalo oli sama kuin monen muun ortodoksisen varuskuntakirkon Suomen itsenäisyyden aamunkoitossa.

Rakennus ja esineistö tulkittiin sota-saaliiksi, ja Sotasaalikeskusosasto varastoi esineistön ensin Suomenlinnan kirkkoon ja edelleen Muinaistieteellisen toimikunnan (nykyisin Museovirasto) varastoihin. Osa kelloista päätyi mahdollisesti Sotaministeriön haltuun, mutta suurin niistä sai uuden elämän Santahaminan saaren sumukellona.

Ajan hengen mukaan ryssänkirkoksi kutsuttu pyhättö siirtyi Suomen armeijalle 1920-luvun alussa, ja rakennus luovutettiin edelleen Helsingin Nuorten miesten kristillisen yhdistyksen sotilaskodin käyttöön. Kirkko riisuttiin ortodoksisuuden tunnusmerkeistä 1920-luvun mittaan. Parinkymmenen metrin korkeuteen

kohonnut keskustornikin purettiin, ja katto muutettiin aumakatoksi.

Seuraavalla vuosikymmenellä entinen kirkko palveli sotilaskodin juhlatilana ja kirjastona. Talvisodan pommituksissa vaurioitunut rakennus ehti toimia jatkosodan aikana sotasairaalanakin.

Sotien jälkeen rakennus palautettiin kirkolliseen käyttöön, ja se toimi luterilaisen Johanneksen seurakunnan seurakuntakotina. Seurakunta luopui rakennuksesta vuonna 1971, ja seuraavana vuonna se jo purettiin. Jäljellä on enää osia kivijalasta.

VIAPORIN TAISTELUN MUISTOMERKKI

Santahaminan kirkko on vaipunut historian hämärään, mutta harmaa kivipyramidi seisoo yhä Maanpuolustuskorkeakoulun kampuksella muistuttamassa autonomian ajasta.

Vuosina 1854–1856 käydyin Krimin sodan Oolannin sodaksi kutsuttuun vaiheeseen kuuluu Viaporin taistelu elokuussa 1855. Englantilais-ranskalainen

Viaporin tulituksessa vuonna 1855 kaatuneiden sotilaiden haudalle Santahaminaan pystytettiin näyttävä muistomerkki.

Suomalainen sotaväki harjoittelee Santahaminassa ilmeisesti 1920-luvun alussa, koska kirkon torni on vielä purkamatta.

laivasto-osasto asettui merelle puolustajan tykkien ulottumattomien ja tulitti Suomenlinnaa mereltä kaksi vuorokautta. Sankka joukko helsinkiläisiä kokoontui Kaivopuiston kallioille seuraamaan sota-toimia kuin taistelunäytöstä konsanaan. Elokuun yössä räjähdykset näkyivät kauas.

Tykistötulessa kaatui 63 venäläistä ja suomalaista Viaporin sotilasta. Heidät haudattiin Santahaminan päälaiturin rantahietikolle, joka nykyään on osa Maanpuolustuskorkeakoulun puistoa.

Maaliskuussa 1856 tarkastuskäynnillä ollut tsaari Aleksanteri II kiitti Santahaminasta brittilaivastoa vastaan taistellutta 1. Suomalaista Meriekipaasia ja palkitsi kolme sen sotilasta Pyhän Yrjön ristillä. Tämän arvostetun ja harvoin annetun kunniamerkin saattoi saada suuresta urheudesta.

Palkitsemisjuhlan yhteydessä kerättiin lahjoituksia taistelun uhrien hautaustomerkkiä varten. Muistomerkin suunnittelijaksi kutsuttiin kuvanveistäjä ja Pietarin taideakatemian professori Peter Clodt von Jürgensburg (1805–1867). Harmaakivipyramidi paljastettiin vuonna 1857. Vuosikymmenten ajan oli tapana seppelöidä muistomerkki Viaporin taistelun vuosipäivänä.

VUOSISATAINEN HAUTAPAIKKA

Jo vuosisatoja ennen Oolannin sotaa Santahamina on palvellut niin siviilien, merimiesten kuin sotilaidenkin hautapaikkana. On mahdollista, että 1600-luvun

lopun nälkävuosien uhreja haudattiin kaupungin hautausmaan ohella Santahaminan pehmeään hiekkaan.

1800-luvun alun venäläisiin karttoihin on merkitty hauta-alue Hevossalmen läheisyyteen. Santahaminaa ja Vallisaarta käytettiin mahdollisesti jo autonomian ajan alusta Viaporin linnoituksen hautausmaana. Ainakin vuoden 1831 koleraepidemiaan kuolleet Viaporin sotilaat haudattiin Santahaminaan, samoin kolmen myöhemmänkin epidemian uhrit. Kolerahautausmaan paikasta ei ole säilynyt varmaa tietoa.

Helsingin ortodoksisen seurakunnan hautausmaata vaivasi tilapula 1800-luvun lopulla. Niinpä monet Helsingissä menehtyneet tsaarin sotilaat haudattiin Santahaminaan tai sotilassairaalan hautausmaalle Taivallahteen. Maaherra tiedusteli Viaporin komendantilta, voitaisiinko Santahaminaan perustaa virallinen ortodoksinen hautausmaa, mutta komendantti tyrmäsi ehdotuksen.

1900-LUVUN HAUTOJA

Santahaminaan on haudattu myös 1900-luvun sotien ja kapinoiden uhreja. Viaporin kapinassa 1905 kuolleiden tsaarille uskollisten nuorten upseerien veljeshauta ja muistomerkki on Santahaminan itärannalla. Kapinalliset rivimiehet haudattiin nimettömänä saaren keskustasanteelle mutta kapinan johtajat teloituspaikalleen Santahaminan Suurlahden hietikolle.

Viaporin kapina käynnistyi Santahaminassa, ja sinne se myös päättyi. Koko

*”Santahaminassa on
hautoja vuosisatojen
takaa.”*

keisarikuntaa koskenut kapinasuunnitelma oli laadittu eli vähältä piti, ettei tsaarin vallan kukistanut vallankumous käynnistynytkin jo vuonna 1905 Santahaminasta.

Ensimmäisen maailmansodan aikana linnoitustöissä kuolleita kiinalaisia on perimätiedon mukaan haudattu saaren itärannalle. Kevään 1918 punavankeja saareen on haudattu toista tuhatta, ja tämä hautausmaa on edelleen olemassa Santahaminan Saharaksi kutsutun hiekkakentän laidalla.

Kaikista vuosisatojen takaista hautapaikoista ei ole säilynyt tietoja, ja niinpä vielä 1980-luvun maanrakennustöiden aikana hiekasta paljastui ihmisen luita. Niitä ei yleensä ryhdytty lähemmin tutkimaan, vaan ne haudattiin syvemmälle Santahaminan hiekkaan.

Museoviraston tutkimuksissa vuonna 2005 varmistui Maanpuolustuskorkeakoulun puiston ja saaren koillisrannan alueelta 1700–1800-lukujen luterilais-ortodoksinen hautausmaa, jonka vainajat on haudattu arkuissa rinnakkain katse auringonnousun suuntaan. Vainajien kädet olivat rinnan päällä ristissä ja joillakin oli hautausristi kädessä. ●

Seppo Simola on historiaan erikoistunut vapaa kirjoittaja.

Lähteitä

Timo Lehtonen: Vaienneet kellot – autonomian ajan sotilaskirkot 1809–1917 (2015)
Jarmo Nieminen: Keisarin perintö – kertomuksia Helsingin sotilassaarten historiasta (2016)

– Turvallisessa ilmapiirissä kasvaneet yksilöt rakentavat turvallisen yhteiskunnan, Marianna Stolbow sanoo.

Sukutaustaan tutustuminen auttaa ymmärtämään omaa elämää ja itseä

Helsinkiläinen Marianna Stolbow on taustaltaan sekä maahanmuuttaja että paluumuuttaja. Ulkopuolisuuden tunne on auttanut häntä tarkkailemaan ihmisyyttä. Työllään kirjailijana ja kouluttajana hän pyrkii rakentamaan turvallisempaa yhteiskuntaa.

TEKSTI JA KUVAT PÄIVI ARVONEN

Helsingin Lapinlahden ortodoksisella hautausmaalla vanhojen hautakivien tekstit on useimmiten kirjoitettu kyrillisillä kirjaimilla. Osa hautakivistä on vinossa, joissakin kirjaimet jo osin ajan syömiä.

Helsinkiläinen Marianna Stolbow kävelee mielellään ortodoksisella hautausmaalla. Täällä on myös hänen Venäjältä 1800-luvulla ja 1900-luvun alussa tulneiden sukulaistensa hautoja. Ensimmäiset Stolbowit tulivat Helsinkiin 1860-luvulla.

– Olen monen sukupolven helsinkiläinen ja taustaltani maahanmuuttaja ja ylpeä siitä. Hautausmaakävelyllä tajuaa joka hetki, miten vähemmistönä olemisen auttaa näkemään asioita vähemmistön kannalta, Marianna Stolbow sanoo.

Hän puhuu mielellään suvaitsevaisuudesta.

– Velvollisuuteni on aukoa päätäni suvaitsevaisuuteen liittyvistä asioista. Minun ja sukuni kaltaisia ihmisiä on tarvittu ja tarvitaan, ilman maahanmuuttoa tämä maa olisi kovin sisäsiittoinen.

Stolbow muistuttaa, että 1800-luvun lopussa Helsinki oli huomattavasti monikulttuurisempi kuin nykyään.

– Äitini isä oli täällä muukalaispassilla. Hän sai Suomen kansalaisuuden vasta, kun lähti sotaan. Minä en sano mistään taustasta tulevalle ihmiselle, että sinä et tänne sovi.

Stolbow on vakuuttunut, että nyt jos koskaan tarvitaan muistamista sekä puhetta menneisyydestä ja historiasta. Sitä tarvitaan sekä yhteiskunnan että yksilön vuoksi. Yhteiskunta muodostuu yksilöistä.

– Turvallisessa ilmapiirissä kasvaneet yksilöt rakentavat turvallisen yhteiskunnan, Stolbow sanoo.

Kansainvälisyys ja monikielisyys oli Stolbowin lapsuudessa itsestäänselvyys.

Isoisä Peter Stolbowin lapsuuden perheessä puhuttiin venäjän lisäksi aina ruotsia, sillä perheessä oli ruotsinkielinen Turun saaristosta kotoisin oleva kotiapulainen.

– Omatkin lapseni ovat kaksikielisiä sekä kansainvälisiä. Elämäni on aina leimannut ylenpalttinen suvaitsevaisuuskieliä ja kulttuureja kohtaan, Stolbow sanoo.

LÄHTÖKOHTANA LAPSET

Marianna Stolbow on Suomalainen eroseminaari -konseptin kehittäjä, parisuh-

”Nyt tarvitaan muistamista, puhetta menneisyydestä ja historiasta.”

dekouluttaja ja kirjailija. Koulutukseltaan hän on historian tutkija, joka on opiskellut myös sukupuolentukimusta sekä Italian kieltä ja kirjallisuutta.

Hän on kirjoittanut kolme tietokirjaa: *Erosta eteenpäin*, *Vanhempieni kaltainen* ja *Rakastamisen taito*. Esikoisromaani *Surua se tyttö kantaa* ilmestyi viime vuonna.

Eniten julkisuutta hän on saanut roolistaan asiantuntijana suosituissa TV-formaatissa Ensitreffit alttarilla. Hän on kouluttanut muun muassa suomalaisia sote-alan asiantuntijoita ja vetänyt Valamon luostarissa ja Kalliolassa Sukupuusta Tarinoiksi -kirjallisuusterapiakursseja, Luovan kirjallisuuden kursseja sekä parisuhdekursseja.

– Teen työtäni, jotta tämän päivän lapsilla olisi osaavammat vanhemmat. Aikuiset jättävät joka päivä mallin elämästä, vanhemmuudesta ja parisuhteesta lapsille. Joka päivä on mahdollisuus tehdä toisin, Stolbow tiivistää.

Hän kehitti yhdessä psykologi **Kari Kiianmaan** kanssa yhdysvaltalaisen **Bruce Fisherin** eroseminaarin pohjalta Suomalainen eroseminaari -konseptin vastaamaan paremmin tämän päivän tarpeisiin.

– Sitten lähti idea; vanhempien parisuhdetaidot vaikuttavat lasten elämään. Pohdin myös oman avioeroni jälkeen sitä, erosinko minä, koska vanhempanikin olivat eronneet, Stolbow kertoo.

Aikuiset ovat vastuussa kotien ilmapiiristä. Siksi parisuhdetaitoja tarvitaan. Kun pääsemme kiinni omaa elämäämme muokanneisiin uskomuksiin ja lapsuu-

Lapinlahden ortodoksisella hautausmaalla on Marianna Stolbowin Venäjältä 1800-luvulla ja 1900-luvun alussa tulneiden sukulaisten hautoja.

– Elämäni on aina leimannut ylenpalttinen suvaitsevaisuus kieliä ja kulttuureja kohtaan, Marianna Stolbow sanoo.

dessä opittuihin malleihin, pystymme tiedostamaan paremmin omia tunteitamme ja ohjaamaan ja muuttamaan käytäytymistämme.

KIRJALLISUUSTERAPIA AVUKSI

Stolbow valmistui kirjallisuusterapiaohjaajaksi kaksi vuotta sitten. Hän vetää muun muassa Sukupuusta tarinoiksi -kirjoittajaryhmiä.

–Terapia-sanaa on turha kavahtaa. Kyseessä on vapaa kirjoittaminen, jossa tutkitaan itseä ja suvun tunneilmastoa, Stolbow sanoo.

Kirjallisuusterapia on kuin omien ääriviivojen piirtämistä, sen miettimistä kuka olen ihmisenä.

– Ihmisellä on turvallisempi olla, kun hän tietää ja ymmärtää, mistä tunteet ja reaktiot kumpuavat.

Kirjallisuusterapiassa pyritään tavoittamaan omia tunteita ja ymmärtämään paremmin itseä.

– Ihmiset ovat kurssin jälkeen kiitollisia. Asioista tulee näkyviä, ja monilla lisääntyy ymmärrys omia vanhempia kohtaan. Oman taustansa ymmärtäminen on tärkeää, jotta oppii ymmärtämään itseään ja muuttamaan haitallisia toimintamalleja, Stolbow kertoo.

Nyt eläkeiässä olevat suuret ikäluokat kasvoivat sodan läpikäyneiden vanhem-

pien lapsina. Kasvoi sukupolvi, jossa ei osattu sanoittaa tunteita eikä hankalista tunteista puhuttu.

– Tunteita on vaikea tavoittaa ja voi olla vaikea tunnistaa, onko esimerkiksi oman suuttumuksen taustalla häpeä tai pelko. Meitä pyydetään olemaan avoimia kumppanillemme, mutta millaisen avoimuuden mallin olemme saaneet lapsuudessa? Vain esimerkki kasvattaa.

Perheistä puuttui pitkään malli tunteista puhumiselle ja tunteista kertomiselle. Jos emme osaa kertoa läheiselle ihmiselle tunteistamme, hän tulkitsee käytöstämme väärin.

Kirjallisuusterapia ei ole koulumaista kirjoittamista, jossa tähdätään oikein-kirjoitukseen. Tavoitteena on vain tuottaa tekstiä miettimättä tekstin laatua. Alkuun päästään vaikkapa jatkamalla lausetta: Kun olin pieni, inhosin sitä, että...

– Alitajunta alkaa nopeasti syöttää materiaalia. Ihminen pääsee yli totutusta. Perusajatus on myös se, että ihminen itse löytää merkitykset teksteilleen tai valitsemilleen sanoille, niitä ei anneta valmiina, Stolbow sanoo.

PALUUMUUTTO

Historia on kiinnostanut Stolbowia aina. Historian opiskelun hän kokee loogisena

jatkona lapsuuden mielikuvituksellisille leikeille.

– Olin aina ylpeä taustastani, mutta minulla oli tarve päästä pois Suomesta, jossa olin hitusen erilainen, äänekäs ja kova puhumaan, esimerkiksi Italiasta löysin jotain omaa, läheistä eteläeurooppalaista lämpöä, Stolbow kertoo.

Hän asui vuosia maailmalla, Roomassa, Tokiossa ja Tukholmassa. Kolme lasta ovat kaikki syntyneet eri maissa. Suomesta Stolbow kaipasi maisemia sekä Helsingin keskustaa ja neljää vuodenaikaa. Vuonna 2006 hän palasi takaisin Suomeen, eikä ole sen jälkeen halunnut matkustaa mielellään edes lomilla ulkomaille.

Ennen Suomeen paluuta hän oli monta vuotta lasten kanssa kotona.

– Helsinkiin palattuani aloin miettiä, mitä haluan tehdä. Menin Kriittiseen korkeakouluun opiskelemaan kirjoittamista. Opiskelin myös voimauttavan valokuvan menetelmää **Miina Savolaisen** johdolla. Kaikissa koulutuksissani hyödynnetään niin kirjoittamista kuin valokuvankin voimaa.

Stolbow on aina ollut ortodoksi.

– Ortodoksisuus on minulle jotain, mitä olen aina ollut. Kirkko on minulle hiljentymisen ja meditaation paikka, joka hellii monia aisteja. ●

Marianna Stolbow, kirjat:

Erosta eteenpäin, WSOY 2014
Vanhempieni kaltainen, WSOY, 2016
Rakastamisen taito, Otava, 2018
Surua se tyttö kantaa, Teos 2019

Lisätietoja kursseista:

www.mariannastolbow.fi

*”Velvollisuuteni on
aukkoa päätäni
suvaitsevaisuuteen
liittyvistä asioista.”*

Tikkurilan kirkon maalaukset valmistuvat

Vaativattoman ikonimaalarin mestarilliset jäljet kaunistavat Tikkurilan kirkkoa.

TEKSTI ANNE KÄRKKÄINEN KUVAT JESSE VEIJALAINEN

Vantaan Tikkurilan kirkon laajat katto- ja seinämaalaukset valmis-
tuvat tämän kuun puolessavälissä,
kun ikonimaalari **Juri Mitroshin** pesee
pensselinsä nelisen kuukautta kestäneen
suurrukkansa päätteeksi.

Silloin Kristuksen taivaaseen astumi-
sen kirkon korkean kirkkosalin itäseinää
kaunistaa pääsiäisen eli Kristuksen tuo-
nelaan laskeutumisen ikoni ja sen alla
kaksi kerubia.

Länsiseinällä on Jumalansynnyttäjän
kuolonuneen nukkumisen juhlan ikoni,
ja sen alle on kuvattu kymmenen pyhää,
viisi naista ja viisi miestä, jotka kaikki liit-
tyvät jollakin tavalla Suomen ortodoksi-
seen kirkkoon. Näitä ovat muun muassa
pappismarttyyri Hotovitski, marttyyri ja
tunnustaja Johannes Sonkajanrantalai-
nen, Ksenia Pietarilainen ja marttyyri
Maria Pariisilainen.

Jos maalaukset olisivat asunnon pinta-
aloja, itäseinä olisi laaja yksiö, lähes 30
neliometriä, ja länsiseinä kolmio, yli 50
neliometriä.

Valmistuvat maalaukset ovat saaneet
arvostavan vastaanoton kirkkokansalta,
joka on koronakesän jälkeen päässyt pal-
veluksiin takaisin sisään kirkkoon ja saa-
nut seurata maalausten valmistumista.

TYTYTVÄISIÄ KOMMENTTEJA

– Olen kuullut hyvin tyytyväisiä kom-
mentteja, kertoo Tikkurilan kirkon pas-
tori isä **Mikael Sundkvist**, joka luonneh-
tii värejä kauniiksi ja kevyiksi ja maalauk-
sia taitavasti tehdyksi.

– Minusta näemme nyt mestariksi
kehittyneen jälkiä.

Itäseinällä on pääsiäisikoni.

Juri Mitroshin on arvostettu ikonima-
lari ja opettaja, joka on 1980-luvulta asti
maalannut muun muassa Järvenpään kir-
kon ja Tikkurilan alttarin maalaukset. Vaa-
timaton taiteilija ei halunnut itse antaa
haastattelua tätä juttua varten, vaan pyysi
puhemiehukseen isä Mikaelia. Taiteilija
toivoi voivansa keskittyä työhönsä rukouk-
sessa ja hiljaisuudessa.

– Ikonimaalari uppoutuu työhönsä täy-
sin eikä edes huomaa ympäröivää maail-
maa, hän kuitenkin kertoi toisessa yhtey-
dessä.

Samoin hän kertoi, että ihailee isä Mika-
elin sinnikkyyttä saada seinämaalaukset
valmiiksi. Tikkurilan kirkon maalaukset
ovat täydennystyö yli 20 vuotta sitten Juri
Mitroshinin maalaamille alttarimaalauk-
sille.

Ikonimaalari Juri Mitroshin työssään.

Nyt oli otollinen aika jatkaa. Vuosien
kuluessa kirkon maalauksesta oli erilaisia
mielipiteitä. Monet ikonimaalarit pitivät
kirkon ilmettä keskeneräisenä, toiset taas
puolustivat maalaamattomien seinien
ilmavuutta. Isä Mikael esitti Helsingin
seurakunnalle maalausten toteutusta tälle
vuodelle, ja ehdotus meni läpi. Rahat saa-
tiin kymmenen vuotta sitten kirkolle
osoitetusta testamentista.

Kirkkosalin uudet maalaukset eivät
täytä kokonaan itä- ja länsiseinien pin-
toja. Kaksi kaksi seinää jää yhä valkoi-
seksi, joskin niitä kaunistavat ikonima-
lari **Alexander Wikströmin** 2000-luvun
alussa tekemät lasimaalaukset. Suunni-
telmat kuvattomien seinien maalaami-
seksi tosin ovat jo valmiina. Jos olisi varaa,
Juri Mitroshin maalaisi eteläseinälle Kris-
tuksen syntymän ja pohjoisseinälle Kris-
tuksen kasteen eli teofanian ja näiden alle
muutamia ikoneja evankeliumeista. ●

Rooliopas Pirjo Tikanoja kertoo Maria Purpurina, kuinka hän pelasti Kotkan kirkon sodanhävitykseltä.

Aikamatka Pyhän Nikolaoksen kirkossa

Kotkan Isopuistossa sijaitseva pyhälle Nikolaokselle omistettu ortodoksinen kirkko on Kotkan vanhin rakennus ja ainoa Ruotsinsalmen linnoitusajalta säilynyt kokonainen rakennus. Kirkon pelastumisen uskotaan olevaan leskieverstinna Maria Purpurin sinnikkyiden ansiota.

TEKSTI JA KUVAT PÄIVI ARVONEN

Ylväs kirkko valmistui 1801, ja se edustaa venäläistä klassismia.

Pyhän Nikolaoksen kirkon tornin kultakupoli säihkyi auringossa. Sisällä kirkossa ikonostaasin vierien kynttelikön luona seisoo pitkään haameeseen pukeutunut vanha nainen. Tummansinisen asun vaatimattomana somisteena on kapea valkoinen pitsinauha. Asun väristä päähinettä somistaa vielä vaatimattomampi valkoinen pitsi.

– Taidatte tulla kaukaa, kun teillä on noin erikoiset matkaviitat, nainen terveh-

tii tulijoita, toivottaa tervetulleeksi ja esittäytyy leskieverstinna Maria Feodorovna Purpuriksi, kirkon pelastajaksi.

Nykyisen Kotkan paikalla Kotkansaaressa sijaitsi 1700–1800-lukujen taitteessa sen aikaisen Suomen mittakaavassa merkittävä asukaskeskittymä, jossa vuonna 1808 oli lähes 10 000 asukasta.

Venäläiset rakensivat vuosina 1790–1809 keisarinna Katariina II:n käskystä Venäjän länsirajan puolustamiseksi Ruotsinsalmen linnoituksen, jonka alueella asui lähinnä venäläisiä sotilaita ja kauppiaita. Yksi kauppaista oli venäläinen kruununtalonpoika Peter Sinebryhoff, joka perusti varuskuntaa palvelemaan olutpanimon. Hän kuoli vuonna 1805, jolloin panimon sai johdettavakseen nuorin poika Nikolai Sinebryhoff. Suvun ja panimon myöhempi historia tunnetaan alkuvaiheita paremmin.

ARKKITEHTI EI NÄHNYT KIRKKOAN

Pyhän Nikolaoksen kirkko rakennettiin vuosina 1799–1801. Venäläistä uusklassismia edustavan kirkon suunnitellut arkkitehti Jakov Perrin ei päässyt koskaan näkemään kirkkoa. Kirkko vihittiin käyttöön 14. lokakuuta 1801.

Ruotsinsalmen linnoituksen merkitys puolustuslinnoituksena väheni 1800-luvun alkuvuosikymmeninä, ja sen sotilaita siirrettiin Viaporiin eli Suomenlinnaan ja muihin Suomenlahden venäläisiin varustuksiin. Krimin sodan alkaessa asukkaita oli jäljellä muutamia satoja, yksi heistä leskieverstinna Purpur.

– Minutkin olisi evakuoitu Krimin sodan aikana, mutta olin saanut näyn Pyhäältä Nikolaokselta ja tehtävän pelastaa tämä kirkko. Tulin asumaan kirkkoon. Kun sotilaat tulivat, kaikki ympärillä oli jo tulimerta, mutta minä oikaisin selkäni ja sainoin että vain minun ruumiini yli tuhoatte kirkon. Sotilaat olivat herrasmiehiä, he säästivät kirkon, kertoo Maria Purpuria esittävä rooliopas Pirjo Tikanoja.

Tarkkoja todisteita tapahtuneesta ei ole, mutta kirkon vieressä on Maria Purpuria esittävä patsas. Tarinan joidenkin versioiden mukaan Purpur oli jäänyt kotiinsa, ja sotilaat olivat kantaneet hänet lähelle kirkkoa ja antaneet viiniä ja ruokaa.

Lähes kaiken muun Ruotsinsalmen linnoituksesta paitsi Pyhän Nikolaoksen kirkon englantilaiset tuhosivat Krimin sodassa 1855.

Maria Purpur muistelee elämänsä linnoituksessa ja suree 30 vuotta sitten kuollutta everstimiestään, joka toimi Ruotsinsalmen linnoituksen tykistörykmentin johtajana. Tarinointi vie 1800-luvun alkuvuosikymmeniin, linnoituksessa elävien ihmisten kohtaloihin, hevosten kavioiden kopseeseen kapeilla kujilla sekä mereltä puhaltavaan kosteaan viimaan, joka saa vanhan rouvan luut kolottamaan.

Maria Purpurin hahmoa esittävä Pirjo Tikanoja on toiminut Kotkassa oppaana yli 40 vuotta. Rooliopastuksia Maria Purpurina lähinnä Pyhän Nikolaoksen kirkossa hän on tehnyt noin kymmenen vuoden ajan.

– Muutin Vaasasta tänne vuonna 1978, historia kiinnosti ja kiinnostuin vanhasta kirkosta ja siihen liittyvästä naishah-

*”Vain minun
ruumiini yli tuhoatte
kirkon.”*

mosta, joka minun roolissani on lähinnä fiktiivinen henkilö, vaikka hän lieneekin ollut todellinen historiallinen hahmo.

Tikanojaa kiinnostaa Pyhän Nikolaoksen kirkko myös siksi, että ortodoksisuudella oli keskeinen sija Ruotsinsalmen linnoituksen historiassa.

Maria Purpurin puku on teetetty tarkkaan vastaamaan hahmon historiallista ajanjaksoa.

– On hienoa, miten osa ihmisistä todella innostuu rooliopastuksesta, syntyy paljon ihmettelyä ja kysymyksiäkin, Tikanoja kertoo.

Opastyöt ovat kesällä 80 vuotta täyttäneelle Tikanojalle tärkeä ja rakas harrastus.

Kotkan 1800-luvun historiasta periytyy Langinkosken tsasouna.

– Tämä pitää aivotoimintaa hyvin yllä, ja samalla ihmiset saavat tietoa historiasta ja kirkosta.

Pyhän Nikolaoksen kirkon aarteista Tikanoja mainitsee arvokkaan ja poikkeuksellisen runsaan kirkkoketekstiilistön, josta vanhimmat ovat peräisin kirkon rakennusvuosilta, sekä 1700-luvulta peräisin olevat vanhimmat ikonit, vuoden 1668 evankeliumikirjan sekä vuodelta 1739 peräisin olevan ehtoolliskalkin.

IHMISTEN KOHTALOITA MERIKESKUS VELLAMOSSA

Lisää Pyhän Nikolaoksen kirkon rakentamisajankohdan historiasta avautuu Kotkan Merikeskus Vellamon Kohtalona Ruotsinsalmi -näyttelyssä. Se vie elämykselliselle matkalle niin Kotkan edustalla vuonna 1790 käydyn Itämeren suurimman meritaistelun melskeisiin kuin sen jälkeen rakennetun linnoituksen arkeen ja ihmiskohtaloihin.

”Jotkut todella innostuvat rooliopastuksesta.”

Näyttelyssä pääsee kurkistamaan ihmisten kohtaloihin sekä siihen, miltä linnoituksessa näytti ennen sen tuhoa vuonna 1855, jolloin lähes koko nykyisen Kotkan saaren keskusta-alue tuhoutui tulipalossa. Näyttelyn karttapienoismallissa tuho esitetään kiehtovasti lähes aidolta näyttävän tulen ja savuavien raunioiden kera.

Ylväänä kohoava Krimin sodan aikaista tuhoa uhmannot Pyhän Nikolaoksen kirkko on parhaiten säilynyt muisto alueen historiasta merkittävänä linnoituksena ja konkreettinen menneisyyden tähän päivään tuova rakennus.

Ruotsinsalmen linnoituksesta säilyi myös linnoitusten osia kuten Kukourin saaren Fort Slava, Varissaaren Fort Elisabeth sekä entisen öljysataman, nykyisen Katariinan meripuiston alueella oleva Fort Katariina.

KAPPELI LANGINKOSKELLA

Pyhän Nikolaoksen kirkon lisäksi Kotkassa on muutakin vanhaa alueen ortodoksiseen historiaan liittyvää nähtävää.

Langinkosken kuohujen äärelle 1880-luvulla rakennettu Venäjän keisari Aleksanteri III:lle keisarillinen kalastusmaja on yksi Kotkan tunnetuimmista nähtävyyksistä. Majan ympärillä olevalla luonnonsuojelualueella on vanha Valamon luostarin munkkien todennäköisesti 1800-luvun alussa rakentama tsasouna, joka myöhemmin toimi myös keisariperheen kappelina.

Valamon munkit olivat saaneet lohis-

Pyhälle Nikolaokselle omistettuja ikoneja maalattiin luultavasti Ruotsinsalmen meritaistelujen muistoksi.

taan tunnettuun Langinkoskeen keisari Paavali I:ltä yksinoikeudellisen kalastusluvan jo vuonna 1797. Munkit lopettivat kalastuksen alueella jo paljon ennen kuin koskesta tuli keisarillinen kesäpaikka.

Langinkosken keisarillinen kalastusmaja on avoinna vain kesäkaudella, mutta alueelle pääsee ympäri vuoden. Kappeli sijaitsee portilta tullessa majan takana metsässä.

Kappelissa on Aleksanteri Nevskin ja Pyhän Nikolaoksen alkuperäiset ikonit.

Pyhän Nikolaoksen ikoneita on useita myös hänen nimeään kantavassa kirkossa. Pyhälle Nikolaokselle omistettuja ikoneita maalattiin todennäköisesti Ruotsinsalmen meritaistelujen muistoksi. Yhdessä ikoneista merenkävijöiden suojelija Pyhä Nikolaos seisoo Kotkansaarella taustallaan Katariinan majakka ja venäläisiä kaalerilaivoja. Ikonin äärellä rukoultiin, että Pyhä Nikolaos ja hänen kauttaan Kristus ja Jumalanäiti suojelisivat tappioilta sodissa ja merimatkoilla. ●

Pirjo Tikanojan rooliopastuksen voi tilata yksityishenkilölle ja ryhmille.
Lisätietoa: www.kotkaguides.fi ja www.visitkotkahamina.fi

Приближаются ноябрьские выборы в приходах

В ноябре в новых, укрупнённых приходах будут проведены выборы. Прихожане изберут своих представителей в состав Собраний уполномоченных 1. – 15.11.2020.

НА ВЫБОРАХ прихожанами будут избраны уполномоченные прихода Хельсинки, в который с начала следующего года войдут ныне действующие приходы Хямеенлинны и Лахти. В собрание уполномоченных прихода Юго-Востока Финляндии войдут предста-

вители из Лапеенранты, Иматры, Котки и Хамины. Правом голоса на выборах обладают прихожане, которым исполнилось 16 лет. В состав Собрания уполномоченных прихода Тампере войдут представители ныне действующего прихода Ваасы, а сам приход Там-

пере перейдёт из состава епархии Хельсинки в состав епархии Оулу.

Срок выдвижения кандидатов окончился 17.9.2020, и приходские избирательные комиссии опубликуют список кандидатов самое позднее в пятницу 2.10.2020. Тогда же будет опублико-

вана информация о местах и времени проведения голосования.

«Ortodoksiviesti» представит кандидатов от охватываемых изданием приходов в следующем номере, который выйдет 23 октября.

Анне Кярккяйнен

Семейный лагерь русскоговорящих в Центральной Финляндии

Группа русскоговорящих семей из Лахти, Котка и Коуволы приняли участие в организованной Православным приходом Ювяскюля семейной встрече в центре проведения лагерей в Пюхякангас в Центральной Финляндии.

ЛАГЕРЬ в муниципалитете Урайнен стал местом проведения межепархиальных форумов. В течение уже трёх лет русскоговорящие семьи из приходов Южной Финляндии организовывали и сами принимали участие в семейных встречах в центре проведения лагерей Марккула в Хамина.

Все изъявившие желание участвовать в лагере в Пюхякангас семьи приняли активное участие в составлении и организации программы встречи. Прекрасные выходные дни были наполнены событиями. Вместе молились, пели у костра, купались в озере и искали решения проблемных заданий. Дети участвовали в пении, молитвах утром и вечером и активно посещали богослужения, которые совершались в рамках программы лагеря.

Священнические обязанности несёт известный многим в Южной Финляндии прот. **Павел Пуговкин**, а регентом – матушка **Екатерина Пуговкина**.

Лагерь был великолепен во всех отношениях. Особенно радостно, что детям очень понравилось, что было видно по сиянию их глаз и счастливым лицам.

Участники выражают искреннюю признательность за организацию лагеря Православному приходу Ювяскюля и, в особенности, его настоятелю, прот. **Тимо Мякиринта**. Осо-

Все изъявившие желание участвовать в лагере в Пюхякангас семьи приняли активное участие в составлении и организации программы встречи. Фото: Елена Шорохова

бенная благодарность за прекрасную встречу и духовное руководство – отцу Павлу и матушка Екатерина.

Подобные встречи собирают вместе семьи с детьми и остаются в детских сердцах, утверждая их на жизненном пути.

Текст: Анатолий Лаппалайнен

Nimi: Veikko Koivunen
Ikä: 79 vuotta
Asuu: Helsingin Tapaninvainiossa
Perhe: eronnut, kaksi aikuista lasta ja kaksi lastenlasta
Ammatti: eläkkeellä
Harrastukset: karaoke sekä Malmin palvelutalon ja Työväentalon kerhot

TEKSTI JA KUVA ELISA HELENIUS

Telttakirkko herättää ihastusta

PÄÄTIN kuusi vuotta sitten perustaa telttakirkon, koska Vantaan Viherkummun siirtolapuutarhan tontillani sijaitsevalla huvilateltalla ei ollut käyttöä. Tahdoin samalla jatkaa kirkoissa tekemääni elämäntyötä vielä eläkkeellä.

Olen vuosien saatossa saanut lahjaksi lukuisia ikoneja. Osaa ikoneista pidin esillä kotona, mutta osa lojui vain kaapissa, ja nyt se saivat käyttöä.

Ihmiset ovat tykänneet paljon telttakirkostani ja käyneet katsomassa sitä. Se ei ole kuitenkaan julkinen kirkko, joten vieraat ovat olleet yleensä tuttaviani. Osallistuin tänä kesänä ensimmäistä kertaa siirtolapuutarhan avoimien ovien päivään, ja telttakirkkoni oli päivän suosituin kohde. Ihmettelijöitä kävi paikalla noin 60. Tietääkseni olen ainoa ortodoksi Vantaan siirtolapuutarhassa.

Tämän kesän juhlatin päivä oli, kun Tikkurilan ortodoksisen kirkon rovasti **Mikael Sundkvist** kävi vihkimässä telttakirkon pyhällä vedellä. Sain häneltä samalla ehtoollisen. Luterilaisia pappeja taas on vierailut telttakirkossa Oulusta asti. Rovasti isä **Veikko Purmonen** Helsingistä kävi myös aikoinaan noutamassa salaattia tontiltani.

Minulla on ollut siirtolapuutarhamök-

”Tahdoin jatkaa kirkoissa tekemääni elämäntyötä.”

ki jo 52 vuotta. Kävin 28-vuotiaana kylässä siskoni perheen siirtolapuutarhamökissä, ja päätin saman tien, että minäkin ostan mökin. Tänä kesänä juhlimme Viherkummun siirtolapuutarhan 70-vuotisjuhlaa, ja olin keskeinen henkilö juhlassa. En ole iältäni vanhin asukas, mutta olen pisimpään mökin omistanut. Mökkinä taas on rakennettu jo silloin kun siirtolapuutarha perustettiin.

Olen syntynyt Tuupovaarassa. Vanhempani ovat kotoisin Karjalasta, ja he joutuivat pakenemaan sieltä sotaa Suomeen. Isäni oli ortodoksi, mutta meistä kolmesta pojasta vain minä halusin käydä isän kanssa kirkossa. Tykkäsin kovasti laulaa, ja kun olin 17- tai 18-vuotias, seurakunnasta ehdotettiin, että menisin kolmeksi vuodeksi kanttorikouluun Kuopioon. En kuitenkaan raaskinut lähteä niin pitkäksi aikaa pois kotoa, koska olin jo joutunut viettämään kolme vuotta sotilapsena Ruotsissa.

Isäni hankki minulle vahtimestarin työn Uspenskin katedraalista. Jäin siitä

työstä eläkkeelle 17 vuoden jälkeen. Ennen Uspenskia olin vahtimestarina seitsemän vuotta Pyhän profeetta Elian kirkossa Ilomantsissa ja sitä ennen jakeluautonkuljettajana.

Eläkkeelle jäätyäni vedin opastettuja kierroksia Uspenskin katedraalissa viiden vuoden ajan. Suurin osa oli luterilaisia senioriryhmiä. Olin suosittu opas, koska ryhmät eivät yleensä jaksaneet pappien ”liian uskonnollisia” opastuksia.

En ole koronaviruksen takia päässyt puoleen vuoteen käymään kirkossa, ja siksi papit ovat nyt vierailleet luonani täällä siirtolapuutarhassa. Tosin olin jo muutenkin lopettanut kirkossa käymisen, koska en ole enää jaksanut mennä kirkkoon yksin. Kävin ennen Tikkurilan kirkossa ystäväni kanssa, mutta lopetin kun hän kuoli syöpään.

Asun Helsingin ortodoksisten vanhusien asuntolasäätien Stefanoskodissa. Kuitenkin kesäisin vietän Stefanoskodissa vain yhden yön viikossa ja muuten asun siirtolapuutarhassa.

Nukun mieluummin yö- ja päiväunet telttakirkon sängyssä kuin mökin vuoteessa. Telttakirkossa on mukavan rauhoittava tunnelma, ja pidän sateella vesipisaroiden ropinasta teltan kattoon vasten. ●

”Minä olen ylösnousemus ja elämä. Joka uskoo minuun, saa elää, vaikka kuoleekin, eikä yksikään, joka elää ja uskoo minuun ikinä kuole.” (Joh.11:25)

*”Vastaamalla
vihaan vihalla
moninkertaistamme
sen. Vain rakkaus
voi murtaa
noidankehän.”*

sivu 27

Poisnukkuneiden puolesta rukoileminen perustuu uskomme, että Kristus on kuoleamallaan ja ylösnousemuksellaan voittanut kuoleman.

DIMITRIN SUOVATTUNA MUISTELLAAN

TEKSTI SAARA KALLIO KUVA MIRVA BROLA

■ Suomen ortodoksisissa kirkossa on vuoden aikana neljä yleistä vainajien muistelupäivää. Dimitrin lauantai on yksi näistä. Sitä vietetään aina suurmartyyri Demetrioksen muistopäivää edeltävänä lauantaina, joka on tänä vuonna 24.10.

Historiallisesti päivän taustalla on Kulikovan taistelu, joka käytiin vuonna 1380. Tuossa taistelussa venäläisjoukot päihittivät Moskovan ruhtinas Dimitri Donskoin johdolla mongolivalloittajat. Kulikovan taistelussa menehtyneitä sotilaita alettiin muistella suurmartyyri Demetrioksen päivää edeltävänä lauantaina. Samaisesta lauantaista tuli sittemmin slaavilaisessa ja karjalaisessa perinteessä kaikkia ortodokseja koskeva muistelupäivä.

Karjalassa vainajien muistopäivää oli tapana kutsua muissinpäiväksi tai muistosuovatuksi, ja päivää vietettiin hiljaisissa ja hartaissa tunnelmissa. Koska Karjalassa uskottiin, että vainajat tulevat vierailemaan kotitaloihinsa juuri muistelupäivänä, talon väellä oli tapana kuurata pirtti pitipuhtaaksi muistelupäivää edeltävinä päivinä. Näin vainajat saivat nähdä, että jälkipolvet olivat pitäneet talosta hyvää huolta.

Vienan Karjalassa Jyskyjärvellä oli tapana laittaa pöytä koreaksi. Sitten kynttilät sytytettiin, ovet aukaistiin ja talonväki poistui pirtistä rukoilemaan vainajien puolesta ja tällä välin vainajat saivat

kokoontua pirtin pöydät ääreen aterioimaan juhlaruuilla. Vasta tämän jälkeen talonväki saattoi palata tupaan ja alkaa vuorostaan aterioita.

Vainajien muistelupäivänä monella mielessä ovat erityisesti poisnukkuneet läheiset. Kirkossa kuitenkin rukoillaan myös tuntemattomien poisnukkuneiden kristittyjen puolesta. On kristittyjä, jotka ovat kuolleet ilman, että heille on voitu toimittaa asianmukaisia hautaus- ja muistopalveluksia. Nämäkin kristityt ovat yhtä lailla hengellisiä siaria ja veljiä, joita muistetaan rukouksissa.

Vainajien muistaminen on kirkossamme lohdullista, rikasta ja syvästi hoitavaa. Lisäksi se muistuttaa meitä eläviä omasta kuolevaisuudestamme. Pastori **Aarne Ylä-Jussila** kirjoittaa opetuspuheessaan:

”Vainajien puolesta rukoileminen on myös meille itsellemme muistutus kuolevaisuudestamme ja viimeisen tuomion todellisuudesta. Perimmiltään meille ihmisille jää aina salaisuudeksi rukouksen vaikutus, olipa se kannettu elävien tai vainajien puolesta. Saamme kuitenkin uskoa ja luottaa siihen, ettei yksikään rakkaudessa kannettu rukous mene hukkaan, sillä Jumala on rakkaus, eikä edes kuolema sen tähden voi katkaista sidettä Jumalaan uskovien ihmisten välillä.”

Rakasta vihollistasi — mahdotonta?

Ihminen haluaa rakkautta enemmän kuin mitään muuta.
Vain rakkaus voi sammuttaa vihan ja vihamielisyyden.

TEKSTI RAIMO SISSONEN KUVA ALAMY.COM

Paras tapa kuolettaa katkeruus ja viha jotakin kohtaan on rukoilla hänen puolestaan.

Eräs Venäjällä elänyt pyhä kysyi: ”Kuinka voimme tietää, pysyykö joku Jumalassa ja uskooko hän, niin kuin kristityn tulee?”

Tästä varmuuteen pääsemiseksi ei ole muuta keinoa kuin tarkkailla ihmisen elämää ja tutkia, rakastaako hän vihollistaan. Missä rakastetaan vihollista, siellä on myös Jumala läsnä.

Tämä on suuri testi, joka paljastaa, olemmeko Jumalan kanssa samalla puolella. Jumala itse rakastaa erotuksetta, ja Hän pitää huolen niin hurskaista kuin syntisistäkin.

Vihollisen rakastaminen sellaisessa maailmassa kuin elämme, näyttää kuitenkin hyvin epäkäytännölliseltä ja jopa järjettömältä. Rakastaa vihollistaan, jotain henkilöä, merkitsee samaa kuin antaa tämän hyötyä minusta. Vihollisen rakastaminen merkitsee, että annamme kaikessa vihollisemme olla yläpuolellemme.

RAKKAUS SAMMUTTAA VIHAN

Psykologia ja psykologit opettavat meille joitain vihasta ja vihaisista ihmisistä. Vihaava henkilö vihaa, koska hän pelkää, että hänen kimppuunsa käydään. Suojellakseen itseään hän käy ensiksi toisen kimppuun. Hän on vihainen, koska hän olettaa toisten olevan pahansuopia. Kaikkein vähiten hän odottaa rakkautta.

Niinpä rakastamalla häntä vihaamisen sijasta hänet voi riisua aseista. Rakkautta ihminen halajaa enemmän kuin

mitään muuta. Vain rakkaus voi sammuttaa vihan ja vihamielisyyden.

Mutta haluaako Jumala meidän rakastavan syntiä ja pahoja ihmisiä? Jumala haluaa meidän vihaavan syntiä, mutta rakastavan syntisiä. Kuinka voi erottaa synnin ja syntisen?

Teemme tällaista rajanvetoa päivittäin oman itsemme kanssa. Teemme jatkuvasti pahoja tekoja ja törkeitä virheitä. Vihaamme niitä erehdyksiä, joihin lankeamme, mutta jatkamme itsemme rakastamista.

”Tehkää samoin toisille”, Jeesus sanoi ”Rakasta lähimmäistäsi niin kuin itseäsi”. Vihaa syntiä, mutta rakasta syntistä. Joku on ilmaissut tämän asian sanomalla: ”Vihollisen rakastaminen ei tarkoita sitä, että rakastaa liejua ja mutaa, jossa helmi on, vaan että rakastaa helmeä, joka on liejussa ja mudassa.”

VIHAAJA ON ITSENSÄ VIHOLLINEN

Miksi meidän tulee rakastaa vihollisiamme? Siksi, että olisimme Isämme lapsia. ”Rakastakaa vihollisianne... ja te tulette Korkeimman Pojiksi”, Jeesus sanoi.

Jumala tahtoo meidän olevan itsensä kaltaisia. Hän rakastaa vihollisiaankin. Hän tekee hyvää niille, jotka vihaavat Häntä, Hän ohjaa meitä viheriöiville niityille ja vilvoittavien vetten äärille. Kun me vielä olimme syntisiä, Jumala rakasti meitä ja kuoli puolestamme. Vähän ennen kuolemaansa Jeesus kehotti opetuslapsiaan rakastamaan toisiaan niin kuin Jeesus oli heitä rakastanut.

”Rakastakaa vihollisianne”. Se tarkoittaa ihmistä, joka toiminnallaan saa aikaan kurjuutesi, joka kaivaa maata jalkojesi alta, joka muuntelee sanojasi ja joka on iloinen voidessaan hitaasti tiputtaa katkeruuden pisaroita maljaasi. Rakastakaa heitä.

”Rakastakaa häntä minun tähteni”, Jeesus sanoo. ”Rakastakaa häntä, niin kuin minä olen teitä rakastanut. Rakastakaa häntä myös sen vuoksi, että vihollisesi on ennen kaikkea itsensä vihollinen.

Katkeruuden pisarat, joita hän valuttaa maljaamme, ennen kaikkea myrkyt-

tävät häntä itseään. Unohtakaa pinnallinen vamma, jonka hän sinulle aiheuttaa ja ajatelkaa kohtalokasta vammaa, jonka hän aiheuttaa itselleen. Sinulle hän lisää katkeruutta, itseään hän on johtamassa tuhoon.

PAHANTEOSSA KYLLIN RANGAISTUSTA

Olisi sen tähden mieletöntä ja epäinhimillistä vihata sellaista ihmistä. Se olisi samaa kuin tallata maahan vaipunutta tai työntää tuleen ihminen, joka on jo palanut.

Tuhon partaalla olevalle ihmiselle meidän tulisi osoittaa kaksinkertaista rakkautta ja rukoilla Jumalaa lakkaamatta hänen puolestaan, eikä tuomita häntä eikä iloita hänen epäonnestaan. ”Minun tähteni, mutta myös oman itsenne tähden rakastakaa vihollisianne”, Jeesus sanoo. ”Siunatkaa niitä, jotka tekevät teille paha, tehkää hyvää niille, jotka teitä vihaavat ja rukoilkaa vainoojienne puolesta”.

Meidän ei tule rakastaa ihmisiä siksi, että he ovat puoleensavetäviä, vaan siksi, koska he tarvitsevat rakkautta.

Meidän tulee rakastaa vihollisiamme ensiksikin siksi, että he tarvitsevat rakkauttamme ja toiseksi, että rakkaus on ainoa voima, joka voi muuttaa vihollisen ystäväksi.

Kolmas syy on selvä. Vastaamalla vihaan vihalla moninkertaistamme sen. Vain rakkaus voi murtaa noidankehän. Kaikista tärkein syy rakastaa vihollistamme käy ilmi Jeesuksen sanoista: ”Rakastaa vihollistanne ja niin te tulette Korkeimman Pojiksi”.

Meillä on kaikilla mahdollisuus tulla Jumalan Pojiksi. Rakkauden ansiosta tämä mahdollisuus muuttuu todellisuudeksi. Meidän tulee rakastaa vihollisiamme, koska vain heitä rakastamalla voimme tuntea Jumalan ja kokea Hänen pyhyytensä kauneutta.

ENSIMMÄINEN ASKEL

Kuinka sitten on mahdollista rakastaa vihollistaan?

Se ei ole mahdollista, ennen kuin rakastaa Jumalaa. Jeesus antoi meille johtolangan: ”Rakasta Herraa sinun Jumalaasi

*”Vihainen odottaa
kaikkein vähiten
rakkautta.”*

kaikesta sydäimestäsi, kaikesta mielestäsi, kaikesta voimastasi ja kaikesta sielustasi ja lähimmäistäsi niin kuin itseäsi.” Jos rakastaa Jumalaa koko olemuksellaan, silloin voi rakastaa lähimmäistään, jopa vihollistaan. Sellainen rakkaus on Pyhän Hengen lahja meissä.

”Tehkää hyvin niille, jotka teitä vihaavat”, sanoi Jeesus. Pyhä apostoli Paavali sanoo: ”Jos sinun vihollisesi on nälkäinen, ruoki häntä, jos hän on janoinen, anna hänen juoda, voita paha hyvällä.

Tekemällä hyvin viholliselleen oppii rakastamaan häntä ja saa katkeruuden poistumaan hänen sydämistään. Mutta pahan voittaminen hyvällä tarkoittaa sitä, että meidän tulee ottaa ensimmäinen askel.

RUKOILE VIHOLLISESI PUOLESTA

”Rukoilkaa niiden puolesta, jotka teitä vainoavat”, Jeesus sanoi.

Ei kukaan voi rukoilla toisen puolesta ja samalla vihata häntä. Paras tapa kuulettaa katkeruus mielessään on rukoilla hänen puolestaan, jota on kiusauksessa vihata.

Kantakaamme heidät hiljaa ja ystävällisesti kaikkein salaisimpaan paikkaan. Suokaamme heille suurin etuoikeus, minkä voimme heille suoda, rukoilla heidän puolestaan ollessamme kasvotusten Jumalan kanssa. ●

Rovasti, TM Raimo Sissonen on eläkkeellä oleva opettaja ja pappi Joensuusta.

Kun työ tyyppiä Alakuloisuudesta

Johannes Cassianuksen analysoiman kuudennen pahan ajatuksen sisältö on kaikille tuttu. Elämä tuntuu ikävältä. Työ tyyppiä eikä arki muutenkaan voisi vähempää kiinnostaa. Puoliso ja työkaverit; no sitä ainaista samaa.

TEKSTI MATTI P. PULKKINEN KUVA ADAM JONES, ADAMJONES.FREESERVERS.COM

Tympääntyminen, kyllästyminen, pitkästyminen, alakuloisuus – nämä ja monet muut kuvaavat pyhän Johanneksen latinaksi nimellä *accidia* kutsumaa sieluntilaa. Sille ei ole yhtä, täsmällistä suomenkielistä käännöstä. Cassianus itse määritteli *accidians* sydämen uupumukseksi tai kivuksi. Vaikka nimitys on vieraskielinen, jokainen tuntee tilan, jossa ihminen ei koe saavansa omasta arjestaan riittävästi ja alkaa haikailla muu-
tosta.

Alakuloisuuden tuntomerkit, joita Johannes Cassianus analysoi, eivät vastaa sellaisinaan masennuksen eli depression oireita. Depression sairastunut menettää aloitekykynsä, mutta *accidians* saanut alkaa aktiivisesti suunnitella elinympäristönsä vaihtoa.

Pyhä Johannes tunsi hyvin ihmismielen pulmat eikä puhunut varsinaisista psyykkisistä sairauksista synteinä tai riivaajien aiheuttamina. Kirkkoisien teologisessa ajattelussa tehtiin ero hengellisiin ongelmiin ja luonnollisista syistä johtuviin mielenterveyden ongelmiin. Ikävä kyllä tämä antiikin kulttuurin varsin nykyaikainen piirre unohdetaan usein.

KESKIPÄIVÄN DEMONIN KYNSISSÄ
Erämaaisat sanoivat keskimmäisen demonin aiheuttavan alakuloisuuden.

Kirkkoraamatun psalmin 91 suomen-
noksessa kerrotaan Herran uskollisesta suojelusta: ”Et pelkää yön kauhuja etkä päivällä lentävää nuolta, et ruttoa, joka liikkuu pimeässä, et tautia, joka riehuu keskellä päivää.” (Ps. 91:5–6).

Perinteisen Raamatun latinankielisessä käännöksessä, Vulgatassa, tämä on psalmin 90 jakeessa 6, ja taudin asemesta keskellä päivää riehuu demoni. Keskipäivän demoni ei ole Suomessa kovin tuttu käsite, mutta maailmalla siihen törmää useammin.

Cassianus kuvasi, kuinka alakuloisuuden henki hyökkää kimppuun kuudennella tunnilla, siis noin keskelläpäivällä, ja saa sen uhrin tympääntymään olin- tai asuinpaikkaansa sekä perhe-, ystävä- tai veljespiiriinsä. Se tekee työnteon vastenmieliseksi, samoin pyhien kirjoitusten lukemisen.

Tällaiseen tylsistymiseen saa etsimään tekosyitä muualle lähtemiseen tai tarpeet-
tomaan jutusteluun. Pyhä Johannes oli nähnyt Egyptin luostareissa, kuinka alakuloisuuden valtaamat, kyllästyneet nunnat kiersivät juurettomina luostareista toiseen.

Cassianukselle itselleenkin tämä vaiva oli tuttu. Kun hän oli viettänyt jonkin aikaa erämaaluostarissa, häntä alkoi kyllästyttää. Hän meni keskustelemaan ongel-

mista abba Mooseksen kanssa. ”Eilen minua ahdisti ankarasti alakuloisuus, niin että jouduin suuren heikkouden valtaan, enkä vapautunut siitä, ennen kuin menin tapaamaan abba Paavalia.”

Abba Mooses ymmärsi tilanteen Cassianusta paremmin ja kertoi, että lähemmällä ongelmaa pakoon hän ei ollut voittanut alakuloaan vaan jäänyt sen orjaksi.

”Tiedä siis, että kun kerran menettelit kuin karkuri, se tulee entistä ankarammin hyökkäämään kimppuusi, ellet tästä lähin pyri nujertamaan sitä kärsivällisyydellä, rukouksella ja työnteolla.”

Keskipäivän demonia vastaan pitää taistella heti kun se hyökkää.

ÄLÄ PUUHASTELE TURHIA

Alakuloisuuden henki saa sen hyökkäyksen kohteen valikoimaan työnsä. Yksin-

kertainen, ruumiillinen työ, joka on luostarissa kilvoittelijan perusvelvollisuuksia, muuttuu kiinnostamattomaksi, ja se jätetään toisille. Kilvoittelusta aletaan tinkiä ja tilalle haetaan jotain mukavampaa, kuten vierailut toisissa luostareissa.

”Ei sotilaana palveleva sekaannu joka-päiväisen elämän toimiin, jos haluaa, että

*”Kärsivällisyys,
rukous ja työnteko
auttavat.”*

päällikkö on häneen tyytyväinen.” kirjoitti Paavali Timoteukselle (2. Tim 2:4).

Pahan ajatuksen vaivaama sielu nukkuu, vaikka keho pysyisikin hereillä. Alakulon tuhoava voima on kaksinainen. Se voi tyrmätä uhrinsa valveunen nuijalla tai ajaa hänet pois yhteisöstään herättämällä hänessä halun vaihtaa ympäristönsä toiseen jonkin hurskaan tekosyn varjolla.

Jos Johannes Cassianus olisi kanssamme, hän tuskin yllättyisi siitä, kuinka paljon aikaa käytämme sosiaalisessa mediassa, ja hän hyvin todennäköisesti osaisi nimetä sen syynkin.

Kun velvollisuus alkaa tuntua ikävältä, alkaa puuhastelu. Tätä vieraantunutta alakuloisuutta esiintyi alkuseurakunnissakin. Paavali kehotti toisessa kirjeessään tessalonikalaisille seurakuntalaisia pysymään erossa kurittomista, jotka elävät

Jokainen tuntee tilan, jossa ei koe saavansa omasta arjestaan riittävästi ja alkaa haikailla muutosta.

toisten vaivoina ja ”touhuavat joutavia” (2. Tes. 3:6–12).

Alakuloisten kohtaamisessa oli kuitenkin noudatettava veljesrakkautta, jota Paavali piti niin itsestään selvänä, että hänen ei tarvinnut sitä tessalonikalaisille opettaa (1. Tes. 4:9–12). Tässäkin asiassa pyhä Johannes nojasi kirjoituksiin eikä alkanut kehitellä omiaan. Kristityn ei pidä ruveta veljiensä tuomariksi, sillä toisista juoruileminen johtaa vain pahaan.

ÄLÄ ELÄ TOISTEN TYÖSTÄ

Sekä Paavalin että pyhän Johanneksen kirjoitusten taustalla oli aivan käytännöllinen huoli. Seurakunnasta ja luostarista toiseen kiertelevät kulkijat saattoivat yrittää elää toisten vieraanvaraisuudella osallistumatta itse tuottavaan työhön.

Paavali kirjoitti tessalonikalaisille, kuinka hän ja muut apostolit tekivät töitä yötä päivää, jotta he eivät olisi heidät vastaanottavan seurakunnan vaivoina. Sen, joka ei tehnyt työtä, ei pitänyt myöskään syödä. (2. Tes. 3:8–10).

Cassianus muistutti, että Paavali oli tässäkin asiassa taitava ja tarkka lääkäri, joka ei vain hoitanut haavoja, vaan huolehti potilaan terveydestä kokonaisvaltaisesti.

Vuorisaarnan kehoitus tehdä väsymättä hyvää piti kaikesta huolimatta pitää mielessä. Kuten Kristus opetti, on autuaampaa antaa kuin ottaa. Pyhä Johannes muistutti näin hienotunteisesti mutta vakavasti työtä vieroksuvia veljiä siitä, kuinka vahingollista pelastukselle oli elää toisten kustannuksella.

Velton alakuloisuuden parantaa parhaiten työ. Egyptin munkit tunnettiin siitä, että he valmistivat ruokaa yli oman tarpeen ja auttoivat sillä vankeja sekä nählähädän vaivaamia libyalaisia. Nuorten munkkien ei sallittu vaipua toimetttömyyteen tai kiertelyyn. Ei ole kilvoittelua ilman työtä. ●

Filokalian sitaatit suomentanut Äiti **Kristoduli**

Ilomants, landets mest ortodoxa kommun

Koronakrisen har begränsat möjligheterna att resa. Men optimisten ser glaset som halvfullt, pessimisten som halvtomt. I det halvfulla glaset andägnade jag mig nyligen åt hemlandsturism. Jag fick uppleva landets mest östliga kommun, Ilomants.

TEKST OCH FOTON MAX ARHIPAINEN

Ilomants har slitits mellan väst och öst. I någon av frederna mellan Sverige och Ryssland kom den då ortodoxa socknen under svenskt styre. Än i dag är ungefär var femte invånare i Ilomants ortodox, vilket gör Ilomants till landets mest ortodoxa kommun.

Ilomants ortodoxa församlings huvudkyrka, den imponerande Eliaskyrkan som ligger på en naturskön kulle strax utanför kyrkbyn, är Finlands största ortodoxa träkyrka. Den nuvarande Eliaskyrkan är från slutet av 1800-talet, men är den redan sjätte ortodoxa kyrkan i Ilomants. Församlingens kantor **Riikka Patrikainen** visar mig vänligen Eliaskyrkan en vardagsförmiddag. Det finns belägg om att den ortodoxa församlingen på orten var aktiv för över femhundra år sedan. Församlingen skall snart uppgå i Joensuu ortodoxa församling.

– Men verksamheten här fortsätter, försäkrar Patrikainen.

Utöver Eliaskyrkan har församlingen ett antal lokala bönehus, tjasovnor, i olika delar av den vidsträckta kommunen. Särskilt nämnvärd är tjasovnan i Finlands östligaste by Hattuvaara, som är tillägnad de heliga apostlarna Petrus och Paulus. Den är bygd i slutet av 1700-talet och därmed landets äldsta kapell i karelsk stil.

På promenadavstånd från Eliaskyrkan ligger en av de vackraste och mest tankeväckande platserna jag upplevt, den gamla gravgården Kokkonniemi.

Den anlades i slutet av 1700-talet på en udde rätt nära kyrkan. I sin bok om sina upplevelser under kriget, "Synkkäyksinpuhelu", berör författaren Olavi Paavolainen entusiastiskt platsen.

Kokkonniemi gravgård är numera i naturtillstånd. Man går dit längs en spång genom en gles skog, över en vacker äng till ett gärde som signalerar att man skall stanna upp och åtminstone göra kors-tecknet.

Kyrkogården är igenväxt, men bland träden står gravstenar, de karelska gravhusen "grobun" och träkors kvar. I en glänta hittar man gravstenen som rests över folkupplysaren och numera helgonet Johannes Karhapää och hans släktingar.

Johannes Karhapää föddes 1884 i Ilomants. Han verkade som lärare, grundade skolor i sin hemby Sonkajanranta och försvarade sin tro. Han blev en omstridd person i den tidens politiska miljö. Våren 1918 fängslades han och avrättades.

Finlands ortodoxa kyrka sökte länge efter värdiga helgonkandidater. Johannes Karhapää kom naturligt fram som ett alternativ. Den heliga synoden vid det Ekumeniska patriarkatet godkände 2018 Finlands ortodoxa kyrkas förslag att kanonisera Johannes Karhapää som ett av de två första helgonen som verkat aktivt i Finland, tillsammans med den fromme Johannes av Valamo. ●

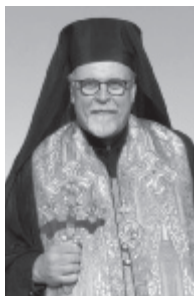

Den helige Johannes grav.

Gångstigen till Kokkonniemi begravningsplats.

Elämisen taito

MEILLÄ ihmisillä on usein ihmeellinen tapa elää ikään kuin väärää aikaa, joko menneessä tai tulevassa, ja mitä enemmän ikää tulee, sitä enemmän näin tuntuu vain käyvän. Nostalgian vallassa ja haitkein mielin muistelemme lapsuutta ja samalla saatamme olla hyvinkin huolissamme tulevasta.

Aivan kuin eläisimme tätä päivää mutta silti emme aivan täysin kuitenkaan. Mennyttä emme voi muuttaa, eivätkä elämämme päivät lisäänty turhalla tulevan murehtimisella. Evankeliumin sanat taivaan linnuista toimii tässä hyvänä ohjenuorana.

”Katsokaa taivaan lintuja: eivät ne kylvä, eivät ne leikkaa eivätkä kokoa varastoon, ja silti teidän taivaallinen Isänne ruokkii ne. Ja olettehan te paljon enemmän arvoisia kuin linnut! Kuka teistä voi murehtimalla lisätä elämänsä pituutta kyynäränkään vertaa?” (Matteus 5:26-27).

Ihmiselle on toki luonnollista pohtia elämänsä kulkua, ja se on myös tarpeellista, jotta voimme kriittisesti arvioida omaa elämäämme ja kasvaa ihmisinä. Mutta on aivan toista tehdä tiliä elämästä itselleen tai vaikkapa papille synnintunnustuksella, kuin elää jatkuvasti ”väärässä ajassa”, oli se sitten mennyttä tai tulevaa.

Tänä vuonna olemme olojen pakosta joutuneet pysähtymään, ja moni meistä on opetellut elämään tässä ja nyt. Meneillään oleva pandemia on toivon mukaan opettanut meitä hidastamaan tahtia ja saanut meidät pohtimaan elämän suuria kysymyksiä.

Parhaimmillaan se on opettanut meille elämisen taitoa, myös sitä kuinka olla läsnä. Eikä pelkästään ajassa, vaan myös olemaan läsnä toisillemme. Me tarvitsemme toisiamme opitellessamme elämisen taitoa. Kasvamme ihmiseksi sanan todellisessa merkityksessä vain, jos meillä on suhde toisiin ihmisiin ja kasvamme kristityksi

vain, jos meillä on suhde Jumalaan. Jumalanpalvelusten avulla kasvu kohti Jumalaa konkretisoituu.

Jokaisessa sunnuntain liturgiassa olemme suurten kysymysten äärellä, sillä liturgia edustaa ajattomuutta. Astuessamme kirkkoon astumme samalla aivan kuin ajattomalle vyöhykkeelle. Aika pysähtyy, ja rukouksissa meitä kehoitetaan *antamaan itsemme toinen toisemme ja koko elämämme Kristuksen, Jumalan haltuun.*

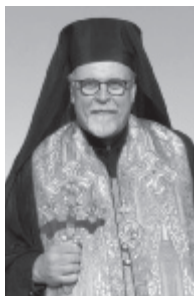
Liturgia on ajan jatkuvaa pyhittämistä *nyt ja aina ja iankaikkisesti*. Siinä pääsemme osallistumaan tapahtumista menneessä, tässä ja tulevassa ajassa. Herran Pyhää ehtoollista ei vietetä jonkinlaisena muistoateriana, vaan leivän ja viinin pyhittämisellä ja ehtoollisen nauttimisella saamme esimakua tulevasta taivaan valtakunnasta jo nyt. Ehtoollinen pyhittää meidät myös tässä ja nyt. Tämä tekee päivästä sanan merkityksessä pyhän.

Uusi kirkkovuosi on alkanut ja näyttää siltä, että poikkeusolot jatkuvat. Aivan pian ei muutosta tilanteeseen ole tulossa, mutta luotamme Jumalaan ja lääketieteeseen, että ennen pitkää muutos parempaan tapahtuu. Nyt on hyvä aika etsiä uutta suuntaa elämässä, jotta jaksaisimme näiden raskaiden aikojen yli.

Kirkkojen ovet ovat avoinna, ja liturgiaa toimitetaan sunnuntaisin monissa kirkkoissa. Tervetuloa ajattomiin ja kauniisiin jumalanpalveluksiin löytämään ilo ja lohtu näiden vaikeiden aikojen keskellä!

metropoliitta Elia

Умение жить

У НАС, людей, есть удивительный обычай жить не в то время – то ли в прошлом, то ли в будущем, и чем старше мы становимся, тем, как кажется, чаще так происходит. Охваченные ностальгией и со вздохами мы вспоминаем детство и, в то же время, проявляем большое беспокойство о будущем.

Совершенно, как если бы мы жили и в сегодняшнем дне, и всё же не совсем в нём. Прошлое мы не в силах изменить, а дней нашей жизни несколько не прибавится от печалования о будущем. Хорошим ориентиром здесь служат слова Евангелия о птицах.

«Взгляните на птиц небесных: они ни сеют, ни жнут, ни собирают в житницы; и Отец ваш Небесный питает их. Вы не гораздо ли лучше их? Да и кто из вас, заботясь, может прибавить себе росту хотя на один локоть?» (Мф. 6:26-27).

Разумеется, человеку свойственно размышлять над ходом жизни и заботиться о насущном с тем, чтобы критически оценивать свою собственную жизнь и расти как человеку. Однако, одно дело подводить итоги жизни перед самим собой или перед священником на исповеди, и совсем другое – жить в «не том времени», будь оно прошлым или будущим.

В этом году сами обстоятельства заставили нас приостановиться, и многие из нас учились жить здесь и сейчас. Хотелось бы верить, что продолжающаяся пандемия научила нас замедлять темп и размышлять над великими вопросами жизни.

В лучшем случае она научила нас искусству жить, а также «быть на месте». И не только в отношении времени, но и быть на месте в отношении друг ко другу. Учась жить, мы нуждаемся друг во друге. Как

люди мы растём по-настоящему только в связи с другими людьми, а как христиане --только в связи с Богом. Через богослужения рост в Боге находит конкретное выражение.

На каждой воскресной Литургии мы встаём перед великим вопросом, потому что Литургия вводит нас в вечность. Входя в храм, мы вступаем во вневременной пояс. Время останавливает свой ход, и молитва зовёт нас предать себя, друг друга и всю жизнь нашу Христу, Богу.

Литургия – непрекращающееся освящение и ныне, и присно, и во веки веков. Нам открывается возможность участия в событиях прошлого, настоящего и будущего. Святая Евхаристия не поминки, но освящая хлеб и вино и вкушая Святые Дары уже сейчас мы предвкушаем Царство Небесное. Святые Дары освящают нас уже здесь и сейчас. Потому этот день и именуется святым.

Начался новый церковный год, и похоже, что чрезвычайная ситуация пока останется в силе. Скорых перемен не предвидится, но мы надеемся на Бога и медицину, что со временем всё изменится к лучшему. Сейчас – подходящий момент, чтобы найти новое направление в жизни, чтобы мы смогли пережить эти трудные времена. Двери храмов всегда открыты, и по воскресеньям Литургия совершается в многих храмах. Добро пожаловать на вневременные и красивые богослужения, чтобы обрести радость и утешение в эти непростые времена!

митрополит Илия
(Перевод Владимир Сократилин)

Loimolan voima pajattaa karjalaksi

Yhtye tekee uutta karjalankielistä musiikkia, jolle on kysyntää.

TEKSTI SAARA KALLIO KUVA JARMO LAPIOLAHTI/JPHOTOS

Loimolan voiman takaa löytyvät Lieksassa syntyneet ja juuriltaan suistamolaiset veljekset **Mika** ja **Niko Saatsi**. Yhtyeeltä ilmestyi viime kesänä debyyttialbumi *Ruttomužikan* kynnäl eli suomeksi kiivaan miehen kynnäl. Karjalankielistä musiikkia julkaistaan Suomessa ani harvoin.

– Tietenkin aika marginaaliin sitä asettelee itsensä musikiintekijänä, mutta harvinaisuudessa on myös oma ponnistusvoimansa, sanoo yhtyeen laulaja ja säveltäjä Mika Saatsi.

Saatsin veljekset ovat kasvaneet kodissa, jossa karjalan kieli oli läsnä yksittäisinä sanoina ja fraaseina. Lisäksi he ovat opiskelleet kieltä itsenäisesti ja kursseilla. Molemmat ovat harrastaneet musiikkia jo lapsena ja nuorena, Mika Saatsi myös aikuisiällä.

Yhtye sai alkunsa puolivahingossa, kun Mika Saatsi kunnosti Pietarista tuomansa domra-soittimen ja alkoi säveltää sillä kappaleita. Yhtyeessä työnjako on selvä. Mika laulaa ja säveltää, Niko sanoittaa.

– Laitoin Nikolle demon ja pyysin tekemään siihen karjalankielisen tekstin. Niko vastasi aluksi siihen, ettei hän seläistä osaa tehdä. Sanoin hänelle, että kylähän sie siellä Twitterissäkin hyvin pagiset karjalaksi.

Niko Saatsi halusi pitkään olla yhtyeen ulkojäsenenä, mutta viime syksystä alkaen veljekset ovat esiintyneet yhdessä. Mika sanoo veljensä olevan äärimmäisen hyvä tekstittäjä. Niko Saatsi kirjoittaa lyriikat suoraan karjalaksi.

Loimolan voima tekee tällä hetkellä hyvin uniikkia musiikkia Suomessa.

– Tajusin hyvin varhaisessa vaiheessa, että Niko kirjoittaa ainutlaatuisia tarinoita. Kymmenen kappaletta sisältävän levyn teemoja ovat luopuminen, karjalaisuus ja toiseuden kokemus. Yhtyeen konserteissa on ollut läsnä suuri tunteiden kirjo. Musiikin vastaanotto on ollut yhtyeelle sekä hienoa että pelottavaa.

– Aikuiset miehet tulevat konsertin jälkeen silmät kynnälissä sanomaan, että miksi työ itketätte meitä. Tottakai samalla se tuntuu hienolta, mutta artistin vastuu mietityttää. Yhdessä on itketty ja naurettu näillä keikoilla.

Mika Saatsi on käynyt suvun synnyinsijoilla Suistamolla. Kokemus oli väkevä erityisesti sen takia, että matkalla oli mukana eri-ikäisiä ihmisiä. Suistamon

kirkonkylällä Mikalle näytettiin Saatsila ja sen navetan yhä pysyvässä oleva kivijalka.

– Ennen kaikkea yhteinen kokemus jäi vahvasti mieleen matkalta. Vaimollani on myös sukujuuria Suistamolla.

Yhtyeen oli määrä esiintyä alkukesästä Suistamon laulujuhilla, mutta koronapandemia sotki suunnitelmat. Sen sijaan levynjulkaisukonsertit toteutuvat suunnitellusti ja yhtye esiintyi heinäkuussa Pielisen museolla, Nurmeksen Bomba-talolla ja Ilomantsin Parppeinvaarassa.

– Sen hienommin ei uutta levyä oikein voikaan juhlistaa. Valamon luostarissa esiintyminen oli myös äärimmäisen hieno kokemus.

Mika Saatsi sanoo, että karjalaisuus ja ortodoksisuus ovat hänelle yhtäläinen asia, johon hänet ja sisarukset on kasvatettu. Kirkossa käynti ja kirkkovuoden kulku ovat aina olleet luonnollinen osa elämää.

– Elämää on vienyt eteenpäin kirkkovuosi ja karjalaiset kirkkovuoden tavat ja juhlat. Juhlat, paasto, rukous ja toisten ihmisten huomioiminen. Sitä tarkoittaa minulle ortodoksisuus ja karjalaisuus. ●

Loimolan voima esiintyy 18.10. Järvenpään kirkon 40-vuotisjuhlan jälkeen Kartanon koululla n. klo 15. Konserttiin on vapaa pääsy, ohjelma maksaa 10 e ja tuotto lahjoitetaan Järvenpään kirkon ovien kunnostamisprojektiin. Lisäksi yhtye esiintyy Lappeenrannassa 13.11. Etelä-Karjalan museolla.

Andrew Louth HYVYYTTÄ JA KAUNEUTTA ETSIMÄSSÄ

Valamon luostari 2020

Valamon luostari on julkaissut ortodoksisuudesta tähän mennessä merkittävimmän teoksen tällä vuosisadalla. Tämän kirjan toivoisi kuluvaan käytössä valistuneella ortodoksilla ja kirkon jokaisella työntekijällä.

Kirjan alkuperäinen otsikko englanniksi on ”Nykyajan ortodoksia ajattelijoita.” Sen kirjoittaja **Andrew Louth** on toiminut patristiikan professorina Durhamin yliopistossa Englannissa. Hän on Bysantin ja Venäjän kirkollisen perinteen parhaita asiantuntijoita. Teos avautuu mainiosti länsimaiselle lukijalle, myös meille suomalaisille ortodokseille.

Teosta lukiessa tulee vapautunut olo, tilaa hengittää ja ajatella. Se ei ole naiivin luostarietoksen eikä ylilatautuneen uskonnollisen moralismin läpitunkema. Teksti ei myöskään ole itsevaltaiseen piispuuteen tihentyvää hierarkkista ajattelua, joka heijastaa autoritäärisen ajan yhteiskunnallisia rakenteita. Useimmat ortodoksiset kirkot ovat vielä sen vankeja.

Teoksessa esitellään lähes 30 ortodoksisen teologian tutkijan ja ajattelijan näkemyksiä perintömme syvimmistä sisällöistä. Heistä useimmat ovat maallikoita, joukossa to-

sin pappeja ja pari titulaaripiispaa. Olen kiitollinen, että heistä osan olen itsekin oppinut tuntemaan. Useimmat näistä 1900-luvun ajattelijoina ovat Venäjältä, Ranskasta, Kreikasta ja USA:sta.

Iso kiitos **Elina Lehmuskoskelle** valtavasti työtä vaatineesta käännöksestä, jossa hän on onnistunut hyvin. Hieman kuitenkin ihmettelen suomenkielisen teoksen nimeä. ”Hyvyys” ja ”kauneus” ovat toki ortodoksisen liturgisen eetoksen attribuutteja, ja myös myyviä arkipäivän materialismin keskellä. Mutta tällaisesta otsikosta puuttuvat ”pyhyys” ja ”rakkaus”, jotka ovat ortodoksisen hengellisyyden ydinjuttuja. Eivätkö hyvyys ja kauneus ole enemmänkin Hengen hedelmiä?

Keskeisenä teemana on Filokalian välittämä aito hengellinen kokemusmaailma, joka yli 200 vuotta on rikastuttanut nykyajan ortodoksisuutta. Tämä on erityisen tärkeää, kun ajassamme ovat vahvasti esillä ihmiskuvaan liittyvät kysymykset. Kirkkomme hengellinen perinne luotsaa ihmisiä vapautteen sekä näkee henkisen ja hengellisen kasvun ihmisen kutsumuksena. Filokalia opastaa ytimekkäästi mielen puhdistumisen, valistumisen ja kirkastumisen polulle. Ihmisen sielu on raakamateriaalia, jolloin kasvu vaatii henkilökohtaista ponnistelua, hiljentymistä ja rukousta. Tässä ohjaajavanhuksilla on yhä tärkeä mentorin tehtävä.

Kirjasta välittyy upealla tavalla kolme asiaa. Ensiksikin Jumalan pohjimmainen olemus ihmisenä, mysteerinä, selittämättömänä. Toiseksi, hänen yhä elävä luomistyönsä ja huolen-

pitonsa on jatkuvaa kaitselmusta. Se ilmenee erityisesti rakkautena, jonka suurin tihentyminen on Kristuksen todellisuus maailman valkeutena ja pelastuksena.

Kolmas on meille kenties yllättäväkin. Pyhyttä, rakkautta ja kauneutta nämä ykkösketjun ajattelijat katsovat kukin omasta vinkkelistään ja ympäristöstään. Tällainen moniäänisyys on varsin uutta meidän ajattelussamme, mutta nykyaikaa. Se on ortodoksisen kulttuurin rikkautta, onhan meillä vahva yksimielisyyden teologisen traditiomme ydinasioista.

Mutta tämän päivän ortodoksisten kirkkojen keskinäiset kiistat, samoin eri kirkkojen sisäiset haasteet antiekumeenisuuden ja vaikkapa kalenterikysymyksen kytkeytyvän fundamentalismin pyörteissä, edellyttäisivät vahvaa henkistä johtajuutta ja kypsää avoimuutta. Vasta silloin yleisortodoksilla foorumeilla ja oman patriarkaattimme ratkaisulla edistetäisiin kirkon perustehtävän toteutumista. Sama koskee Suomen kirkkoa.

Onneksi kirkkomme syvälinen liturginen elämä ja meidän itse kunkin vähäisenkin hengellinen kaipaus ja siitä nouseva kilvoitus viitoittavat eteenpäin.

ISÄ AMBROSIOUS

Metropoliitta
Panteleimon

TOIVON ANKKURI

Myllylahti 2020

Toivon ankkuri on metropoliitta **Panteleimonin** Koskijärvi-sarjan kahdeksas teos. Sarjan tapahtumat sijoittuvat 1960-luvulle. Koskijärvellä kuohuu, kun paikkakunnan kartanoon asettuu vaihtoehtoista elämäntapaa noudattava Toivon ankkuri -yhteisö. Vastarannalla sijaitsevan pappilan ruustinna ottaa yhteisön silmätikukseen, eikä jännitteiltä välttyä yhteisön sisälläkään.

Rikosromaanin etenee verkkaisesti, ja uinuva tunnelmassa on jotain samaa kuin Englannin maaseudulle sijoittuvissa rikossarjoissa. Murha tapahtuu vasta, kun kirjaa on

lukenut yli puolenvälin. Koskijärvi-kirjoissa ei mässäillä raakuuksilla, joten näiden kirjojen takia ei tarvitse menettää yöunia.

Toivon ankkuri on kotoisa mysteerilajityyppiä edustava dekkari. Vaikka tapahtumien käänteitä ei olekaan ylenpalttisesti, kirja kietoo pauloihinsa ja yhtäkkiä huomaa luke-neensa kirjasta yhdeltä istumalta puolet.

Rikosromaanin pääosassa on jo aiemmista kirjoista tuttu Elisabet Urhonen, poliisin leski. Näiltäkin osin dekkari sopii mainiosti viiteryhmäänsä. Kotoisissa mysteereissä päähenkilönä on usein hieman vanhempi nainen, joka amatöörietsivänä ratkoo rikoksia älynsä ja sosiaalisten suhteidensa turvin.

Mikäli kärsii ns. lukujumista, mukaansatempaava ja nostalginen Toivon ankkuri voisi olla oiva lääke vaivan selättämiseen. Metropoliitta Panteleimonin rikosromaanin on juuri sopivan jännittävää ajanvietettä pimeneviin syysiltoihin.

SAARA KALLIO

SEURAKUNNAN KIRJASTO
Liisankatu 29 A 2. krs.,
puhelin 09 85 646 180
Aukioloajat ma–ti klo 10–15,
ke–to 15–19

FÖRSAMLINGSBIBLIOTEKET
Elisabetsgatan 29 A, II vån.,
tel. 09 85 646 180
Öppet mån–ti 10–15, on–to 15–19

PARISH LIBRARY
Liisankatu 29 A, tel. 09 85 646 180
Open Mon–Tue 10–15, Wed–Thu 15–19

Kirjasto palvelee normaalisti aukioloaikoinaan. Asiointi kirjastossa koskee toistaiseksi vain aineiston lainaamista ja palauttamista. Aineiston laina-ajan jatkaminen ja muut tiedustelut onnistuvat myös netissä osoitteessa christina.kontkanen@ort.fi tai puhelimitse 050 5721696.

Pyhittäjä-äiti Pelagia Antiokialainen (8.10.)

TEKSTI MATTI P. PULKKINEN KUVA AZBYKA.RU

ANTIOKIASTA tunnetaan kaksi Pelagia-nimistä pyhää, joita muistetaan saman päivänä 8.10. Vanhempi heistä on 200-luvun lopun vainoissa surmansa saanut marttyyri Pelagia Neitsyt. Pyhittäjä-äiti Pelagia Antiokialainen, tai Pelagia Katuva syntyi Antiokiassa 400-luvun puolessavälissä. Antiokian Pelagiat saattavatkin joskus mennä sekaisin.

Pelagia Katuva oli nuorena hämmästyttävän kaunis tanssija, näyttelijä ja kurtisaani, jolla riitti rikkaita rakastajia. Tämän vuoksi häntä on lännessä kutsuttu hie-man karkeasti Pelagia Portoksi. Pelagia oli hyvin sivistynyt antiikin hetaira, joka osasi keskustella älykkäästi oppineidenkin seurassa, joten rahaa ja vaikutusvaltaa riitti. Siksi häntä kutsuttiin myös Margaretaksi kreikan kielen sanan ”helmi” mukaan.

Kerran hän ratsasti aasilla palvelijoidensa saattelena Antiokiassa. Niukka, paljastamaan tarkoitettu vaatetus oli kirjailtu kullalla ja helmillä. Ulkona keskustelleet piispat peittivät Pelagian nähdessään kasvonsa, lukuunottamatta hurskasta Edessan pyhää Nunaa. Nuna seurasi katsellaan vähäpukeista kaunotarta ja kommentoi ällistyneille pappiskollegoilleen Pelagian vetoa. ”Voi meitä, koska emme näe yhtä paljon vaivaa miellyttääksemme Jumalaa, kuin tämä naisparka miehiä”, hän totesi. Seuraavana yönä Nuna rukoili Pelagian puolesta.

Kun seuraavana päivänä Pelagia kuuli kirkon ohi kulkiessaan ovesta Nunan saarnausta, katumus iski kaunotaren kuin miekka. Epäröimättä Pelagia kirjoitti Nunalle kirjeen, jossa hän pyysi Nunaa ottamaan hänet, suuren syntisen, kirkkoon. Nuna suostui, ja viisas sekä vahva Pelagia tunnusti epäroimättä syntinsä ja sai kasteen. Kun kasteviitasta luopumisen aika tuli, Pelagia pyysi Nunalta karkeaa munkin viitaa ja lähti Antiokiasta Jerusalemiin

mieheksi pukeutuneena. Nimekseen hän otti Pelagios. Hän turvautui siis samaan keinoon, kuin Ortodoksiviestin viime numeron (5/2020) pyhä Teodora Aleksandrialainen (11.9.).

Pelagios eli Pelagia sulkeutui Öljymäellä pikkuruiseen kellaan, jossa kilvoitteli harvinaisen ankarasti, mikä herätti kunnioitusta. Jerusalemissa Pelagios-munkki, jota luultiin euniksiksi, sai vähitellen runsaasti apua anovia kristittyjä. Vasta kun hän kuoli ja ruumis riisuttiin pesemistä varten, hänet todettiin

naiseksi. Piispa Nunan diakoni Jakob oli tuolloin kaupungissa ja kertoi Pelagian kääntymyksen tarinan, joka kirjoitettiin muistiin.

Pelagian mieheksi pukeutumisella oli paitsi käytännöllinen tehtävänsä pitää miehet loitolla, aikalaiset ymmärsivät sen myös symbolisena. Paavali oli kirjoittanut galatealaisille, kuinka yhden-tekevää oli, oliko Kristuksen ylleen pukeutunut mies vai nainen (Gal. 3:27–28). Vaikka mieheksi pukeutuminen ei ollut kovin yleistä, nunnien yhdenvertaisuus munkkien kanssa ymmärrettiin. Amma Saara Egyptiläinen (13.7.), joka kilvoitteli Niilin rannalla yksin naisen vaatteissa, joutui kuitenkin muutamia kertoja tekemään asiaa selväksi ylimielisesti käyttäytyneille munkeille.

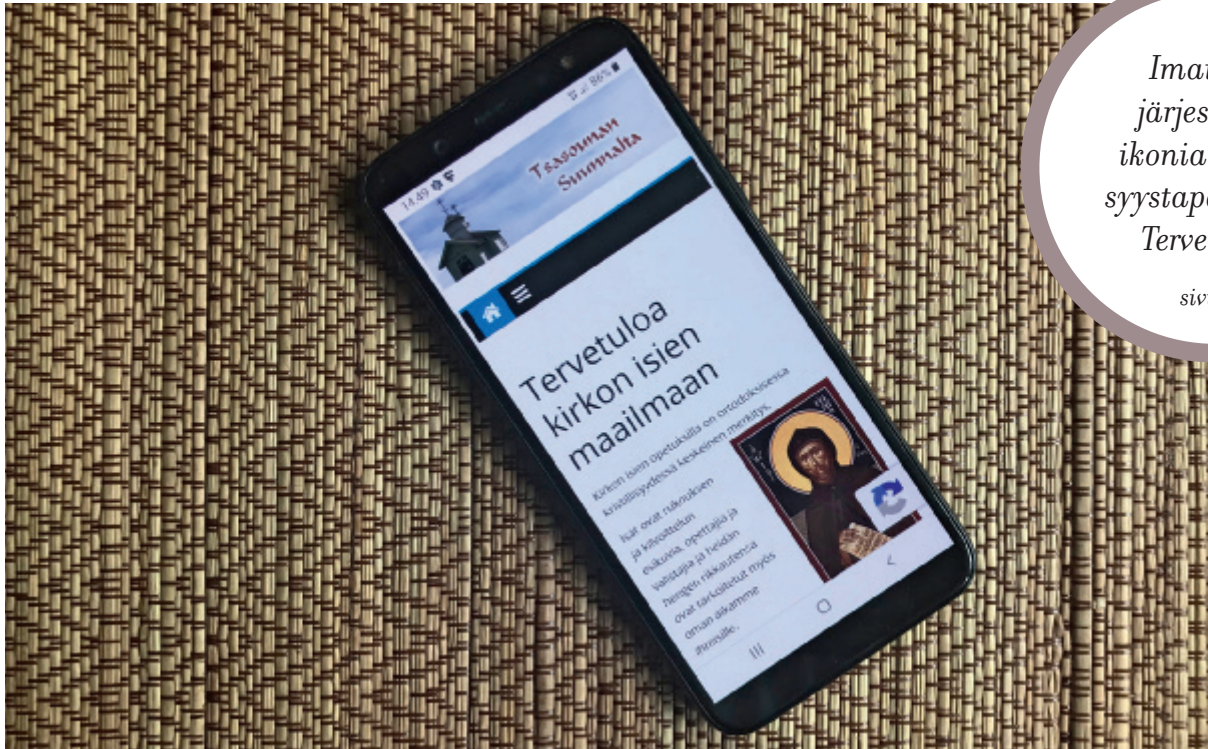
Se, että Pelagia oli ollut portto, sai sekin symboliarvoa. Israel, joka ei ollut tunnustanut Kristusta, saatettiin samais-taa huoraan. Kääntymys oli kuitenkin mahdollinen, sillä olihan Kristus toden-nut Jerusalemissa kirjanoppineille, että uskova portto pääsee heitä helpommin taivaaseen (Mat. 21:31–32). Piispa Nuna syytti ihmeellisesti Pelagian rakkauden Kristukseen, joten hän oli kuin fariseuk-sen taloon tullut syntinen nainen, joka pesi Mestarin jalat kyynelillään ja suuteli niitä. Hän sai anteeksi paljon, ja siksi hän rakasti Jeesusta paljon (Luuk. 7:36–48). Kirkolle Pelagia on esimerkki suuresta kilvoittelijasta. ●

Koska Pelagia lähetti Nunalle kirjeen, hänet kuvataan yleensä ikoneissa kirjekäärö kädessä.

Kulttuurikeskus Sofiassa järjestetään lokakuussa ekumeeninen hiljaisuuden retriitti miehille.

sivu 41

*Imatralla
järjestetään
ikoniaiheinen
syystapahtuma.
Tervetuloa!*

sivu 46

Kirkko on käden
ulottuvilla.

KIRKKO TOIMII VERKOSSA

TEKSTI SAARA KALLIO KUVA SAARA KALLIO

■ Koronaviruksen aiheuttaman poikkeustilanteen jatkuessa on edelleen hyvä muistaa, että kirkko toimii aktiivisesti myös verkossa. Mikäli jumalanpalveluksiin osallistuminen ei ole syystä tai toisesta mahdollista, palveluksia voi edelleen seurata verkossa. Esimerkiksi Uspenskin katedraalista jumalanpalveluksia lähetetään suoratoistona seurakunnan YouTube-kanavalla ainakin vuoden 2020 loppuun saakka.

Ortodoksia jumalanpalveluksia, aamuhartauksia ja iltahartauksia voi kuunnella tuttuun tapaan Yle Radio 1 -kanavalta sekä Yle areenasta. Ruotsinkielisiä hartauksia voi kuunnella Yle Radio Vega -kanavalta. Hartauksia koltansaameksi voi kuunnella Yle Saame -radiokanavalta. Tiedot seuraavista radiopalveluksista ja -hartauksista löydät tämän lehden kalenterin sivulta 38.

Suomen ortodoksisen kirkon omalta YouTube-kanavalta löydät monenlaista katseltavaa pyhäköiden esittelyistä ja jumalanpalveluksista kirkon työntekijöiden omiin videoihin. Kirkon nettisivuilta osoitteesta <https://ort.fi/uutishuone/podcast> löytyy äänitteitä, joissa käsitellään erilaisia kirkkoon liittyviä asioita ja haastatellaan asiantuntijoita.

Pappi **Rauno Pietarinen** Lapin ortodoksisesta seurakunnasta on jo pidemmän aikaa tehnyt omalle kanavalleen YouTubeen lyhyitä opetusvideoita ortodoksisesta uskosta, opetuksesta ja kristillisestä elämästä.

Verkosta löytyy myös luettavaa. Isä **Raimo Sissonen** ylläpitää Tsasounan suunnalta -sivustoa, jonka löydät osoitteesta tsasouna.net. Sivustolla on runsaasti artikkeleita mm. kirkon isien opetuksista, kirkkomme traditiosta, jumalanpalveluksista ja sakramenteista.

Pyhien Sergein ja Hermanin Veljeskunnan nettisivuilla osoitteessa pshv.fi on erilaisia opintomateriaaleja, esimerkiksi opintokokonaisuus rukouksesta.

PUUHAA PERHEEN PIENIMMILLE

Myös lapsille ja nuorille löytyy erilaisia verkkosisältöjä. Helsingin ortodoksisen seurakunnan kasvatustoimen omalla YouTube-kanavalla kokataan, leikitään ja askarrellaan. Ortodoksisten nuorten liitto ONL ry:n YouTube-kanavalta löytyy ortodoksia veisuja veisattavaksi yhdessä lasten kanssa, opetusvideoita, tarinatuokioita ja paljon muuta. Ortodoksinen oppimis- ja ajanvieteympäristö taas löytyy osoitteesta ortoboxi.fi. Sieltä voi esimerkiksi tulostaa erilaisia tehtäviä lapsille.

TAPAHTUU HELSINGISSÄ

Helsinki

Kerhotoiminta on käynnissä poikkeusjärjestelyin

Koronavirustilanteen vuoksi toimintaamme voi tulla muutoksia nopeal-
lakin aikataululla. Ajankohtaisen tiedon järjestettävästä toiminnasta
löydät seurakunnan nettisivuilta sekä Facebookista.
Kaikkeen toimintaan tulee ilmoittautua etukäteen!

Löydät meidät Facebookista ja Youtubesta!

Facebook: Helsingin ortodoksisen seurakunnan lapset ja perheet
Facebookista saat nopeasti ajankohtaisimman tiedon lasten ja perheiden
toiminnasta.

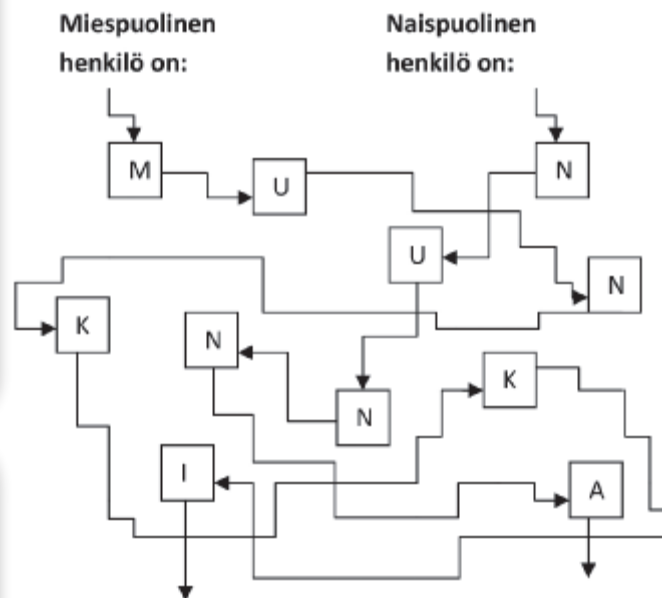
Youtube: Helsingin ortodoksinen seurakunta Kasvatustoimi
Käy tutustumassa muun muassa askartelu-, kokkaus- ja leikkivideoihin!

Nuorten Kulmakivi 2020 -festareiden etkojen live-lähetys

Lauantaina 3.10. alkaen klo 17. Lähetys kestää vajaan tunnin ja
ohjelmassa on rukoushetki isäntäkaupungista Jyväskylästä, tallennettuja
ja livebiisejä muutamilta artisteilta, sekä terveisiä eri puolilta maata. Jos
vain paikalliset koronaolosuhteet sallivat, kannustamme kokoontumaan
yhteen ja katsomaan lähetystä vaikka nuortenillan merkeissä!

onl.fi/kulmakivi

**Millä nimillä kutsutaan luostarissa asuvia ihmisiä?
Selvitä sokkelot.**

Etsi seuraavat sanat Sanalaatikosta: NUNNA, MUNKKI, LUOSTARI, RUKOILLA, LINTULA, VALAMO

R	V	N	N	U	N	N	A	T	L	E
U	A	E	R	H	J	K	A	H	U	R
I	L	U	I	L	P	E	J	U	O	P
O	A	M	U	N	K	K	I	K	S	O
A	M	A	R	T	P	K	L	I	T	U
S	O	S	L	I	N	T	U	L	A	I
N	A	R	T	H	J	I	O	P	R	H
R	U	K	O	I	L	L	A	M	I	V

**Luostariasukkaan
vaatteet ovat
mustat tai
tumman harmaat.
Väritä vaatteet ja
päähineet.**

ortoboxi.fi

HELSINGIN SEURAKUNNAN KASVATUSTOIMI

Kristiina Aminoff, kasvatustoimen esimies 040 350 1951

Sergei Petsalo, kasvatuksen pappi 040 620 5944

Joakim Pietarinen, kasvatuksen kanttori 044 331 1995

Mirjam Wogayehu, kasvatustyöntekijä, perheet 040 7255 713

Tiia Haimi, kasvatustyöntekijä, lapset 0400 531 896

Niina-Maarit Rautamäki, nuoret ja nuoret aikuiset, 040 4842427

Jaso Pössi, kasvatustyöntekijä, nuoret 040 825 8230

Kaarina Lyhykäinen, kasvatustyöntekijä, kouluyhteistyö ja aikuiset 040 512 5825

Sähköpostit etunimi.sukunimi@ort.fi

KAUNISNIEMEN LEIRIKESKUS

Talonmies/vahtimestari

Petri Jeskanen 040 575 7974

kaunisniemi.helsinki@ort.fi

Kokki/siivooja Tarja Friman

040 761 8604

Kokki/siivooja Anna Tuominen

anna.tuominen@ort.fi

Kalenteri | Jumalanpalvelukset | Minne mennä

Kalenteriin on koottu seurakuntien yhteystiedot, jumalanpalvelukset ja menovinkit.

Muutokset ovat mahdollisia. Tarkista tiedot seurakuntien internetsivuilta, asiakaspalvelusta tai kirkkoherranvirastosta.

Kaikkien seurakuntien työntekijöiden sähköposti-osoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@ort.fi, ellei nimen yhteydessä ole ilmoitettu muuta.

Palveluskieli merkitty lyhentein: su=suomi, ru=ruotsi, sl=slavi, en=englanti, sr=serbia, ve=venäjä, kr=kreikka, rom=romania, vi=viro

RADIO & TV

Su 4.10. Yle Radio 1 klo 11

Kahdeksannentoista helluntain jälkeisen sunnuntain liturgia Kristuksen ylösnousemuksen kirkosta Jyväskylältä. Palveluksen toimittaa kirkkoherra Timo Mäkirinta.

Su 18.10. Yle Radio 1 klo 11

Kahdennenkymmenennen helluntain jälkeisen sunnuntain liturgia Jumalansynnyttäjän Kazanilaisen ikonin kirkosta Järvenpäästä. Palveluksen toimittaa pastori Kimmo Kallinen.

AAMUHARTAUDET

joka kuukauden kolmas lauantai Yle Radio 1 klo 6.15 ja 7.15

3.10. Pastori Tuomas Kallinen

24.10. Kirkkoherra Timo Tynkkynen

ILTAHARTAUDET

joka kuukauden kolmas tiistai Yle Radio 1 klo 18.50

20.10. Arkkimandriitta Sergei

SVENSKA ORTODOXA RADIOANDAKTER

i Radio Vega

9.10. Andrum kl 6.54, prosten Mikael Sundkvist

13.10. Andrum kl 6.54 prosten Mikael Sundkvist

Mo'lidva sluuzb da ceerkavlaaulid

Yle Sápmi, seitsemän kertaa vuodessa ma klo

10–10.30 ja uusinta ti klo 14–14.30.

26.10. Anna Lumikivi ja Hanna-Maaria Kiprianoff

HELSINGIN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRA

Markku Salminen,
p. 040 501 6190

ASIAKASPALVELU

Liisankatu 29, 00170 Helsinki
Palvelee puhelimitse ma–pe 9–14,
p. (09) 8564 6100 ja sähköpostitse
asiakaspalvelu.helsinki@ort.fi

PÄIVYSTÄVÄ PAPPI

puhelinpäivystys ma–pe klo 9–14,
p. (09) 8564 6105

KIINTEISTÖTOIMI

Kiinteistöpäällikkö Kaj Rosenberg,
p. 0400 414 387

AUTTAVA PUHELIN

Puhelinpäivystys ti, pe, la klo 18–22,
p. (09) 8564 6299

SEURAKUNTAKIRJASTO

Liisankatu 29 A, 2. krs, p. (09) 8564 6180
Suljettu toistaiseksi.

SEURAKUNTASALI

Unioninkatu 39 (sisäpiha), p. (09) 8564 6196

Katso kaikki yhteystiedot:
www.hos.fi/yhteystiedot

HELSINKI

PAPISTO

Rovasti Markku Salminen, p. 040 501 6190

Pastori Jyrki Penttonen, p. 0400 413 196

Pastori Teo Merras (diakoniatyöstä vastaava pappi), p. 040 540 3200

Pastori Sergei Petsalo, p. 040 620 5944

Pastori Joosef Vola, p. 040 545 2250

Yli diakoni Juha Lampinen, p. 040 527 9580

KANTTORIT

Varvara Merras-Häyrynen, p. 040 587 0739

Maria Susuna, p. 050 401 4798

Elia Pietarinen, p. 044 206 3327

Elisabet Petsalo (sij.), p. 040 626 4111

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Juhani Härkin (eläkkeellä)

Rovasti Johannes Karhusaari, (eläkk.)
p. 040 544 7557

Rovasti Timo Lehmuskoski, (eläkk.)

Rovasti Veikko Purmonen, (eläkk.)
p. 040 5920 684,
veikko.purmonen@gmail.com

Rovasti Raimo Pores, (eläkk.) p. 050 533 8790

Rovasti Timo Soisalo, p. (09) 349 6599

Rovasti Viktor Porokara, p. 0400 744 757

Pastori Juha Hirvonen,
juha.hirvonen@edu.hel.fi

Yli diakoni Gennadij Stolbow, (eläkk.),
p. 040 587 8580

Diakoni Heikki Kaski, p. 050 592 0643

Diakoni Olli Lassila, puh. 050 301 2618

DIAKONIATYÖNTEKIJÄT

Kari Hartikka, p. 040 703 4616

Elina Pale, p. 040 723 7632

Koronavirusepidemiatilanteen muuttumisen voi aiheuttaa muutoksia seurakunnan toimintoihin. Tarkista ajantasainen tieto seurakunnan asiakaspalvelusta p. (09) 8564 6100, sosiaalisesta mediasta tai verkkosivuilta: www.hos.fi

Uspenskin katedraali

**Kanavakatu 1/Pormestarinrinne 1,
Katajanokka, p. (09) 85 646 200,
sähköposti: uspenski@ort.fi.**

Isännöitsijä Jukka Vehkaoja, p. 0400 502 701
Papit Markku Salminen, Teo Merras, Mikko Leistola /työvapaalla) ja Jyrki Penttonen (sij. 1.10.2020–31.07.2021), yli diakoni Juha Lampinen, kanttori Varvara Merras-Häyrynen, diakonit Heikki Kaski ja Olli Lassila

JUMALANPALVELUKSET

Jumalanpalveluksiin ilmoittaudutaan kirkon ovella. Ilmoittautuminen alkaa tuntia ennen palvelusta. Jumalanpalveluksiin mahtuu 70 seurakuntalaista.

La 3.10. klo 17 vigilia

Su 4.10. klo 10 liturgia

Ke 7.10. klo 8 liturgia

La 10.10. klo 17 vigilia

Su 11.10. klo 10 liturgia

Ke 14.10. klo 8 liturgia

La 17.10. klo 17 vigilia

Su 18.10. klo 10 liturgia

Ke 21.10. klo 8 liturgia

La 24.10. klo 17 vigilia

Su 25.10. klo 10 liturgia

Kotikirkko

Liisankatu 29 A, 4. krs, Kruununhaka

Vahtimestari p. (09) 8564 6215,

Pappi Heikki Huttunen (sij. 3.8.2020–31.7.2021),

JUMALANPALVELUKSET

Palveluksiin ilmoittautuminen tapahtuu kahdella tavalla: suomenkielisiin ehtoopalveluksiin ilmoittaudutaan paikan päällä kirjoittamalla nimi listaan. Muihin palveluksiin on ilmoittautumislinkki, www.hos.fi/jumalanpalvelukset

La 3.10. klo 17 vigilia, ruotsi/svenska

Su 4.10. klo 10 liturgia, ruotsi/svenska

Su 4.10. klo 18 Jeesuksen rukous

Ma 5.10. klo 17 ehtoopalvelus

Ti 6.10. klo 17 ehtoopalvelus

Ke 7.10. klo 17 ehtoopalvelus

To 8.10. klo 17 ehtoopalvelus

Su 11.10. klo 10 liturgia, englanti/English

Su 11.10. klo 18 Jeesuksen rukous

Ma 12.10. klo 17 ehtoopalvelus
Ti 13.10. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 14.10. klo 17 ehtoopalvelus
To 15.10. klo 17 ehtoopalvelus
Su 18.10. klo 9 aamupalvelus ja liturgia, kreikka/
ellenika
Su 18.10. klo 18 Jeesuksen rukous
Ma 19.10. klo 17 ehtoopalvelus
Ti 20.10. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 21.10. klo 17 ehtoopalvelus
To 22.10. klo 17 ehtoopalvelus
La 24.10. klo 10 liturgia, rom
Su 25.10. klo 18 Jeesuksen rukous

Hautausmaan Profeetta Elian kirkko

Lapinlahdentie 2, Ruoholahti, p. (09) 8564 6187

Pappi Juha Hirvonen, kanttori Elisabet Petsalo
Isännöitsijä Gaius Säteri
Vastaava vahtimestari Johannes Porokara,
p. 040 727 2847

JUMALANPALVELUKSET

Hautausmaan profeetta Elian kirkon palveluksiin ilmoittaudutaan paikan päällä kirjoittamalla nimi listaan.

Pe 2.10. klo 17 yleinen panihida
La 3.10. klo 8.30 vedenpyhitys ja liturgia
Pe 9.10. klo 17 yleinen panihida
La 10.10. klo 9 liturgia
Pe 16.10. klo 17 yleinen panihida
La 17.10. klo 9 liturgia
Pe 23.10. klo 17 parastaasi
La 24.10. klo 9 liturgia

Myllypuro

Pyhittäjä Aleksanteri Syväriläisen kappeli
Jauhokuja 3 B 2

Pappi Joosef Vola, kanttori Maria Susuna
Vahtimestari Toni Honkakumpu, p. 040 628 8068
Pappi päivystää kappelilla ma klo 10–13.

JUMALANPALVELUKSET

Käytössä on sähköinen ilmoittautuminen:
<https://www.hos.fi/myllypuron-jumalanpalveluksiin-ilmoittautuaan-sahkoisella-lomakkeella/>
Jumalanpalveluksiin voi osallistua 24 henkeä.
Ilmoittautua voi myös: joosef.vola@ort.fi tai
p. 040 545 2250.

La 3.10. klo 17 vigilia
Su 4.10. klo 10 liturgia
Su 4.10. klo 17 ehtoopalvelus ja moleben (pt.
Aleksanterille)
Ma 5.10. klo 8 aamupalvelus
Ma 5.10. klo 12 pieni vedenpyhitys
Ma 5.10. klo 17.30 ehtoopalvelus
Ke 7.10. klo 17.30 ehtoopalvelus
La 10.10. klo 17 vigilia
Su 11.10. klo 10 liturgia
Su 11.10. klo 17 ehto- ja aamupalvelus
(Jumalansynnyttäjän Jerusalemlainen ikoni)
Ma 12.10. klo 8 liturgia (Jumalansynnyttäjän
Jerusalemlainen ikoni)
Ma 12.10. klo 12 yleinen rukouspalvelus
Ma 12.10. klo 17.30 ehtoopalvelus
Ke 14.10. klo 17.30 ehtoopalvelus
La 17.10. klo 8 aamupalvelus ja liturgia (vainajain
muisto)
La 17.10. klo 17 vigilia
Su 18.10. klo 10 liturgia
Su 18.10. klo 17 ehto- ja aamupalvelus
Ma 19.10. klo 8 liturgia (pt Gavriil Pyhävuorelainen)
Ma 19.10. klo 12 yleinen rukouspalvelus
Ma 19.10. klo 17.30 ehtoopalvelus
Ke 21.10. klo 17.30 ehtoopalvelus
Pe 23.10. klo 8 liturgia (ap. Jaakob)
Pe 23.10. klo 17.30 vigilia (Kaikkien murheellisten
ilo -ikoni)

La 24.10. klo 9 liturgia (Kaikkien murheellisten
ilo -ikoni)
La 24.10. klo 17 vigilia
Su 25.10. klo 10 liturgia
Su 25.10. klo 17 ehto- ja aamupalvelus
(p. Demetrios Tessalonikalainen)

Stefanoskoti

Hallatie 2, Tapaninvainio

stefanossaatio@gmail.com
Säätiön asiainhoitaja: Okko Balagurin, 040 540 6377
Asunnonvuokra-asiat: isännöitsijä Henrik Ylikoski,
044 338 6558
Papit Juhani Härkin, Raimo Pores ja Markus Kinkki

Stefanoskoti sijaitsee Helsingin Tapaninvai-
niossa rauhallisella pientaloalueella. Kiinteis-
tössä on yksi luhtitalo ja kolme rivitaloa, jois-
sa yhteensä 68 asuntoa sekä Pyhän Stefa-
nosken kappeli. Asunnoista 56 on yksiöitä.

Alun perin talot on rakennettu lievittämään
Helsingin ortodoksisen seurakunnan 60
vuotta täyttäneiden ja/tai eläkkeellä olevien
asuntopulaa, ja niitä vapautuu ajoittain.
Asuntoja vuokrataan jonotusperiaatteella,
mutta viime kädessä säätiön (Stefanoskoti
sr) tekemän tarveharkinnan perusteella.
Asuminen Stefanoskodilla edellyttää oma-
toimisuutta.

Mikäli olet kiinnostunut asumisesta Ste-
fanoskodilla nyt tai myöhemmin, ota yhteyt-
tä ja kysy lisää. Isännöitsijä Henrik Ylikoski:
henrik.ylikoski@taloasema.fi +358 44 338
6588 Asiainhoitaja Okko Balagurin:
okko.balagurin@ort.fi +358 40 540 6377

Hoivakoti Helena

M:t Pistis, Elpis, Agapi ja heidän äitinsä
Sofian kirkko, Hämeentie 55, Helsinki

Papit Viktor Porokara ja Markus Kinkki
Palvelukset kaksikielisiä su/sl

Jumalansynnyttäjän syntymän kappeli

Mikonkatu 25, Helsinki

JUMALANPALVELUKSET

Jumalansynnyttäjän syntymän kappelissa toimi-
tetaan arkisin kello 5.45 aamurukoukset ja puoli-
yöpalvelus/paraklesis, kello 6.30 aamupalvelus ja
kello 18.30 Jeesuksen rukouspalvelus tai akatis-
tos (ei keskiviikkoiltana).

Kulttuurikeskus Sofia

Pyhän viisauden kappeli,
Kallvikinnientie 35, Vuosaari

JUMALANPALVELUKSET

Arkisin aamupalvelus klo 8.30 ja ehtoopalvelus
klo 17. Lauantaisin liturgia klo 10.30. Myös muita
palveluksia tapahtumien yhteydessä ja juhlapäi-
vinä, ks. sofia.fi/kappeli
La 24.10. klo 10.30 Jaakobin liturgia

LÄNTINEN ALUE

PAPISTO

Rovasti Kalevi Kasala
p. (09) 8564 6128, 040 525 2868
Pastori Petri Korhonen
p. (09) 8564 6127, 050 409 6267

KANTTORIT

Petri Hakonen p. (09) 8564 6146,
040 767 4335

Matti Jyrkinen p. (09) 8564 6147,
040 525 0782

AVUSTAVA PAPISTO

Pastori Markus Kinkki, p. 050 5637 579
Pastori Harry Fagerlund, p. 044 511 6817
Diakoni Seppo Pesonen, p. 040 747 6615

DIAKONIATYÖNTEKIJÄT

Taisia Pohjola (Espoo, Kauniainen),
p. (09) 856 46163, 040 583 2915
Sarianne Karulinna (Länsi-Uusimaa),
p. (09) 8564 6165, 0400 531 308

Tapiola

Pyhittäjä Herman Alaskalaisen kirkko,
Kaupinkalliontie 2, p. (09) 85 646 221

Pappi Petri Korhonen, kanttori Petri Hakonen

JUMALANPALVELUKSET

La 3.10. klo 9 liturgia
La 3.10. klo 17 vigilia
Su 4.10. klo 10 liturgia
Ke 7.10. klo 9 aamupalvelus
Ke 7.10. klo 18 vedenpyhitys
La 10.10. klo 9 liturgia
La 10.10. klo 17 vigilia
Su 11.10. klo 9 liturgia
Ke 14.10. klo 18 ehtoopalvelus
La 17.10. klo 9 liturgia
La 17.10. klo 17 vigilia
Su 18.10. klo 10 liturgia
Ke 21.10. klo 9 aamupalvelus
Ke 21.10. klo 18 akatistos
La 24.10. klo 9 liturgia
La 24.10. klo 17 vigilia
Su 25.10. klo 10 liturgia

MUUTA TOIMINTAA

Liturgian aikana lastenkerho yli 3-vuotiaille ja
ponomarikkerho yli 6-vuotiaille pojille.

Espeen keskus

Trapesa, Kirkkojärventie 1
(Espeon juna-asema, 2. krs.)

Pappi Heikki Huttunen, kanttori Antti Narmala

JUMALANPALVELUKSET

Su 25.10. klo 10 liturgia

Hanko

Pyhien apostolienvertaisten Magdalan Maria
ja Vladimir Kiovalaisen kirkko, Täktomintie 4

Isännöitsijä Alan Jeffery, 040 554 2764
Pappi Kalevi Kasala, kanttori Matti Jyrkinen

JUMALANPALVELUKSET

La 10.10. klo 17 vigilia
Su 11.10. klo 10 liturgia

Lohja

Karjalan valistajien kirkko, Nahkurinkatu 4

Pappi Kalevi Kasala, kanttori Matti Jyrkinen
Isännöitsijä Seppo Pesonen, p. 040 747 6615

JUMALANPALVELUKSET

Palvelukset syyskuun alusta alkaen sisällä (max
15 hlöä). Ilmoittautumiset vigilioihin/ehtoopalve-
luksiin La klo 16 mennessä Matti-kanttorille,
p. 040 525 0782.
La 3.10. klo 17 vigilia
Su 4.10. klo 10 liturgia
Pe 30.10. klo 17 suuri ehtoopalvelus (teeilta,
praasniekan aatto)

La 31.10. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia (praasniekka)

■ Metsolan tsasouna

Myyrintie, Lohja

JUMALANPALVELUKSET

Sisäpalveluksiin ilmoittautumiset (max. 15 hlöä)
la klo 16 mennessä Riitta Pesoselle, 040 832 7011.
La 24.10. klo 10 liturgia

■ Nummela

Ortodoksinen rukoushuone, Naaranpajuntie 7,
p. 046 632 1210

JUMALANPALVELUKSET

Sisäpalveluksiin ilmoittautumiset (max. 20 hlöä)
klo 16 mennessä puhelimitse Kimmo Taljavaarale, p. 050 500 2657.
Ke 7.10. klo 18 ehtoopalvelus
La 10.10. klo 10 liturgia
Ke 14.10. klo 18 ehtoopalvelus (maallikkovoimin)
Ke 21.10. klo 18 ehtoopalvelus
La 24.10. klo 17 vigilia
Su 25.10. klo 10 liturgia

MUUTA TOIMINTAA

Liturgian aikana lastenkerho yli 3-vuotiaille joka kuukauden 4. sunnuntai.

■ Kirkkonummi

Pokrovan kirkko, Elfvinginkuja 11, Jorvas

p. (09) 221 1400 www.pokrova.fi
Papisto: pappismunkki Hariton ja
pappismunkki Foma

JUMALANPALVELUKSET

Ma 5.10. klo 17 vigilia
Ti 6.10. klo 8 liturgia
La 10.10. klo 17 vigilia
Su 11.10. klo 10 liturgia
Su 18.10. klo 10 liturgia
La 24.10. klo 17 vigilia
Su 25.10. klo 10 liturgia

ITÄINEN ALUE

PAPISTO

Rovasti Mikael Sundkvist, p. 050 350 9356
Pastori Kimmo Kallinen, p. 040 707 9609

KANTTORIT

Minna Jokinen, p. 050 358 7339
Elia Pietarinen, p. 044 206 3327
Elena Nemlander, p. 0440 430 249, Porvoo

MUU PAPISTO

Rovasti Jukka Alava, p. 0400 737 466,
jukka.alava@iki.fi
Rovasti Viktor Porokara (eläkk.)
p. 0400 744 757
Pastori Tapio Rautamäki p. 045 692 9081
Pastori Johannes Lahtela, p. 040 776 0700
Järvenpää
Diakoni Erkki Toivanen, Järvenpää
Diakoni Sergei Podschivalow
p. 040 749 1560, Tikkurila
Diakoni Andreas Stenberg, Tikkurila
Diakoni Risto Ikäheimo, Tikkurila
Diakoni Yrjö Saranpää, Porvoo
Diakoni Heikki Korhonen, Porvoo

DIAKONIATYÖNTEKIJÄT

Johanna Jomppanen (Vantaa),
p. (09) 8564 6166, 050 404 9404

Jaana Björninen (Itä- ja Keski-Uusimaa),
p. (09) 8564 6164, 0400 304 361

■ Tikkurila

Kristuksen taivaaseenastumisen kirkko
Läntinen Valkoisenlähdeentie 48

Pappi Mikael Sundkvist,
kanttori Larissa Qvintus-Petsalo (äitiysvapaalla),
kanttorin sij. Elia Pietarinen

JUMALANPALVELUKSET

Palveluksiin ilmoittautuminen sähköisesti <https://www.hos.fi/tikkurilan-kirkossa-otettiin-kayttoon-sahkoinen-ilmoittautuminen/> tai puhelimitse papille tai kanttorille.
La 3.10. klo 17 suuri ehtoopalvelus
Su 4.10. klo 9 aamupalvelus ja liturgia
Ke 7.10. klo 9 aamupalvelus
Ke 7.10. klo 14 hetkipalvelus
Ke 7.10. klo 17.30 ehtoopalvelus
To 8.10. klo 17.30 ehtoopalvelus (maallikkopalvelus)
La 10.10. klo 10 liturgia
La 10.10. klo 17 vigilia
Su 11.10. klo 10 liturgia
Ke 14.10. klo 9 liturgia
Ke 14.10. klo 14 hetkipalvelus
Ke 14.10. klo 17.30 ehtoopalvelus
To 15.10. klo 17.30 ehtoopalvelus (maallikkopalvelus)
La 17.10. klo 17 vigilia
Su 18.10. klo 10 liturgia
Ke 21.10. klo 9 aamupalvelus
Ke 21.10. klo 14 hetkipalvelus
Ke 21.10. klo 17.30 ehtoopalvelus
To 22.10. klo 17.30 ehtoopalvelus (maallikkopalvelus)
Pe 23.10. klo 9 Jaakobin liturgia
La 24.10. klo 17 vigilia
Su 25.10. klo 10 liturgia

■ Kivistön ev. lut. kirkko

Laavatie 2, Vantaa

JUMALANPALVELUKSET

La 3.10. klo 9 liturgia

■ Järvenpää

Jumalansynnyttäjän Kazanilaisen
ikonin kirkko, Kartanontie 45

Isännöitsijä Jyrki Vaara, p. 040 090 7550
Pappi Kimmo Kallinen, kanttori Minna Jokinen

JUMALANPALVELUKSET

Palveluksiin tulee ilmoittautua ennakkoon, ja niihin voi osallistua enintään 12 henkilöä tai perhettä. Ilmoittautuminen joko sähköisesti <https://www.hos.fi/jumalanpalveluksiin-ilmoittautuminen/> tai pastori Kimmo Kalliselle, puh. 040 707 9609, sähköp. kimmo.kallinen@ort.fi.
La 3.10. klo 17 vigilia
Su 4.10. klo 10 liturgia
Ke 7.10. klo 17.30 ehtoopalvelus
La 10.10. klo 10 liturgia
Ti 13.10. klo 17 akatistos
La 17.10. klo 17 vigilia (kirkon 40-vuotisjuhla)
Su 18.10. klo 10 liturgia (kirkon 40-vuotisjuhla, radiointi)
Ke 21.10. klo 17.30 vigilia (praasniekka)
To 22.10. klo 9 vedenpyhitys ja liturgia (praasniekka)
La 24.10. klo 10 liturgia

■ Klaukkala

Pyhän Nektarios Eginalaisen kirkko
Kuonomäentie 80, 01800 Klaukkala

Isännöitsijä Aune Svennevig, p. 040 356 2040,
Papit Teo Merras ja Jyrki Penttonen, kanttori Minna Jokinen

JUMALANPALVELUKSET

Palveluksiin ilmoittaututaan sähköisellä lomakkeella: <https://www.hos.fi/jumalanpalveluksiin-ilmoittautuminen/>
Su 11.10. klo 10 liturgia
Su 25.10. klo 10 liturgia

■ Porvoo

Kristuksen kirkastumisen kirkko
Vanha Helsingintie 1, Tattarinmalmi

Vahtimestari Niko Laakso, p. (09) 85 646 232,
Pappi Kimmo Kallinen, kanttori Elena Nemlander

JUMALANPALVELUKSET

Palveluksiin tulee ilmoittautua ennakkoon, ja niihin voi osallistua enintään 12 henkilöä tai perhettä. Ilmoittautuminen joko sähköisellä lomakkeella <https://www.hos.fi/jumalanpalveluksiin-ilmoittautuminen/> tai pastori Kimmo Kalliselle, puh. 040 707 9609, sähköp. kimmo.kallinen@ort.fi.
La 10.10. klo 17 vigilia
Su 11.10. klo 10 liturgia
To 15.10. klo 17.30 akatistos
La 24.10. klo 16.30 yleinen panihida (Dimitrin lauantai)
La 24.10. klo 17 vigilia
Su 25.10. klo 10 liturgia

MUUTA TOIMINTAA

Sunnuntaisin liturgian aikana lastenkerho
yli 3-vuotiaille.

MONIKULTTUURINEN TYÖ

PAPISTO

Pastori Vaslav (Slava) Skopets (toimivapaalla)
Pastori Alexandre Björklund (sij. 1.11.2019–31.10.2020), p. 040 550 0103

Pastori Teemu Toivonen (työvapaalla)

Rovasti Heikki Huttunen (sij. 3.8.2020–31.7.2021), p. 040 741 8792

KANTTORI

Irina Tchervinskij-Matsi,
p. (09) 8564 6141, 050 374 0019

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Ion Durac, p. 040 516 6741 (rom)
Pastori Ioannis Lampropoulos,
p. 050 357 3675 (kr)

■ Pyhän Kolminaisuuden kirkko

Unioninkatu 31, Kruununhaka

p. (09) 85 646 210/vahtimestari
pastori Alexandre Björklund (sij.)
kanttori Irina Tchervinskij-Matsi
Muu papisto: yli diakoni Gennadij Stolbow

PALVELUKSET KIRKKOSLAAVIKSI

28.9–9.10 Pyhän kolminaisuuden kirkko on suljettu.

La 10.10. klo 16 katumuksen sakramentti

La 10.10. klo 16.30 panihida

La 10.10. klo 17 vigilia

Su 11.10. klo 9 katumuksen sakramentti

Su 11.10. klo 10 liturgia

Ti 13.10. klo 10–12 moleben ja papin päivystys

Ti 13.10. klo 12 keskustelu

Ke 14.10. klo 16 katumuksen sakramentti

Ke 14.10. klo 17 akatistos
 La 17.10. klo 16 katumuksen sakramentti
 La 17.10. klo 16.30 panihida
 La 17.10. klo 17 vigilia
 Su 18.10. klo 9 katumuksen sakramentti
 Su 18.10. klo 10 liturgia
 Ti 20.10. klo 10–12 moleben ja papin päivystys
 Ti 20.10. klo 12 keskustelu
 Ke 21.10. klo 16 katumuksen sakramentti
 La 24.10. klo 16 katumuksen sakramentti
 La 24.10. klo 16.30 panihida
 La 24.10. klo 17 vigilia
 Su 25.10. klo 9 katumuksen sakramentti
 Su 25.10. klo 10 liturgia

MUUTA TOIMINTAA

Kirkkokerho yli 3-vuotiaille su klo 10–12.30.
 Ponomarikerho yli 6-vuotiaille pojille su klo 10–12.30 ja ke klo 17–18.

Huskyrkan i Helsingfors

Elisabetsgatan 29 A, 4:e vån

Gudstjänsterna förrättas av fr Heikki Huttunen

GUDSTJÄNSTER PÅ SVENSKA

Lö 3.10. kl 17 vigilia

Sön 4.10. kl 10 liturgi

Kotikirkko / Ss. James and Catherine Church

Liisankatu 29, 4th floor (Kruununhaka)

Heikki Huttunen, 040 741 8792.

ENGLISH SERVICES

Sun 11.10. at 10 liturgy

Στο παρεκκλήσιο του Kotikirkko

Διεύθυνση: Liisankatu 29 A, Ελσίνκι,

Heikki Huttunen, 040 741 8792.

Κυριακή 18.10. στις 9 ὁρθρος και Λειτουργία

Хельсинкский приход

Настоятель прихода

Маркку Салминен, тел. 09 85 646 103,

markku.salminen@ort.fi

Канцелярия прихода

Адрес: Liisankatu 29, 00170 Helsinki

Русскоязычный священник

Александр Бьёрклунд, тел. 040 146 2400

alexandre.bjorklund@ort.fi

Регент

Ирина Червинский–Матси,

тел. 09 85 646 141

Хельсинки

Свято-Троицкий храм

Unioninkatu 31, Helsinki, 09 8564 6210

Священник Александре Бьёрклунд

Регент Ирина Червинский–Матси

Русскоязычный священник дежурит в

сторожке Свято-Троицкого Храма

каждый вторник с 10–12. Исповедь в

среда с 16–17, в субботу с 16–16.30, в

воскресение с 9–10.

БОГОСЛУЖЕНИЯ

С 28.9 по 9.10 Свято-Троицкий Храм будет закрыт.

Сб. 10.10 в 16.00 Исповедь Сб. 10.10 в 16.30

Панихида Сб. 10.10 в 17.00 Всенощное бдение

Вс. 11.10 в 9.00 Исповедь

Вс. 11.10 в 10.00 Литургия

Вт. 13.10. с 10–12 молебен Священник

дежурит в Храме

Вт. 13.10. с 12 Беседа о православии

Ср 14.10. в 16.00 Исповедь

Ср 14.10. в 17.00 Акафист

Сб. 17.10 в 16.00 Исповедь

Сб. 17.10 в 16.30 Панихида

Сб. 17.10 в 17.00 Всенощное бдение

Вс. 18.10 в 9.00 Исповедь

Вс. 18.10 в 10.00 Литургия

Вт. 20.10. с 10–12 молебен Священник

дежурит в Храме

Вт. 20.10. с 12 Беседа о православии

Ср. 21.10. в 16.00 Исповедь

Ср. 21.10. в 17.00 Вечерня

Сб. 24.10 в 16.00 Исповедь

Сб. 24.10 в 16.30 Панихида

Сб. 24.10 в 17.00 Всенощное бдение

Вс. 25.10 в 9.00 Исповедь

Вс. 25.10 в 10.00 Литургия

Храм при доме престарелых Церковь святых мучениц Веры, Надежды, Любви и матери их Софии,

Нямеентие 55, 00580 Helsinki,

тел. 09 2511 1411

Священник: Виктор Порокара

БОГОСЛУЖЕНИЯ

www.vhys.fi, www.hos.fi

Приходской центр в Мюллюпуо

Часовня прп. Александра Свирского

Јауһокуја 3 В 2, 00920 Helsinki,

Священник дежурит в часовне по

понедельникам с 10:00 до 13:00.

Священник Иосиф Вола, тел. 0405452250

Культурный центр София

Часовня Святой Софии – Премудрости

Божией, Kallvikinniementie 35,

00980 Helsinki, тел. 010 277 900

Расписание богослужений: www.sofia.fi

Эспоо

Церковь прп. Германа Аляскинского в

Тапиола, Каупинкalliontie 2, 02100 Espoo

тел. 09 85 646 221

Священники: Петри Корхонен, тел. 09 85 646

127; Хейкки Хуттунен, тел. 040 741 8792.

Вантаа

Спасо-Вознесенская церковь в Тиккурила

Лäntinen Valkoisенlähteentie 48, 01450 Vantaa

Священник Микаел Сундквист, тел. 09 85 646

125, 050 350 9356. Диакон Сергей Подшивалов,

тел. 040 749 1560.

TOIMINTAA HELSINGIN SEURAKUNNASSA

HELSINKI

Arabiankielistä opetusta

Arabiankielinen opetus kristinuskon perusasiois-

ta arabian- ja englanninkielisten liturgioitten jäl-

keen Kotikirkossa su 11.10 ja la 31.10. Ilmoittutu-

minen isä Heikki Huttuselle 040-7418792 tai

heikki.huttunen@ort.fi

ي ت و ت س ي ن ك ي ف ي ح ي س م ل ا م ا ي ا ل ا م ي ل ع ت م ا ق ي س

ق ي ب ر ع ل ا غ ل ل ا ب س ا د ق ل ا د ع ب ق م ل ك و ك ر ي ق

ل ج ي س ل ل 31.10. ت ب س ل ا و د ح ا ل ا : ق ي ز ي ل ج ن ا ل ا و

ل ي م ي ل ل ا س ر و ا ل ا ص ا ل ا

Heikki.huttunen@ort.fi, 040741 8792

Jumalansyntyttäjän syntymän yhteisö

Usko arjessa -keskustelut jatkuvat noin joka toi-
 nen viikko torstaisinkello 16. Olohuone-lafka auki
 torstaista lauantaisin 13–16. Tervetuloa nautti-
 maan kahvia seurassamme, ostoksille tai muuten
 vain pistäytymään. Myynnissä torkkupeittoja ja
 ranteen lämmittimiä, tuotto Lintulan hyväksi.
 Osoite Mikonkatu 25, 00100 Helsinki (summeris-
 sa lukee kappeli, käynti sisäpihalta). Lisätietoja,
 myös mahdolliset muutokset viikko-ohjelmassa
 http://theotokos.fi.

ITÄ-HELSINKI

Avoimet ovet

Myllypuron kappelin ovet ovat auki maanantai-
 sin aamun jumalanpalveluksen ja puolenpäivän
 rukouspalveluksen välillä. Voit tulla tapaamaan
 työntekijöitä, keskustelemaan, kahvittelemaan,
 tekemään käsitöitä tai vaikka vain piipahtaa sy-
 tyttämässä tuohuksen.

Myllypuron kappelin kuoro

Kuoro toimii voimassa olevien rajoitusten mukai-
 sesti. Uusia laulajia otetaan kuitenkin jatkuvasti
 toimintaan mukaan, joten jos kappelin jumalan-
 palveluksissa laulaminen kiinnostaa, ota yhteyttä
 Maria-kanttoriin. maria.susuna@ort.fi tai
 0504014798.

KULTTUURIKESKUS SOFIA

Seminaarit

Kristillinen rukousperinne ajan virrassa

La 7.11.2020 Kristittyjen mystikkojen opetukset
 ja tämän päivän uudet rukoukset. Tässä seminaa-
 rissa pohdimme, mitä me, tavalliset ihmiset,
 voimme oppia rukouksesta kristityiltä mystikoil-
 ta. Pappismunkki Damaskinos kertoo jo toistatu-
 hatta vuotta jatkuvasta rukouselämästä ortodok-
 sissa luostareissa Athosvuorella. Tutustumme
 myös parhailaan tehtävään rukousuudistustyö-
 hön, kuinka ja miksi uudistetaan evankelis-luteri-
 laisten kirkollisten toimitusten rukouksia. Alusta-
 jina rovasti Lauri Maarala ja Kirkkohallituksen
 johtava asiantuntija Terhi Paananen. Vapaa pääsy.
 Ilmoittautuminen 6.11. mennessä.

Kurssit

Hopeaneulapiirrokskurssi, pe-su 2.-4.10.

Ainutlaatuinen hopeaneulapiirrokskurssi pidetään
 Kulttuurikeskus Sofiassa syksyllä 2020. Vastaavaa
 kurssia ei ole tietyvästi järjestetty Suomessa ai-
 emmin. Hopeaneulapiirros on renessanssin mes-
 tareiden piirustustekniikka, jossa pohjustetulle
 paperille piirretään tehtävään hopeakärjellä. Hopeakärki tai
 -kynä on lyijykynän edeltäjä, jonka jättää kevyen
 harmaan piirrosjäljen. Kurssin opettajana TaM Ka-
 tarina Koskivaara-Ilmonen. Kurssin hinta 199 eu-
 roa sis. opetuksen ja ohjelman mukaiset ateriat.
 Kurssille on vielä pari paikkaa vapaana.

Ilmoittautuminen seminaareille ja kursseille:

nettisivullamme, reception@sofia.fi tai puh.

010 277 900

Sofian galleria

8.10.-30.11.2020 Viggo Wallensköldin näyttely
 Galleriaan ja näyttelyyn on vapaa pääsy kulttuuri-
 keskuksen aukioloaikoina.

Retriitit

Ekumeeninen hiljaisuuden retriiitti miehille

Pe-su 23.-25.10.2020. Retriitin teemana on Suo-
 men ortodoksisen kirkon uudet pyhät Johannes
 Valamolainen ja Johannes Sonkajanrantalainen.
 Retriitin ohjaajina toimivat pastorit Tapio Koivu
 (lut.) ja Mikko Ylinen (ort.). Retriitin hinta: 295 eu-
 roa, sis. ohjelman, ateriat ja majoituksen yhden

hengen huoneessa. Ilm. 9.10. mennessä nettisivullemme, reception@sofia.fi tai puh. 010 277 900

LÄNTINEN ALUE

TAPIOLAN KIRKKO, Kaupinkalliontie 2, Espoo
Facebook: Pyhittäjä Herman Alaskalaisen kirkko

Espoon miestenpiiri Hermaninjengi

Lisätietoja: puheenjohtaja Juhani Mustila, puh. 0400 472 623 (juhani.mustila@iki.fi). Tarvittaessa lisätietoja antaa myös isä Petri Korhonen.

Ystävyydenateria

Kokoonnumme pe 9.10. 13.11. ja 11.12. klo 12.00 yhteisen ruokapöydän ääreen syömään ja seurustelemaan. Ateria maksaa 2 €. Tilaisuus on avoin kaikille.

LOHJAN KIRKKO, Nahkurinkatu 4

Kuoroharjoitus

Keskiviikkoisin klo 18–20: 7.10., 21.10., 28.10.

Seniorikerho

Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi

Teetä ja teologiaa

Tiistaisin klo 18. Lisätietoja isä Seppo Pesonen 040 747 6615.

Ortodoksisuus tutuksi -kurssi

Torstaisin klo 18–20: 8.10., 22.10. Lisätietoja isä Kalevi Kasala 040 525 2868, kalevi.kasala@ort.fi

Lohjan seudun ortodoksien seurakuntaillat

Lisätietoja puheenjohtaja Risto Murto 044 201 6070.

Ikonipiiri

Maanantaisin klo 9.45–14: 5.10., 19.10., 26.10. Lisätietoja Tarja Tarima 040 541 3901, tarja.tarima@tikkurila.com

Miestenpiiri

Kokoontuu erikseen sovittuina ajankohtina. Lisätietoja: kanttori Matti Jyrkinen 040 525 0782.

Lasten kirkkokerho

Liturgiapalvelusten yhteydessä. Lisätietoja: Päivi Kasala 050 347 0205

Nummellan rukoushuone, Naaranpajuntie 7

Perjantaipiiri

Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi

Ikonipiiri

Tiistaisin klo 10–14: 1.9., 15.9., 22.9., 29.9., 6.10., 20.10., 27.10. Lisätietoja Ritva Tarima 0400 719 563, ritva.tarima@suomi24.fi

Ikonipiiri

Torstaisin klo 16–19: 8.10., 22.10., 29.10. Lisätietoja Ritva Tarima 0400 719 563, ritva.tarima@gmail.com

Lasten kirkkokerho

Liturgiapalvelusten yhteydessä. Lisätietoja Päivi Kasala 050 347 0205.

Hangon ort. kirkko, Täktomintie

Kuoroharjoitus

Sunnuntaisin klo 14–16: 25.10. Uudet laulajat ovat tervetulleita laulukokeen kautta koeajalle. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen, p. 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi

Torstaikerho

Torstaisin klo 18–20: 29.10. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi

Lasten kirkkokerho

Liturgiapalvelusten yhteydessä. Lisätietoja Päivi Kasala 050 347 0205.

Kaunisniemen leirikeskus, Annan sali

Ikonipiiri

Ikonipiiri klo 10–17: 3.9., 10.9., 11.9., 12.9., 17.9., 24.9., 25.9. Karkkilan ikonipiiri kokoontuu poikkeuksellisesti syksyllä seurakuntamme leirikeskuksessa Lopen Läyliäisissä. Lisätietoja Tarja Tarima 040 541 3901, tarja.tarima@tikkurila.com

ITÄINEN ALUE

TOIMINTAA TIKKURILASSA

Tikkurilan kirkon tiistaiseura

Ortodoksiakerho parillisten viikkojen keskiviikkoiltoina. Ilmoittaudu kerhoon etukäteen: karlsson.liisa08@googlemail.com / 0503847723. Teemana Vanhan testamentin kymmenen käskyä. Opettajana isä Mikael. Seurattavissa myös Tikkurilan kirkon Facebook-sivulla.

14.10. Muista pyhittää lepopäivä
28.10. Kunnioita isääsi ja äitiäsi

Oletko harkinnut liittymistä kirkkoon?

Kirkkoon liittymistä harkitseville papin kyselytunti sunnuntailiturgian jälkeen: 4.10., 25.10.

Tikkurilan kirkon miestenpiiri

Lisätietoja diakoni Risto Ikaheimo, p. 050 1505 tai risto.ikaheimo@kolumbus.fi

Perhekerho ja muskari

Torstaisin klo 10, jossa lauletaan, soitetaan, leikitään, tanssitaan ja ruokitaan kokonaisvaltaisesti lapsen luovaa ilmaisu. Kerhon pääteeksi syödään yhdessä. Uusi kausi alkaa – ilmoittautuminen kanttori Elia Pietariselle, p. 044 206 3327

HUOM!

Kirkossa on 28 paikkaa jumalanpalvelusten aikana ja Kivistön kirkossa 50. Ilmoittaudu palvelukseen etukäteen Tikkurilan kirkon Facebook-sivulla tai www.hos.fi. Voit myös olla puhelimitse yhteydessä Tikkurilan pappiin tai kanttoriin.

Toimintaa Järvenpäässä

Järvenpään kirkon 40-vuotisjuhla

Sunnuntaina 18.10. Helsingin ja koko Suomen arkkipiispa Leo toimittaa liturgian ja vihki käyttöön kirkon uudet ulko-ovet. Palvelusta voi seurata radiosta Yle Radio 1 -kanavalta klo 11. Päiväjuhla järjestetään samana päivänä Kartanon koulussa kello 14. Tervetuloa!

Syyspraasniekka

Järvenpään kirkon syyspraasniekkaa vietetään 21.–22.10. Vigilia ke 21.10. klo 17.30 ja vedenpyhitys ja liturgia to 22.10. klo 9.00. Palveluksiin ennakkoilmoittautuminen.

Päivystys kirkossa

Kirkko avoinna rukoukselle ja hiljentymiselle keskiviikkoisin klo 15.30–17.30. Voit tulla myös keskustelemaan elämän ilosta ja murheista tai vaikkapa perhejuhlien järjestämisestä.

Katekumeeniryhmä

Katekumeeniryhmä on ortodoksisesta uskosta kiinnostuneille ja kirkkoon liittymistä harkitseville tarkoitettu opintoryhmä. Ryhmä kokoontuu kirkossa su 4.10. liturgian jälkeen klo 12. Lisätietoja isä Kimmo, puh. 040 707 9609, kimmo.kallinen@ort.fi.

Järvenpään kirkon kuoro

Järvenpään kirkon kuoro kokoontuu kirkon kryptassa keskiviikkoisin klo 17.30. Lisätietoja kanttori Minna Jokiselta, puh. 050 358 7339.

Tavataan kirkolla

Tavataan kirkolla on kaikille avoin matalan kynnyksen kohtaamispaikka Järvenpään kirkon kryptassa torstaina 8.10. klo 12. Keskustelua ja vapaa-

muotoista ohjelmaa. Mahdollisuus myös henkilökohtaiseen keskusteluihin työntekijöiden kanssa. Paikalla isä Kimmo ja diakonityöntekijä Jaana.

Järvenpään ystäväpiiri

Ystäväpiiri ei kokoonnu syyskaudella koronarajoitusten vuoksi. Lisätietoja Anja Lindström, puh. 040 741 4577, sähköp. anja.lindstrom@outlook.com.

Sanoista seuraa

Vuorovaikutuksellinen luovan kirjoittamisen ryhmä Sanoista seuraa kokoontuu Järvenpään kirkon kryptassa. Seuraava kokoontuminen ma 26.10. klo 13. Lisätietoja FM, kirjallisuusterapeutti Lucia Seija Viitaniemi, sähköp. viitaniemilucia5@gmail.com.

Järvenpään ikonimaalauspiiri

Järvenpään ikonimaalauspiiri kokoontuu kirkon kryptassa torstaisin klo 16. Lisätietoja Juri Mitroshin, puh. 050 592 2328.

Lasten kirkkokerho

Sunnuntaisin toimitettavien liturgioiden yhteydessä kirkon kryptassa.

Järvenpään kirkon kuoro

Syyskauden 2020 harjoitukset sovitaan erikseen kuorolaisten kanssa. Jos olet kiinnostunut kirkkoulusta ja haluat mukaan toimintaan tulevaisuudessa, ole yhteydessä kanttori Minnaan puh. 050-3587339 tai email. minna.jokinen@ort.fi

Toimintaa Klaukkalassa

Klaukkalan kirkon kuoro

Syyskauden 2020 harjoitukset sovitaan erikseen kuorolaisten kanssa. Jos olet kiinnostunut kirkkoulusta ja haluat mukaan toimintaan tulevaisuudessa, ole yhteydessä kanttori Minnaan puh. 050-3587339 tai email. minna.jokinen@ort.fi

Toimintaa Porvoossa

Päivystys kirkossa

Kirkko avoinna rukoukselle ja hiljentymiselle torstaina 15.10. klo 15–17.30. Voit tulla myös keskustelemaan elämän ilosta ja murheista tai vaikkapa perhejuhlien järjestämisestä. Paikalla on isä Kimmo.

Katekumeeniryhmä

Katekumeeniryhmä on ortodoksisesta uskosta kiinnostuneille ja kirkkoon liittymistä harkitseville tarkoitettu opintoryhmä. Ryhmä kokoontuu kirkossa su 11.10. ja 25.10. liturgian jälkeen klo 12. Lisätietoja isä Kimmo, puh. 040 707 9609, kimmo.kallinen@ort.fi.

Porvoon kirkon kuoro

Porvoon kirkon kuoro kokoontuu kirkolla torstaisin klo 17.30. Kanttori Elena Nemlander, puh. 044 043 0249.

Tavataan kirkolla

Tavataan kirkolla on kaikille avoin matalan kynnyksen kohtaamispaikka Porvoon kirkossa torstaina 8.10. klo 15. Keskustelua ja vapaamuotoista ohjelmaa. Mahdollisuus myös henkilökohtaiseen keskusteluihin työntekijöiden kanssa. Paikalla isä Kimmo ja diakonityöntekijä Jaana.

Porvoon ikonimaalauskerho

Porvoon ikonimaalauskerho kokoontuu kirkossa perjantaisin klo 16.30. Opettajana Liisa Holst puh. 040 566 8481.

Lasten kirkkokerho

Lasten kirkkokerho sunnuntaina toimitettavien liturgioiden yhteydessä.

Porvoon tiistaiseura

Kokoonnutumiset ovat kaikille avoimia. Lisätietoja: puheenjohtaja Jari Pylvänäinen, p. 040 570 8130.

HAMINAN SRK

ORTODOKSIAKESKUS SYPRESSI, KIRKKOHERRANVIRASTO

Varuskuntakatu 14, 45100 Kouvola,
Avoimena ke–pe klo 10–14 p. 040 7047 171,
hamina@ort.fi, www.orthamina.fi

PAPISTO

Kirkkoherra Ville Kiiveri
p. 040 962 0063 ville.kiiveri@ort.fi

KANTTORI

Kari Päivinen, p. 040 866 7686
kari.paivinen@ort.fi

MUU HENKILÖKUNTA

Seurakunnan vahtimestari, Jaana Juka,
p. 040 486 5550, jaana.juka@ort.fi

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Martti Honkaselkä (eläkk.)
Hamina p. 044 306 4900
marttihonkaselka@gmail.com

Rovasti Johannes Wuorlinna (eläkk.)
Hamina p. 050 589 9011
joukokuorlinna@gmail.com

Pastori Jukka Jauhiainen (eläkk.)
p. 0400 958 760 jukka.jauhiainen@ort.fi

Diakoni Gennadi Ikävalko (eläkk.)
Inkeroinen, Kouvola p. 040 742 4615
keku.ikavalko@gmail.com

Hamina

Pyhiin apostolien Pietarin ja Paavalin kirkko,
Raatihuoneentori 2

JUMALANPALVELUKSET

La 3.10. klo 17.00 vigilia
Su 4.10. klo 10.00 liturgia
La 17.10. klo 17 vigilia
Su 18.10. klo 10 liturgia
Pe 30.10. klo 17 vigilia
La 31.10. klo 10 liturgia

Kouvola

Pyhän ristin kirkko, Sakaristonmäki,
Kirkonmäenkatu 2

JUMALANPALVELUKSET

Ke 30.9. klo 17.00 vigilia
To 1.10. klo 10.00 liturgia
La 10.10. klo 17 vigilia
Su 11.10. klo 10 liturgia
La 24.10. klo 17 vigilia
Su 25.10. klo 10 liturgia

TOIMINTAPIIRIT

Ikonipiiri

Ikonipiiri on aloittanut Haminassa Kumppanuustalo Hilman tiloissa. Seuraava kokoontuminen on 10.10.2020. Koska Kouvolan Sypressissä emme voi noudattaa koronan edellyttämiä etäisyyssuosituksia, joudumme siirtämään aloitusajankohtaa.

Kouvolan luterilaisen seurakunnan Maria-salissa on 3.10.2020 klo 16 Ritva Koverolan esitys: Ikoni-uskon ja mystiikan tulkki.

Kouvolan Uusi tiistaiseura

Tiistaiseurailloissamme on aina kahvitarjoilu ja kokoonnumme pääsääntöisesti kuukauden 1. ja 3. keskiviikkona Kouvolan Pyhän Ristin kirkon juhlasalissa. Seuraava kokoontuminen on tällä hetkellä epävarmaa koronan takia mutta seuraa-

va kokoontuminen ilmoitetaan seurakunnan nettisivuilla. Lisätietoja Tiina Toikka
puh. 040 5800 907

Pagina Perthi - Seniorien päiväkahvit

Pagina Perthin kokoontumiset alkavat taas loka-kuussa ja vanhaan tapaan kerho kokoontuu jokaisen kuukauden ensimmäisenä perjantaina klo 14 Kouvolan pyhän Ristin kirkossa. Seuraava tapaaminen 2.10. klo 14.

Ksenia-piiri

Tavoitteena on mielenkiintoisten aiheiden käsittely ja yhteinen toiminta Ksenia Pietarilaisen nimeä kantavassa naisten piirissä. Ksenia-piirin seuraava kokoontuminen on tällä hetkellä epävarmaa koronan takia mutta seuraava kokoontuminen ilmoitetaan seurakunnan nettisivuilla. Yhteyshenkilöt ovat Kirsi Palve (044 321 7695) ja Tiina Toikka (040 5800 907)

HÄMEENLINNAN SRK

SEURAKUNTAKOTI

Matti Alangon katu 11 A, 13130 Hämeenlinna

SEURAKUNNANVIRASTO

Matti Alangon katu 11, 13130 Hämeenlinna
p. 050 321 0035

Yhteys seurakunnanvirastoon puhelimitse tai sähköpostitse. Virasto palvelee normaalisti, mutta suljetuin ovin.
Ke klo 14–16.30, to 16.30–19 ja pe klo 9.30–12

hameenlinna@ort.fi
www.hmlortodoksinen.fi
www.facebook.com/
HameenlinnanOrtodoksinenSeurakunta/

PAPISTO

Vt. kirkkoherra Jonas Bergenstad
p. 0400 330 484, jonas.bergenstad@ort.fi

Pappi Aki Leskinen, p. 0400 504 504,
aki.leskinen@ort.fi

KANTTORI

Leena Lomu
p. 040 707 6715, leena.lomu@ort.fi

AVUSTAVA PAPISTO

Pastori Kari M. Ranttilä, p. 040 550 6272
Diakoni Erkki Lumisalmi, p. 0400 396 326
Diakoni Veli Backman, p. 050 323 9893

MUU HENKILÖKUNTA

Kiinteistönhoitaja Markku Seljänne
p. 0400 716 810

Forssan toimintakeskuksen isännöitsijä
Heikki Halme, p. 040 558 0465

Pääkirkon isännöitsijä Kirsi Backman,
p. 050 349 5985

Ahveniston kirkon isännöitsijä
Toni Rasilainen

Hämeenlinna

Pyhiin Aleksanteri Nevskin ja Johannes
Krysostomoksen kirkko, Erottajakatu 2

JUMALANPALVELUKSET

To 1.10. klo 10 liturgia, Jumalanäidin suojelus (pokrova)
La 3.10. klo 17 vigilia
Su 4.10. klo 10 liturgia
La 10.10. klo 17 vigilia

Su 11.10. klo 10 liturgia
La 17.10. klo 17 vigilia
Su 18.10. klo 10 liturgia
La 24.10. klo 10 liturgia ja panihida
Su 1.11. klo 10 liturgia, klo 11.30–13 seurakunnan valtuuston vaalien äänestys

Forssa

Forssan toimintakeskus, Keskuskatu 10, Forssa

JUMALANPALVELUKSET

Su 25.10. klo 10 liturgia
Su 8.11. klo 10 liturgia, klo 11.30–13 valtuuston vaalien äänestys

Lammi

Athossäätiön luostarikeskus
Panagian puistotie 39 A

JUMALANPALVELUKSET

La 31.10. klo 10 liturgia (Karjalan valistajat)

TOIMINTAA HÄMEENLINNAN SEURAKUNNASSA

Diakoniaseura

Yhteyshenkilö Silja Shepherd, 050 560 4318. silja-elinasherpherd@gmail.com Tietoa diakoniaseuran toiminnasta yhteyshenkilöltä tai srk:n nettisivuilta. EU-ruokajako joka toinen pe klo 9–11 seurakunnan virastolta.
Su 4.10. liturgian jälkeen vuosikokous

Kyyrölä-kerho

Pj. Antonina Sosunov-Perälä, (03) 612 5850/ 040 721 8436, antonina(at)pp.inet.fi.

Pyhä Syke ry

Pj. Marianne Kantonen, 050 331 8905 Voit lukea lisää Pyhän Sykkeen toiminnasta yhdistyksen nettisivuilta osoitteesta pyhasyke.fi

Ruoka-avustus

Ruoka-apua jaetaan yksi pussi/talous keskiviikkoina klo 15–16 kirkossa (Erottajakatu 2). Mui-
tathan turvavälit!

Käspaikkakerho

Käspaikkakerho kokoontuu Hämeenlinnassa seurakuntakodilla, Matti Alangon katu 11 A. Seuraavasta kokoonnumiskerrasta ilmoitetaan Hämeenlinnan kaupunkiuutisissa.

Tiistaiseura

Pj. Sven Wessman, 040 7575 228, sven.wessman(at)pp1.inet.fi Tiistaiseura kokoontuu seurakuntakodilla, Matti Alangon katu 11 A, ellei toisin mainita. Tiistaiseurailat alkavat klo 17 alkuhartaudella ja kahvituksella.
Ti 13.10. klo 17 Tuokiokuvia Armenian matkalta, isä Heikki Honkamäki
Ti 27.10. klo 17 Karjalan Pyhä, isä Aki Leskinen
Ti 10.11. klo 17 Pyhästä Nektarios Eginalaisesta, isä Taisto Rikkonen
Ti 24.11. klo 17 Akatistos Kaikkein Pyhimmälle Jumalansynnyttäjälle. Kuunnellaan Kontaktion-kvartetin esittämä akatistos cd-levyiltä.
Ti 8.12. klo 17 aihe avoin

Kirkkokuoro

Kuoroharjoitukset ovat keskiviikkoina klo 17 seurakuntakodilla. Mikäli kirkkolaulu kiinnostaa ja haluaisit laulaa kuorossamme, ota rohkeasti yhteyttä Leena-kanttoriin, p. 040 707 6715

Ikonipiiri

Opettaja: Pasi-Mikael Huovinen p. 041 5766143 Lokakuun kokoontumiset: ma 5.10. ja 19.10. klo 11.30–17.30. Tarkempia tietoja saa opettajalta.

Ikonikerho yläasteikäisille nuorille

Ikonimaalaamisesta kiinnostuneille nuorille tar-
koitettu kerran kuukaudessa kokoontuva kerho,
jossa perehdytään ikonien maalaamiseen. Ensimmäinen kokoontuminen la 17.10 klo 10–13 seurakuntakodilla. Syyskauden toiset kerhopäivät: 14.11. ja 12.12. Ilmoittautua ohjaajalle, jotta hän osaa varata materiaaleja. Kerho on muuten ilmainen, mutta jonkin verran tulee materiaalikulustuksia. Ohjaaja: Leena Lomu, p. 040 707 6715

Seurakunnanvaltuuston vaali Hämeenlinnan seurakunnassa

Äänestyspaikat:

Pyhien Aleksanteri Nevskin ja Johannes Krysostomoksen kirkko, Erottajakatu 2, Hämeenlinna
Sunnuntaina 1.11. klo 11.30–13.00
Forssan toimintakeskus, Keskuskatu 10, Forssa
Sunnuntaina 8.11. klo 11.30–13.00

Akatistos Jumalansynnyttäjälle CD

Äänitettä voi tilata s-postitse hameenlinna@ort.fi, tai ostaa virastosta tai kirkosta niiden ollessa avoinna. Äänite maksaa 15 €/kpl (jos tilataan postitse, niin postikulut lisätään hintaan).

KOTKAN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRANVIRASTO

Kymenlaaksonkatu 2, Kotka
Avoinna maanantaisin klo 15–17
p. 040 652 7599
kotka@ort.fi, www.kotkaort.fi

NIKOLAOS-SALI

Kymenlaaksonkatu 2, Kotka
Nikolaos-salia vuokrataan erilaisiin tilaisuuksiin. Varaukset viraston tai työntekijöiden kautta.

PAPISTO

Vt. kirkkoherra Timo Tynkkynen
0400 654 883 tai timo.tynkkynen@ort.fi
Ma. pappi Ivan Markolainen, p. 040 623 3327,
ivan.markolainen@ort.fi

KANTTORI

Kanttori Katarine Lehtomäki, p. 050 359 4823

MUU HENKILÖKUNTA

Vahtimestari Vesa Lehtomäki, p. 050 599 8855

AVUSTAVA PAPISTO

Diakoni Johnny Haataja
Diakoni Heikki Harvola

Rovasti Veikko Lisitsin

Jumalanpalveluksiin tulee ilmoittautua etukäteen tekstiviestillä maanantaisin ja tiistaisin numeroon 040 652 7599 (etu- ja sukunimi, palvelus ja kirkko). Voit myös soittaa tähän numeroon maanantaisin kello 15–17. Jos olet estynyt, muista ilmoittaa! Katumuksen sakramentti toimitetaan ennen kaikkia iltapalveluksia kello 16–17.

В богослужения можно приходить только по предварительной и обязательной записи. Пошлите СМС на номер 040 652 7599 по понедельникам и вторникам (имя, фамилия, служба и храм). Если не можете участвовать, сообщите! Исповедь совершается перед каждой вечерней службы в 16–17 часов!

Kotka

Pyhän Nikolaoksen kirkko

Isännöitsijä Esa Tervio, p. 0440 837846

JUMALANPALVELUKSET

La 3.10. klo 17 vigilia
La 10.10. klo 17 vigilia suomeksi ja slaaviksi
Su 11.10. klo 10 slaavinkielinen liturgia
La 17.10. klo 17 vigilia
Su 18.10. klo 10 liturgia
Dimitrin lauantai, vainajien yleinen muisto
Pe 23.10. klo 17 parastasis
La 24.10. klo 17 vigilia
Su 25.10. klo 10 liturgia
La 31.10. klo 17 vigilia

Loviisa

Loviisan kirkko Jumalansynnyttäjän Kasanilaisen ikonin muistolle, Itäinen Tullikatun 17

Isännöitsijä Margarita Yukhechiv
p. 040 561 9915

JUMALANPALVELUKSET

Su 4.10. klo 10 liturgia
La 24.10. klo 17 liturgia, vainajien muisto

TOIMINTAA KOTKAN SEURAKUNNASSA

Seurakunnan kerhot aloittivat toimintansa syyskuun ensimmäisellä viikolla. Kaikissa toiminnoissa noudatamme turvavälejä, tehostettua hygieniää ja muita annettuja ohjeita. Muista, ettet tule sairaana tai jos sinulla on flunssaoireita! Koronatilanne saattaa vaikuttaa tapahtumien järjestämiseen!

LAPSET JA NUORET

Lasten musiikkikerho

Kokoontumiset joka toinen tiistai Nikolaossalissa kello 17–18. Lisätietoja Kati-kanttorilta, puh. 050 359 4823.

Piirustuskerho Pikkumaalari 8–12 vuotiaille lapsille

Tiistaisin kello 17–18. Kerhon toimii pääasiassa venäjäksi, myös suomenkieliset tervetulleita. Opettaja Inna, puh. 0442394803. (pitää ilmoittautua, jos haluat osallistua)

Piirustuskerho Pikkumaalari 5–8 vuotiaille lapsille

Keskiviikkoisin kello 17–18. Opettajana Inna, puh. 0442394803. (pitää ilmoittautua, jos haluat osallistua)

Lastenkerho Uskon säteet

Kokoonnumme sunnuntaisin kello 10–11 liturgian aikana Kotkan kirkon toiseen kerrokseen keskustelemaan uskonnollisista aiheista ja askartelemaan. Vetäjinä Anastasia ja Svetlana. Tervetuloa! Kerho pidetään samanaikaisesti kahdella kielellä; sekä suomenkieliset että venäjänkieliset lapset tervetulleita!

Näytelmäkerho Ilosanoma 5–16 vuotiaille lapsille

Sunnuntaisin kello 12–14. Tunnit pidetään seurakuntasalissa.

Lasten kanssa tanssitaan, opetellaan lauluja ja harjoitellaan pieniä näytelmiä. Odotamme kaikkia kiinnostuneita lapsia liittymään kerhoon. Vettäjä: Elena, Natalia, Alexandra. Puh. 044 546 0251.

AIKUISET

Suomen kielen keskustelukerho

Lauantaisin kello 11–12 Nikolaossalissa. Ohjaajana Päivi. Puh. 0408259326. Tervetuloa!

Diskos – kokoonnumme yhteen

Matalan kynnyksen ortodoksiakerho aikuisille. Kertaamme uskontotunnilta tuttuja asioita kahvikupposen lomassa. Kokoontuminen lauantaisin kerran kuussa kello 15.30–16.30. Kokoonnumme 10.10. Yhteyshenkilönä kanttori-Kati. Tervetuloa!

Tiistaiseura

Tiistaiseura on päättännyt, ettei se kokoonnu tänä syksynä.

Karhulan ortodoksit

Kokoontuvat kuukauden ensimmäisenä keski-
viikkona kello 15.

Nikolaoksen ukkokerho

Nikolaoksen ukkokerho kokoontuu torstaisin kello 16 pääasiassa kirkolla, lisätietoja Esa Terviolta, puh. p. 044 0837 846.

Käsityökerho

Kultaist kädet -käsityökerho perjantaisin kello 17–19. Ohjaajana Elena puh. 0445460251.

Ikonikerho

Ikonikerho maanantaisin kerhuhuoneessa klo 17.

Kotkan kirkon kuoron harjoittelee

Keskiviikkoisin Nikolaos-salissa kello 17–18.30. Lisätietoja Kati-kanttorilta, puh. 050 359 4823. Slaavinkielisistä kuoroharjoituksista kysy Kati-kanttorilta

TAPAHTUMIA

Yhteinen ruokailu yksinäisille

Oletko yksin, kaipaatko seuraa? Järjestämme yhteisen ruokailuhetken tiistaisin kello 14. Seuraavat kokoontuminen 13.10. Omakustanteinen ruokamaksu 5 € aikuisilta. Ennakkoilmoittautuminen Kati-kanttorille, puh. 050 359 4823 viimeistään edeltävän maanantaina.

Papisto tavattavissa Kotkassa

Kotkan ma pappi isä Ivan Markolainen on tavattavissa Kotkan kirkkoherranvirastossa maanantaisin klo 17 ja muina päivinä sopimuksen mukaan. Vapaapäivät to–pe. Vt. kirkkoherra isä Timo Tynkkynen on tavattavissa kirkkoherranvirastossa Kotkassa maanantaisin kello 16–18 seuraavina päivinä: 5.10., 12.10. ja 26.10.

Kirkkoherranviraston puhelinnumero on muuttunut

Uusi puhelinnumero on 040 652 7599.

Diakoniatukea tarjolla

Seurakunta on saanut valtion varoja järjestää diakonian kautta apua ja tukea elämän erilaisiin tilanteisiin. Ota rohkeasti yhteyttä työntekijöihin, niin etsimme yhdessä mahdollisuuden tukea sinua arkipäivän elämässä selviytymisessä, opiskelun tukemisessa yms.

Juhlisiin liittyvät palvelukset on merkitty tummennettuina. Suuret juhlat merkitty tähtisymbolilla*.

LAHDEN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRANVIRASTO JA SEURAKUNTASALI

Harjukatu 5, 15110 Lahti,
p. 040 359 4846

Kirkkoherranvirasto on avoinna ma-to klo 10-13, mutta palvelee suljetuin ovin. Yhteys kirkkoherranvirastoon vain puhelimitse tai sähköpostilla.
lahti@ort.fi, www.lahdenort.fi

PAPISTO

Kirkkoherra Jonas Bergenstad,
p. 0400 330 484, jonas.bergenstad@ort.fi

KANTTORI

Petri Huttu, p. 0440 251 062

MUU HENKILÖKUNTA

Kasvatustyöntekijä Marina Salokangas,
p. 040 662 8513, marina.salokangas@ort.fi
Seurakuntakeskuksen vahtimestari
Kimmo Mäenrinne, p. 040 5041 176

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Olavi Merras, p. 040 510 4664
Pastori Taisto Rikkinen, p. 050 371 6475
Pastori Matti Lipitsäinen, p. 0400 625 446
Diakoni Aki Korpela, p. (019) 422 101

Ennakoilmoittautuminen kaikkiin jumalanpalveluksiin pastori Jonas Bergenstadille puhelimitse mieluiten tekstiviestillä tai soittamalla puh. 0400 330 484.

Lahti

Pyhän kolminaisuuden kirkko, Harjukatu 5
Isännöitsijä Juha Romanov, p. 050 3289 000

JUMALANPALVELUKSET

La 10.10. klo 17 vigilia
Su 11.10. klo 10 liturgia
La 24.10. klo 17 vigilia
Su 25.10. klo 10 liturgia
Su 1.11. klo 10 liturgia

Hyvinkää

Karjalan valistajien kirkko, Tsasounakuja 1
Puh. 040 359 4846 (ma-to klo 10-13).

JUMALANPALVELUKSET

To 1.10. klo 10 liturgia
Su 4.10. klo 10 liturgia
Su 18.10. klo 10 liturgia

Heinola

Kristuksen taivaaseen astumisen kirkko, Hämeenkatu 6
Isännöitsijä Mikko Äikäs, p. 040 520 1696

JUMALANPALVELUKSET

La 3.10. klo 10 liturgia
La 17.10. klo 10 liturgia

TOIMINTAA LAHDEN SEURAKUNNASSA

Kirkkokuoro

Lahden kuoroharjoitukset kirkossa keskiviikkona 14.10. ja 28.10 klo 16.30 alkaen
Lisätietoja kanttori Petri Hutulta
puh. 044 0251 062

Lahden ikonimaalauskerho

Kokoontuu seurakuntasalissa keskiviikkoisin klo 13-20 . Lisätietoja opettaja Tarja Tarimalta tarja.tarima@tikkurila.com

Hyvinkään ikonimaalauskerho

Kokoontuu Hyvinkään kirkolla.
Lisätietoja opettajilta: Liisa Holst liisa@liisaholst.fi ja Tarja Tarima tarja.tarima@tikkurila.com

Lastenkerhot

Tiedustelut Marina Salokangas,
puh 040 662 8513 marina.salokangas@ort.fi

LAPPEENRANNAN SRK

LAPPEENRANNAN KIRKKOHERRAN- VIRASTO JA SEURAKUNTATALO

Kristiinankatu 7, 53900 Lappeenranta,
p. 040 0414 792

Virasto auki ma klo 10-14. Kirkkoherra Timo Tynkkynen on tavattavissa ma klo 10-14 Lappeenrannan seurakuntatalolla. Lomat ja kirkolliset juhlat voivat aiheuttaa poikkeuksia. Virastoajan ulkopuolellakin voi ottaa yhteyttä suoraan työntekijöihin. Papiston ja kanttorien vapaapäivät ovat to-pe. lappeenranta@ort.fi, www.ekort.fi

IMATRAN SEURAKUNTATALO

Vuoksenniskantie 3, 55510 Imatra

Papin päivystys Imatralla tiistaisin klo 13.30-16.00.

PAPISTO

Kirkkoherra Timo Tynkkynen, p. 040 0654 883
Imatran alueen pappi Andrei Verikov, p. 0400 411 923

KANTTORI

Kanttori Maria Verikov, p. 040 169 8676
Apukanttori Tatiana Mäkelä, p. 040 685 8592

MUU HENKILÖKUNTA

Seurakuntamestari Kauko Pussinen,
p. 040 0933 287

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Markus Petsalo, p. 0400 253 370
Rovasti Mauri Patronen, p. 040 595 1688
Pastori Aarne Ylä-Jussila, p. 044 980 2116
Pastori Makarios Alatalo
Diakoni Jorma Liesma

Jumalanpalveluksiin tulee ilmoittautua etukäteen tekstiviestillä maanantaisin ja tiistaisin numeroon 0400 414 792 (etu- ja sukunimi, palvelus ja kirkko). Voit myös soittaa tähän numeroon maanantaisin kello 10-14. Jos olet estynyt, muista ilmoittaa!

Katumuksen sakramentti toimitetaan ennen kaikkia iltapalveluksia kello 16-17.

В богослужения можно приходить только по предварительной и обязательной записи. Пошлите СМС на номер 0400 414 792 по понедельникам и вторникам (имя, фамилия, служба и храм). Если не можете участвовать, сообщите!

Исповедь совершается перед каждой вечерней службы в 16-17 часов!

Lappeenranta

Jumalansynnyttäjän suojeluksen kirkko, Kristiinankatu 3

Seurakuntamestari Kauko Pussinen,
p. 040 0933287

JUMALANPALVELUKSET

La 3.10. klo 17 vigilia
Su 4.10. klo 10 liturgia
La 10.10. klo 17 vigilia suomeksi ja slaaviksi
Su 11.10. klo 10 slaavinkielinen liturgia
La 17.10. klo 17 vigilia
Su 18.10. klo 10 liturgia
La 24.10. klo 17 vigilia
Su 25.10. klo 10 liturgia
La 31.10. klo 17 vigilia

Imatra

Pyhän Nikolaoksen kirkko, Vuoksenniskantie 3

JUMALANPALVELUKSET

La 10.10. klo 17 vigilia
Su 11.10. klo 10 liturgia
La 17.10. klo 17 vigilia suomeksi ja slaaviksi
Su 18.10. klo 10 slaavinkielinen liturgia
Dimitrin lauantai, vainajien yleinen muisto
Pe 23.10. klo 17 parastasis
La 24.10. klo 10 liturgia ja panihida
La 31.10. klo 17 vigilia

Parikkala

Parikkalan kirkon kirkkotarha Kirkkokatu 1

La 31.10. klo 11.30 panihida Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkillä

Johannes Kastajan tsasouna, Uimalantie 1, Parikkala

JUMALANPALVELUKSET

Koronatilanteesta johtuen Parikkalan tsasounassa ei toistaiseksi ole jumalanpalveluksia.

БОГОСЛУЖЕНИЯ НА СЛАВЯНСКОМ ЯЗЫКЕ

ПОКРОВСКАЯ ЦЕРКОВЬ В ЛАППЕЕНРАНТА

Сб 10.10. в 17 всенощная на финском и славянском языках
Вск 11.10. в 10 литургия на славянском языке

НИКОЛЬСКАЯ ЦЕРКОВЬ В ИМАТРА

Сб 17.10. в 17 всенощная на финском и славянском языках
Вск 18.10. в 10 литургия на славянском языке

LAPPEENRANNAN SEURAKUNNAN TOIMINTAA

Tarkista seurakunnan internet-sivuilta www.ekort.fi. Tervetuloa mukaan! Muutokset mahdollisia! Löydät ajantasaisen viikko-ohjelman myös Facebookissa: Lappeenrannan ortodoksinen seurakunta! Keskiviikkoisin kirkolliset ilmoitukset Etelä-Saimaassa ja torstaisin Uutisvuoksessa.

Kaikissa toiminnoissa noudatamme turvavälejä, tehostettua hygieniaa ja muita annettuja ohjeita. Muista, ettet osallistu, jos olet sairas tai sinulla on esim. flunssaoireita! Koronatilanne saattaa vaikuttaa toimintojen järjestämiseen!

LAPPEENRANTA

Raamattupiiri

Raamattupiirissä käydään läpi ymmärrettävällä tavalla Markuksen mukaista evankeliumia. Ota mukaan oma Raamattu ja muistiinpanovälineet. Raamattupiiri on kaikille avoin ja se kokoontuu keskiviikkoisin klo 18 Lappeenrannan seurakuntatalilla seuraavina päivinä: 7.10.

Miesten talkoopäivät

Lappeenrannan linnoituksen kirkolla keskiviikkoisin kello 10. Tule mukaan! Kokoonnumme tarvittaessa useamminkin. Kokoonnumme: 14.10.

Päiväpiiri kokoontuu

Kokoonnumme kerran kuukaudessa Lappeenrannan seurakuntatalilla kahvin ja seurustelun merkeissä, kuuntelemme myös pieniä esitelmiä eri aiheista. Kokoonnumme kirkkovuoden alun merkeissä ti 6.10. kello 14 keskustelemaan vainajien muistamisesta. Tervetuloa!

МЕРОПРИЯТИЯ НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ В ЛАППЕЕНРАНТА

Богослужения на церковно-славянском языке и духовные беседы

Раз в месяц в 10 часов в Покровском храме совершается божественная литургия на церковно-славянском языке с участием русскоязычного хора. В субботу на кануне славянской службы в 17 часов всенощная совершается на финском и церковно-славянском языках. После литургии духовная беседа в приходском зале. См. расписание служб!

Духовные беседы:

в воскресенье 11.10. после литургии «Литургия оглашенных»

ИМАТРА

Papin päivystys Imatran kerhohuoneessa tiistaisin klo 13.30–16

Raamattupiiri

Raamattupiirissä käydään läpi ymmärrettävällä tavalla Markuksen mukaista evankeliumia. Ota mukaan oma Raamattu ja muistiinpanovälineet. Raamattupiiri on kaikille avoin ja se kokoontuu keskiviikkoisin klo 18 Imatran seurakuntatalilla seuraavina päivinä: 21.10.

Tiistaiseura

Tiistaiseura kokoontuu tiistai-iltapäivisin pääsääntöisesti kello 14 seurakuntatalolla. Tule mukaan!

Seuraavat kokoonnumme: ti 6.10. kello 14

Imatran Nikolaoksen miehet

Talkoopäivät miehille Imatran kirkonmäellä. Kokoonnumme ovat keskiviikkoisin kerran kuukaudessa klo 10. Tarvittaessa kokoonnumme useamminkin ja otamme yhteyttä silloin erikseen. Seuraavat kokoonnumme: 21.10.

МЕРОПРИЯТИЯ НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ В ИМАТРА

Богослужения на церковно-славянском языке и духовные беседы

Раз в месяц в 10 часов в Свято-Никольском храме совершается божественная литургия на церковно-славянском языке с участием русскоязычного хора. В субботу на кануне славянской службы в 17 часов всенощная совершается на финском и церковно-славянском языках. После литургии чаепитие и беседа в приходском зале. См. расписание служб!

Духовные беседы:

в воскресенье 17.10. после литургии «Литургия оглашенных»

SEURAKUNNAN TOIMINTAA LAPSILLE JA NUORILLE

Lastenkerho Lappeenrannassa

Lappeenrannassa maanantaisin klo 16.30 lastenkerho.

Sinapinsiemenkerho ja lastenkerho Imatralla
Imatran seurakuntatalon kerhohuoneessa tiistaisin klo 16.30 sinapinsiemenkerho (7–12-vuotiaille) ja keskiviikkoisin 18 lastenkerho (alle kouluikäisille).

Детские кружки «Мои маленькие шаги в церковь»

В Лаппеенранта по понедельникам в 16.30 детский кружок.

В Иматра по вторникам 16.30 детский кружок для школьников и по средам в 18 детский кружок (дошкольного возраста).

Kerhot ovat seurakunnan jäsenille ilmaisia, muilta peritään 50 euroa / lukukausi. Kerhot eivät kokoonnu koulujen loma-aikana.

Nuortenpiiri

Nuortenpiiri kokoontuu noin 1–2 kertaa kuussa. Seuraavat kokoonnumme: la 10.10. klo 10 Hämmäuteensuon parkkipaikalla. Retkeillään ja paistellaan makkaraa laavulla. Su 25.10 klo 9 kirkkokahvien järjestelyä Lappeenrannan srk-salilla. Marraskuussa luvassa yö tapahtuma Imatran srk-talolla. Lisätietoja Nupin toiminnasta isä Andreilta p. 0400 411923, e-mail. andrei.verikov@ort.fi

KIRKKOMUSIIKKI SEURAKUNNASSA

Tervetuloa mukaan seurakunnan kirkkomusiikki-toimintaan! Jokaiselle, jota kirkkomusiikki kiinnostaa, suodaan mahdollisuus laulaa ja oppia kirkkomusiikista lisää. Seurakunnassamme on tarjolla kahdentasoista kirkkomusiikkiopetusta: kirkkolaulupiirejä ja kirkkokuoro toimintaa. Kirkkokuoroon mukaan haluavia pyydetään ottamaan yhteyttä seurakunnan kanttoreihin. Suomenkielisestä kirkkomusiikkitoiminnasta vastaa Maria Verikov, kirkkoslaavinkielisestä Tatiana Mäkelä.

Lappeenrannan kirkkokuorot

Yhteiskuoroharjoitus maanantaisin klo 18, sopraanot ja muut äänet vuoroviikoin. Slaavinkielisen kuoron harjoitus tiistaisin klo 18. ЦЕРКОВНЫЙ ХОР НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ в Лаппеенранта по вторникам в 18. Приглашаем новых певцов! Регент Татьяна Мякеля, тел. 040 846 2899

Kirkkolaulupiiri

Sunnuntaina 18.10. liturgian ja kirkkokahvien jälkeen, n. klo 12.15.

Imatran kirkkokuorot

Yhteiskuoron harjoitus tiistaisin klo 18
Slaavinkielisen kuoron harjoitus maanantaisin klo 18
ЦЕРКОВНЫЙ ХОР НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ в Иматра по понедельникам в 18 часов. Приглашаем новых певцов! Регент Татьяна Мякеля, тел. 040 846 2899

TAPAHTUMIA SEURAKUNNAN ALUEELLA

Siunatut ikonit

Ikoniaiheinen syystapahtuma, jossa siunataan ikonimaalareiden uudet ikonit. Voit myös tuoda kotoasi siunaamattomat ikonit kirkkoon. Palveluksen jälkeen ohjelmallinen kirkkokahvi seurakuntatalossa. Kaikki tervetuloa – myös muut kuin ikonimaalarit! Imatralla 11.10. klo 17

Vainajien muistopäivän palvelukset

Dimitrin lauontain liturgia on Imatran kirkossa 24.10. kello 10. Voit tuoda muistoruokia siunatta-

vaksi. Saman päivän kello 13 toimitetaan Joutse-
non hautausmaalla panihida.

Diakoniatyö tiedottaa

Jos tarvitset apua erilaisissa elämäntilanteissa, ota rohkeasti yhteyttä seurakunnan papistoon. Yhdessä diakoniatoimikunnan kanssa pyrimme tukemaan sinua!
Diakoniatoimikunta myöntää myös harkinnanvaraista avustusta lasten ja nuorten harrastustoiminnan kuluihin. Hakemukset perusteluineen kirkkoherranvirastoon.

Diakoniatukea tarjolla

Seurakunta on saanut valtion varoja järjestää diakonian kautta apua ja tukea elämän erilaisiin tilanteisiin. Ota rohkeasti yhteyttä työntekijöihin, niin etsimme yhdessä mahdollisuuden tukea sinua arkipäivän elämässä selviytymisessä, opiskelun tukemisissa yms.

TAMPEREEN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRANVIRASTO

Suvantokatu 10, 2. kerros, 33100 Tampere
Kanslia palvelee syyskuussa normaalisti ti–pe klo 9–13.
P. 0400 346 089, tampere@ort.fi, www.tampereort.fi

PAPISTO

Kirkkoherra Aleksej Sjöberg, p. 050 557 0050
Kirkkoherra tavoitettavissa parhaiten kansliassa tiistaisin klo 9–12

KANTTORI

Jenni Hakkarainen, p. 044 301 0974, jenni.hakkarainen@ort.fi

MUU HENKILÖKUNTA

Nuorisotoimenohjaaja Nemanja Balčin (opintovapaalla)
Nuorisotoimenohjaaja Vasili Venkula (sij. 1.9.2019–31.8.2021)
p. 040 1781 633 vasili.venkula@ort.fi
Kanslisti Arja Pikkuharju, p. 050 557 0056
Emäntä Tatiana Kallo, p. 050 557 0053
Vahtimestari Mika Kangasaho, p. 050 557 0054

AVUSTAVA PAPISTO

Pastori Heikki Honkamäki, hhonkamaki@gmail.com p. 044 3623020
Pastori Jelisei Rotko, p. 040 507 5790, elisrotko@gmail.com
Rovasti Mikael Punjala, p. 050 524 2641, mikael.punjala@gmail.com
Diakoni Heikki Hattunen
Diakoni Harri Kahila, p. 045 130 6723
Diakoni Jarkko Luonila, p. 040 521 8697, jarkko.luonila@gmail.com

DIAKONIATYÖ

Diakonia-asioissa yhteys ensisijaisesti seurakunnan kansliaan. Avunpyynnön toimittamiseksi eteenpäin voi myös täyttää diakoniatyön palvelukortin. Niitä on saatavana Tampereen kirkossa ja seurakunnan kansliassa.

Tampere

Pyhän Aleksanteri Nevskin ja pyhän Nikolaoksen kirkko, Tuomiokirkonkatu 27, p. 040 358 9099

Isännöitsijä Henri Suojanen, P. 0400 306 008

Koronavirustilanteen takia Tampereen kirkon jumalanpalveluksiin osallistujien määrä rajataan 40 henkilöön. Sunnuntailiturgioihin voi ilmoittautua seurakunnan kansliaan (puh. 0400 346089, ti-pe klo 9–13). Muihin palveluksiin voi osallistua ilman ilmoittautumista rajoitteiden puitteissa.

JUMALANPALVELUKSET

La 3.10. klo 17 vigilia
Su 4.10. klo 10 liturgia
Ti 6.10. klo 17.30 akatistos
Ke 7.10. klo 8 liturgia
La 10.10. klo 17 vigilia
Su 11.10. klo 10 liturgia
Ti 13.10. klo 17.30 akatistos
Ke 14.10. klo 8 liturgia
La 17.10. klo 17 vigilia
Su 18.10. klo 10 liturgia
Ti 20.10. klo 17.30 akatistos
Ke 21.10. klo 8 liturgia
La 24.10. klo 17 vigilia
Su 25.10. klo 10 liturgia

Pori

Johannes Teologin kirkko, Maantiekatu 46
Isännöitsijä Jarkko Luonila, p. 040 5218697

Koronavirustilanteen takia Porin kirkon jumalanpalveluksiin osallistujien määrä rajataan 40 henkilöön. Palveluksiin voi osallistua ilman ilmoittautumista rajoitteiden puitteissa.

JUMALANPALVELUKSET

Su 11.10. klo 10 liturgia
Ti 20.10. klo 18 ehtoopalvelus
La 24.10. klo 17 vigilia
Su 25.10. klo 10 liturgia
Ti 17.11. klo 18 ehtoopalvelus
Ti 15.12. klo 18 ehtoopalvelus

Kolho

Pyhittäjien Sergei ja Herman Valamolaisen kirkko, Kappelitie, Vilppulan Kolho
Isännöitsijä Toivo Nikoskinen, p. 050 431 6431

JUMALANPALVELUKSET

La 31.10. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia
(Karjalan valistajien juhla)

Valkeakoski

Pyhän Nikolaoksen rukoushuone, Kalmistonkatu 6
Isännöitsijä: Yrjö Kerisalo, p. 0400 924124

JUMALANPALVELUKSET

Su 6.12. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia

TAMPEREEN SEURAKUNNAN TOIMINTAA

Oletko kiinnostunut liittymään ortodoksiseen kirkkoon?

Tampereen ortodoksinen seurakunta järjestää katekumeenikurssi ortodoksisesta uskosta ja kirkosta kiinnostuneille. Opetus tapahtuu Nikolain-salissa (Tuomiokirkonkatu 27, käynti pihan kautta) ja siitä vastaa Maria Hattunen (040 4819240, maria.hattunen@ort.fi) ja Aleksej Sjöberg (050 5570050, aleksej.sjoberg@ort.fi).

Hartausmateriaalit netissä

Ortodoksinen hartauskirja (sinikantinen pieni vihko) löytyy sähköisenä osoitteesta <http://m.onl.fi>. Päivittävät Raamatun lukukappaleet ja pyhien elämäkerrat löytyvät www.ort.fi -sivuston kirkko-kalenterista.

Teemaillat syksy 2020

Paikka: Nikolainsali (Tuomiokirkonkatu 27, Tampere, käynti pihan kautta) tiistaisin klo 18–19.30. Kahvi- ja teetarjoilu 2 e. Muutokset mahdollisia!
13.10. Isä Jelsei: Johanneksen evankeliumi
10.11. Henri Suojanen: Matkakertomus pohjois-Etiopiasta
10.12. Jussi Konttinen: Siperia

Pyhien isien lukupiiri

Tampereen Pyhien Isien lukupiirissä syvennyttään ortodoksisen kirkon isien teksteihin ja opetuksiin. Ryhmä tarkoitettu 20 vuotta täyttäneille ja sitä vanhemmille miehille. Lukupiiriä vetää Juho Varpukoski, p. 0400 203 154

Valamon Ystävien Tampereen osasto

Valamon Ystävien Tampereen osaston vieraana tiistaina klo 18
27.10.2020 varatuomari Riitta Laakso ja pakolainen, josta tuli kristitty.
24.11.2020 apulaisylilääkäri Pekka Salmela kertoo päihdetyön nykytilasta.
Tervetuloa keskustelemaan yleisöiltoihin Nikolain-saliin, Tuomiokirkonkatu 27, Tampere. Pääsymaksu 6€, opiskelijat 3€, sisältäen teetarjoilun.

TOIMINTAA PORISSA

Porin Seudun Tiistaiseura ry

Puheenjohtaja ja sihteeri Maria Ojanen
puh. 050 381 2063
Varapuheenjohtaja Riitta Salonen, p. 040 517 0904
Tiistaiseuramme tilaisuudet ja tapahtumat ovat avoimia kaikille. Tervetuloa mukaan toimintaamme!
Ajankohtaisin tieto tulevasta tapahtumistamme päivitetään Tiistaiseuran nettisivuille, www.porinseuduntiistaiseura.fi ja Facebook-ryhmään Porin Seudun Tiistaiseura. Seuraa tiedotuskanaviamme! Noudatamme kirkkokunnan ohjeistusta kokoontumisten suhteen.

Tiistaiseurailat

Porin ortodoksisella kirkolla joka toinen tiistai kello 18.00. Ilta aloitetaan rukoushetkellä. Seurakuntamme työntekijät alustavat kukin vuorolleen tiistaiseurailloissamme. Myös muiden pitämiä alustuksia tai esitelmää kiinnostavista aiheista. Jokaisessa illassa on tarjolla maittava kahvipöytä sekä aina hauskat miniarpajaiset. Seuraavat kokoontumiset ovat 13.10. ja 27.10.

Kirkkokahvit

Kirkkokahvit tarjotaan liturgiajumalanpalvelusten jälkeen Teologialin puolella.

Tiistaiseuran jäsenmaksu

Tiistaiseuran jäsenmaksu vuodelle 2020 on 20 euroa/hlö. Jäsenmaksun voit maksaa pankkitilillä FI89 1269 3000 6174 54. Saaja: Porin Seudun Tiistaiseura ry. Kirjoita viestikenttään: jäsenen nimi + jäsenmaksu 2020. Lisätietoja rahastonhoitaja Niina Alhaselta, p. 044 203 1800.

Lukupiiri

Lukupiiri kokoontuu joka kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina kello 16.00. Vetäjänä toimii Sirpa-Helene Soini. Seuraava kokoontuminen 4.10. teoksella Kaari Utrio: Ilkeät sisarpuolet.

Ortodoksiapiiri

Ortodoksiapiiri kokoontuu noin kerran kuukaudessa tiistai-iltoihin klo 18.00 Vetäjänä toimii Jyri Luonila. Ilta alkaa ehtoopalveluksella. Piirissä käsitellään monia eri aiheita ortodoksisesta kirkosta ja kristityn elämästä. Ortodoksiapiiri sopii myös niille, jotka harkitsevat ortodoksiseen kirkkoon liittymistä. Seuraava kokoontuminen on 20.10.

Askartelukerho Pyöröset

Askartelukerho Pyöröset kokoontuu joka toinen keskiviikko kello 15–17. Kerhon pyörittäjinä toimivat Eija Kortseniemi ja Anita Luonila. Kerhossa sekä vaalitaan perinteitä että opetellaan uusia taitoja. Tehdään monipuolisesti tuotteita kirkon käyttöön ja myytävää myyjäisiin. Seuraavat kokoontumiset 7.10. ja 21.10.

Porin kirkkokuoro

Kuoroharjoitukset pidetään Porin ortodoksisella kirkolla noin kaksi kertaa kuussa erikseen sovitavina ajankohtina. Uudet laulajat ovat tervetulleita! Mukaan tulevilta toivotaan aiempaa kuorolaulukokemusta. Lisätiedot: mariannalanne@gmail.com

Juhliin liittyvät palvelukset on merkitty tummennettuina. Suuret juhlat merkitty tähtisymbolilla*.

Diakonia

DIAKONIAN TOIMINTA HELSINGIN SEURAKUNNASSA

Diakoniatyö on käytännön työtä sairaiden, vanhusten, yksinäisten tai muilla tavoin avun tarpeessa olevien parissa. Se on kuuntelemista, keskustelua ja yhteistä pohdintaa ratkaisujen löytämiseksi. Teemme myös koti- ja laitospäivystystä koko seurakunnan alueella aina Hangosta Askolaan. Arjessa jaksamista voivat kuormittaa monet erilaiset asiat. Ota rohkeasti yhteyttä diakoniatoimen päivystykseen. Päivystämme ma, ti ja to klo 9–12 puh. (09) 8564 6160.

DIAKONIAN TOIMINTA MUISSA SEURAKUNNISSA

Tarvitessasi diakoniatyöpalveluja ota rohkeasti yhteyttä oman seurakuntasi kirkkoherranvirastoon. Yhteystiedot löydät kalenterisivuiltä.

OSALLISTUMISTA JA HYVINVOINTIA

Huom!

Kerhojen ja tapahtumien kohdalla muutokset ovat mahdollisia. Tarkista tiedot seurakunnan internetsivulta www.hos.fi tai tapahtuman vastuhenkilöltä.

Oloneulos ulkoilee

Oloneulos on kaikille avoin kohtaamispaikka - lämpimästi tervetuloa viettämään aikaa kanssamme! Vallitsevan koronavirustaudin vuoksi tänä syksynä kokoonnumme ulkoilemaan yhdessä. Tapaamispaikkana toimii Unioninkatu 39 sisäpiha, parillisten viikkojen tiistaisin klo 13. Kävelemme yhdessä noin tunnin verran. Säävaraus, eli kovin huonolla ilmalla kerho ei kokoonnu. Seuraava kerta 27.10, eli syyslooma-viikolla 42 emme kokoonnu. Tule mukaan sellaisena kuin olet! Muistathan säänmukaiset varusteet ja juomapullon. Lisätietoja ja ilmoittautuminen: diakoniatyöntekijä Elina Pale, puh. 040 723 7632.

Kahvitreffit

Maksuttomilla Kahvitreffeillä voit tavata diakoniatyöntekijän ja muita seurakuntalaisia kahvi- tai teekupposen äärellä. Kahvitreffit järjestetään vallitsevan koronavirustaudin vuoksi poikkeusjärjestelyin.

Diakoniaruokailu

Ruokailu järjestetään joka tiistai Helsingin seurakuntasalilla (Unioninkatu 39, sisäpiha) klo 12. Ateria maksaa yhden euron. Koronavirustilanteen vuoksi tilaisuudessa on poikkeusjärjestelyt. Ruokailuun ilmoittaudutaan seurakuntasalin ovelta ja salissa sekä jonottaessa noudatamme kahden metrin turvavälejä. Saliin mahtuu rajoitettu määrä henkilöitä kerralla, minkä vuoksi on hyvä varautua pidempään jonotusaikaan. Lisätietoja: diakoniatyöntekijä Sarianne Karulinna, puh. 0400 531 308.

Helsingin alueen Kahvitreffit

Voit sopia tapaamisen kanssani kahvilaan tai virtuaalisesti Whatsapp-sovelluksella. Molempiin vaihtoehtoihin voit osallistua yksin tai ystävän kanssa. Ota yhteyttä ajan sopimiseksi puhelimitse tai sähköpostilla: diakoniatyöntekijä Elina Pale, puh. 040 723 7632, elina.pale@ort.fi

Maria Pariisilaisen piirin Kahvitreffit Espoon ja Kauniaisten alueella

Voit sopia tapaamisen kanssani lähelläsi olevaan kahvilaan. Kahvitreffeille voi kerralla osallistua vain 1–2 henkilöä. Ota yhteyttä ajan sopimiseksi puhelimitse, tekstiviestillä tai sähköpostitse diakoniatyöntekijä Taisia Pohjola, p. 040 583 2915, taisia.pohjola@ort.fi

Tavataan kirkolla

”Tavataan kirkolla” on kaikille avoin, vapaamuotoinen kohtaamispaikka. Tule juttelemaan ja kertomaan kuulumisiasi alueen työntekijöiden kanssa. Paikalla pappi, diakoniatyöntekijä ja

kanttori. Rukouspalvelus alussa sekä kahvitarjoilu. Tapaatte meidät kirkkoilla kerran kuukaudessa. Tapahtumiin ilmoittaudutaan puhelimitse tai sähköpostitse. Osallistuminen terveenä, noudatamme hygieni- ja turvavälikäytäntöjä.

• **Järvenpään kirkko** torstaina 8.10. ja 5.11. klo 12–14 (Kartanontie 45).

• **Porvoon kirkko** 8.10. ja 5.11. klo 15–17 (Vanha Helsingintie 1). Ilmoittautuminen ja lisätiedot: Jaana Björninen p. 040 030 4361, sähköposti: jaana.bjorninen@ort.fi

Sofiakerho

Kerho on tarkoitettu seurakuntamme alueella asuville kehitysvammaisille ja heidän omaisilleen. Kerho ei kokoonnu syksyn aikana vallitsevan koronavirustaudin vuoksi ja työntekijät ovat erikseen yhteydessä kerholaisen asuinpaikkaan. Lisätietoja: diakoniatyöntekijä Taisia Pohjola, puh. 040 583 2915

OLETKO KIINNOSTUNUT VAPAAEHTOISTOIMINNASTA HELSINGIN ORTODOKSISESSA SEURAKUNNASSA?

Ota yhteyttä: Vapaaehtoistoiminnan koordinaattori Kristiina Aminoff p. 040 350 1951.

Helsingin ortodoksinen seurakunta

AUTTAVA PUHELIN

09-8564 6299

päivystää ti, pe ja la klo 18–22

Auttavan puhelimen toiminnasta lisää:

www.hos.fi

Perheutisia

Yksityisyydensuojan turvaamiseksi julkaisemme perheutisia vain saatuaamme siihen erillisen luvan. Jos haluatte tiedon avioliittoon vihkimisestä, lapsenne kasteesta tai omaisenne kuolemasta, pyydämme antamaan julkaisuluvan joko toimituksen yhteydessä tai ilmoittamalla siitä seurakunnan asiakaspalveluun, asiakaspalvelu.helsinki@ort.fi tai puhelimitse numeroon **09 85 646 100**.

Helsingin seurakunta

KASTETUT

Anna Maija Loviisa Ojala, 25.7.2020
Taavi Nestori Ruuska, 23.8.2020

IKUINEN MUISTO

Leevi Poimaa, s. 1938, Salmi
Maria Shenshin, s. 1928 Viipuri
Heli Viveka Vestama s. Paukkonen, s. 1953 Helsinki

Tampereen seurakunta

IKUINEN MUISTO

Taisto Bister, s. 1941, Tampere
Eija-Liisa Saine, s. 1954, Haapavesi

TÖÖLÖN HAUTAUSTOIMISTO
— perunkirjoitukset — hautakivityöt —
09 628 398
Mechelininkatu 32 www.seurakuntapalvelu.fi

VOIT YHÄ EHDOTTAA VUODEN NUORISOKERHOA JA -OHJAAJAA

NYT ON jatkumahdollisuus ehdottaa vuoden nuorisokerhoa ja -ohjaajaa ja muita lasten- ja nuorisotyössä ansioituneita. Aikaa on 12.10. asti.

Kannattaa ehdottaa ja muistaa nuoria heidän hienosta toiminnastaan! Palkitut saavat tunnustusta ja useasti myös stipendin.

Vuoden ohjaajaksi voi esittää ohjaajaa, joka on tänä vuonna tai lähiaikoina osoittanut innostusta ja onnistumista ortodoksisessa lapsi- ja nuorisotoiminnassa. Vuoden ohjaaja voi olla myös melko kokematon. Tärkeintä on mainio asenne, innostaminen, ahkeruus ja tunnollisuus. Vuoden ohjaaja -maininnasta henkilö saa kunniakirjan ja pienen stipendin.

Vuoden kerhoksi voi olla ehdolla säännöllisesti kokoontuva ja toimiva, ortodoksiseen lapsi- ja nuorisotyöhön liittyvä kerho. Vuoden kerho -maininnasta kerho saa kunniakirjan ja pienen stipendin.

Koronapandemian vuoksi lapsi- ja nuorisotyössä jouduttiin nopealla aikataululla toimimaan myös uusilla tavoilla. Siksi tänä vuonna bonuspalkintoa voi ehdottaa **digitaalisessa lapsi- ja nuorisotyössä** ansioituneille. Esi-tykset tehdään vapaamuotoisella hakemuksella. Sarjan parhaat palkitaan kunniakirjalla ja kannustusrahalla.

Hopeista ansiomerkkiä voi anoa henkilöle, joka on tehnyt useita vuosia innokasta työtä ortodoksisten lasten ja nuorten parissa ja hyväksi. Se voidaan myöntää vähintään viisi vuotta jatkuneesta ansiokkaasta toiminnasta kirkon nuorisotyön parissa. Erityisesti ansioksi katsotaan omaa kotiseurakuntaa laajempi vaikuttamisalue tai laaja nuorisotyön toimijuus.

Hakulomakkeet:

onl.fi/ansiomerkit-ja-muistamiset-haettavana

Lisätietoja: ONL, puh. 050 4568 173

Hakemukset 12.10.2020 mennessä sähköpostitse: onl@ort.fi

Tai postitse:

ONL ry, Kirkkokatu 18A+17B, 80100 Joensuu

[illegible]

Edelliseen tehtävään saimme valtaisesti vastauksia – kiitos ratkojille! Onnetar suosi **Aimo Kuivamäkeä Visuvedeltä**. Hänelle postitimme **Tommy Hellstenin** ja **Tiina Tuomikosken** kirjan *Lentoon, muutokseen suostumisen voima*. Onnittelumme!

- ▶ Perehdymme seurakuntien valtuustovaaliedokkasiin.
- ▶ Jututamme Helena Nikkasta Anaforassa.

Jumalanäidin ikoni Kaikkien murheellisten ilo

24.10.

*Me, syntiset ja alhaiset, hartaasti rientäkäämme
nyt Jumalansynnyttäjän luo ja katuen syntejämme
langetkaamme hänen eteensä huutaen sydämemme
pohjasta: Auta, oi Valtiatar ja armahda meitä.
Älä viivytä. Me muutoin hukumme syntiemme paljouden
tähden. Älä palvelijoitasi palauta tyhjin käsin luotasi,
sillä Sinusta me olemme saaneet itsellemme turvan.*

Tropari